ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEMEL BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERİN İNCELENMESİ

Mesut KAYMAZ

Yüksek Lisans Tezi

2025

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEMEL BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERİN İNCELENMESİ

(Investigation of the Problems Encounteredın Basic Bağlama Educationın Amatour Institutions Providing Music Education)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mesut KAYMAZ

Danışman: Doc. Dr. Murat Kamil İNANICI

Erzurum
Kasım, 2025

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Doç.Dr. Murat Kamil İNANICI danışmanlığında Mesut KAYMAZ tarafından hazırlanan "**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEMEL BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERİN İNCELENMESİ**" başlıklı çalışma 09/12/2025 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi - Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda **Yüksek Lisans** tezi olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi (Danışman):	Doç.Dr. Murat Kamil İNANICI *ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ*	e-imza
Jüri Üyesi:	Doç.Dr. Muhsin SARIKAYA *ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ*	e-imza
Jüri Üyesi:	Dr. Öğr. Üyesi Levent ÜNLÜ *ERZİNCAN BİNALİ YILDIRIM ÜNİVERSİTESİ*	e-imza

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

23/12/2025
Prof.Dr. Refik DİLBER
Enstitü Müdürü
e-imza

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum "**ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEMEL BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERİN İNCELENMESİ**" başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

09 / 12 / 2025

Aslı ıslak imzalıdır

Mesut KAYMAZ

☐Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun …./…/…. tarih ve …….sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

☐Enstitü Yönetim Kurulunun …./…/…. tarih ve …….sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans sürecim boyunca bilgi, birikim ve tecrübeleriyle bana her zaman yol gösteren, desteğini ve ilgisini hiçbir zaman esirgemeyen değerli danışmanım Doç. Dr. Murat Kamil İNANICI' ya en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Bu çalışmanın tez savunma jürisinde bulunan hocalarım Sayın Dr. Öğr. Üyesi Levent ÜNLÜ ve Doç. Dr. Muhsin SARIKAYA' ya teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca sevgileri ve destekleriyle her adımımda yanımda olan canım eşim Ceren AYTAŞ KAYMAZ' a, annem Çiçek KAYMAZ' a, babam Halis KAYMAZ' a, ablam Sevda GÜNEŞ' e ve abim Murat KAYMAZ' a teşekkür ederim.

Mesut KAYMAZ

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA TEMEL BAĞLAMA EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN PROBLEMLERİN İNCELENMESİ

Mesut KAYMAZ

Kasım 2025, 129 Sayfa

Amaç: Bu araştırma, Erzincan ili merkezinde faaliyet gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan bağlama eğitmenleri, öğrenciler, öğrenci velileri ve kurs yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda, temel bağlama eğitimi sürecine ilişkin uygulamalarda karşılaşılan durumları incelemek; bu süreçte öne çıkan uygulama özelliklerini ve karşılaşılan sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması–bütüncül çoklu durum desenine göre tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcı grubunu eğitmenler, öğrenciler, veliler ve kurum yöneticilerinden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış, literatür taramasıyla desteklenmiştir. Veriler betimsel analiz yöntemiyle çözümlenmiş; temalar, alt temalar ve kategoriler oluşturulmuş, doğrudan alıntılarla bulgular desteklenmiştir.

Bulgular: Araştırmada elde edilen bulgular, özengen müzik eğitimi kurumlarında temel bağlama öğretim sürecinde hem eğitmenler hem öğrenciler hem de veliler açısından çeşitli sorunların yaşandığını ortaya koymuştur. Eğitmenler, özellikle ritimsel sorunlar, sağ ve sol el konumlandırma, tezene tutuşu, perde baskısı ve ezgi seslendirme gibi teknik güçlüklerle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci başarısına etki eden unsurlar arasında yüksek motivasyon, öğretmen–öğrenci ilişkisi ve düzenli çalışma en belirleyici faktörler olarak öne çıkmıştır. Eğitim materyallerine ilişkin görüşlerde seviye temelli kaynak eksikliği ve dijital materyallerin sınırlı katkısı dikkat çekmiştir. Ayrıca veli desteğinin özellikle çocuk öğrencilerde başarı ve düzenli çalışma açısından kritik olduğu, ancak bazı velilerin süreci yalnızca hobi düzeyinde gördüğü belirlenmiştir.

Sonuçlar: Araştırmada elde edilen sonuçlar, özengen müzik eğitimi kurumlarında temel bağlama öğretim sürecinin çok boyutlu sorunlarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir. Eğitmenlerin teknik güçlükler, materyal eksiklikleri ve kurumsal yetersizlikler nedeniyle öğretim sürecinde çeşitli engeller yaşadığı; öğrencilerin ise özellikle perde baskısı, tel geçişi ve ezgi seslendirme gibi teknik becerilerde zorlandığı belirlenmiştir. Velilerin sürece katılımının özellikle çocuk öğrencilerde başarı ve düzenli çalışma açısından kritik olduğu, ancak bazı velilerin müzik eğitimini yalnızca hobi düzeyinde değerlendirmesinin motivasyonu olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. Kurumların altyapı ve donanım açısından ses yalıtımı, kaynak çeşitliliği ve kurumsal kimlik eksiklikleri gibi sorunlar yaşadığı saptanmıştır. Bu sonuçlar, bağlama eğitiminde hem pedagojik hem kurumsal düzeyde iyileştirmelere ihtiyaç olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: özengen müzik eğitimi, eğitim sorunları, bağlama eğitimi, durum çalışması

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

AN ANALYSIS OF PROBLEMS ENCOUNTERED IN BASIC BAGLAMA EDUCATION IN INSTITUTIONS PROVIDING AMETEUR MUSIC EDUCATION

Mesut KAYMAZ

November 2025, 129 Pages

Purpose: This study was conducted in order to examine the situations encountered in the practices related to basic bağlama education, based on the views of bağlama instructors, students, parents, and course administrators working in amateur music education institutions in the city center of Erzincan; and to identify the prominent instructional features and the challenges faced in this process.

Method: The research was designed according to the case study–holistic multiple case pattern, one of the qualitative research designs. The participant group of the study consists of instructors, students, parents, and institution administrators. As a data collection tool, a semi-structured interview form developed by the researcher was used and supported by a literature review. The data were analyzed through descriptive analysis; themes, sub-themes, and categories were created, and the findings were supported with direct quotations.

Findings: The findings of the study revealed that various problems were experienced in the basic bağlama teaching process within amateur music education institutions, from the perspectives of instructors, students, and parents. Instructors reported encountering technical difficulties, particularly rhythmic problems, right and left hand positioning, plectrum handling, finger pressing, and melodic performance. Among the factors influencing student achievement, high motivation, teacher–student relationship, and regular practice emerged as the most decisive. Regarding educational materials, the lack of level-based resources and the limited contribution of digital materials were emphasized. Furthermore, parental support was found to be critical, especially for younger students in terms of success and regular practice, although some parents perceived the process merely as a hobby.

Conclusions: The results of the study indicate that the basic bağlama teaching process in amateur music education institutions faces multidimensional challenges. Instructors experience various obstacles due to technical difficulties, lack of materials, and institutional deficiencies; while students struggle particularly with technical skills such as finger pressing, string transitions, and melodic performance. Parental involvement was found to be critical for success and regular practice, especially among younger students, although some parents' perception of music education merely as a hobby negatively affected motivation. Institutions were also found to suffer from problems related to infrastructure and equipment, such as sound insulation, resource diversity, and lack of institutional identity. These results demonstrate the need for improvements in bağlama education at both pedagogical and institutional levels.

Keywords: amateur music education, educational problems, bağlama education, case study

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI iii
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI ii
TEŞEKKÜR iii
ÖZ iv
ABSTRACT v
İÇİNDEKİLER vi
TABLOLAR DİZİNİ viii
BİRİNCİ BÖLÜM 1
Giriş 1
Araştırmanın Amacı 2
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi 3
Araştırmanın Sınırlılıkları 4
Terim ve Tanımlar 4
İKİNCİ BÖLÜM 5
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar 5
Eğitim 5
Müzik Eğitimi 5
Genel Müzik Eğitimi 6
Özengen Müzik Eğitimi 6
Mesleki Müzik Eğitimi 7
Çalgı Eğitimi 7
Bağlama 7
İlgili Araştırmalar 8
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM 14
Yöntem 14
Araştırma Deseni 14
Katılımcılar 14
Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması 17
Süreç/Uygulama 17

Verilerin Analizi 18
Etik İşlemler 18
Araştırmacı Rolü 19
Geçerlik ve Güvenirlik 19
DÖRDÜNCÜBÖLÜM 20
Bulgular 20
Bağlama Eğitimcilerinin, Bağlama Eğitimi Sürecine Yönelik Görüşlerine Yönelik Bulgular 20
Bağlama Eğitimi Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Bulgular 20
Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinliklerine Yönelik Bulgular 21
Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmak İçin Eğitmenlerin Uyguladıkları Stratejilere Yönelik Bulgular 21
Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular 22
Bağlama Öğretiminde Kullanılan Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular 23
Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular 24
Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Takibi ve Eğitime Etkilerine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular 25
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular 26
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Temel Bağlama Eğitimine Yönelik Bulgular 28
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Bulgular 28
Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 28
Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 29
Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 30
Bağlama Eğitim Sürecinde Kullanılan Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 31
Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 32

Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 33
Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 34
Bağlama Eğitimi Sonrasında Hedeflere Ulaşmaya İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 35
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular 36
Kurum Yöneticilerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular 37
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Rolüne İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 38
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Temel Amacına İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 39
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 40
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Bağlama Eğitimi Programının İçeriğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 41
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Görev Alan Eğitmenlerin Yeterliliğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 42
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Eğitmen Seçme Ölçütlerine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 43
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Öğrenci Seçme Ölçütlerine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 44
Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Kaynaklarına İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 45
Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunların Çözümüne Yönelik Uygulamalara İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 46
Bağlama Eğitim Sürecine Yönelik Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 47
Bağlama Eğitimi Sürecinde Paydaş Katılımını Sağlamaya Yönelik Uygulamalara İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular 48
Bağlama Eğitimi Alan Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular 49
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyine ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 49

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Desteklerine İlişkin Bulgular 50
Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 52
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Eğitmenlerle İletişime İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 53
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 54
Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerilerine İlişkin Bulgular 55
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular 56
Bağlama Çalma Sürecinde Öğrencilerin Gelişim Durumlarına İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 57
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 58
Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 59
Velilerin Öğrenciler ile Kurdukları İletişimin Eğitim Sürecine Katkısına İlişkin Bulgular 59
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüvenine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 60
Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular 61
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Beklentilerine İlişkin Bulgular 62
BEŞİNCİ BÖLÜM 64
Tartışma ve Sonuç 64
Bağlama Eğitmenlerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 64
Bağlama Eğitimi Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Sonuçlar 64
Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinliklerine Yönelik Sonuçlar 64
Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmak İçin Eğitmenlerin Uyguladıkları Stratejilere Yönelik Sonuçlar 65

Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 65
Bağlama Öğretiminde Kullanılan Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 66
Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 67
Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Takibi ve Eğitime Etkilerine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 68
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 68
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Temel Bağlama Eğitimine Yönelik Sonuçlar 69
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Sonuçlar 69
Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 70
Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 70
Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 71
Bağlama Eğitim Sürecinde Kullanılan Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 72
Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 72
Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 73
Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 73
Bağlama Eğitimi Sonrasında Hedeflere Ulaşmaya İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 74
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 74
Kurum Yöneticilerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 75
Yönetici Görüşü 1'e (Y1) Dayalı Sonuçlar 75
Yönetici Görüşü 2'ye (Y2) Dayalı Sonuçlar 76
Yönetici Görüşü 3'e (Y3) Dayalı Sonuçlar 77
Bağlama Eğitimi Alan Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 78

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyine ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 78
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Desteklerine İlişkin Sonuçlar 78
Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 79
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Eğitmenlerle İletişime İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 79
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 80
Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerilerine İlişkin Sonuçlar 80
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Sonuçlar 81
Bağlama Çalma Sürecinde Öğrencilerin Gelişim Durumlarına İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 81
Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 82
Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 82
Velilerin Öğrenciler ile Kurdukları İletişimin Eğitim Sürecine Katkısına İlişkin Sonuçlar 83
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüvenine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 83
Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar 84
Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Beklentilerine İlişkin Sonuçlar 84
Öneriler 86
KAYNAKÇA 88
EKLER 92
EK-1. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 1 (Bağlama Eğitmenlerine Yönelik) 92

EK-2. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 2 (Bağlama Öğrencilerine Yönelik) 96
EK-3. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 3 (Velilere/Yakınlara Yönelik) 99
EK-4.Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 4 (Özengen Müzik Eğitimi Kurumu Yöneticilerine Yönelik) 102
EK-5. Etik Kurul Onay Belgesi 104
EK-6. Katılımcıların Verdiği Cevaplar 105
ÖZGEÇMİŞ 111

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Eğitmenlerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*.....15
Tablo 2. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*.....15
Tablo 3. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Kurum Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*.....16
Tablo 4. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*.....16
Tablo 5. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Eğitmen Görüşleri* ...20
Tablo 6. *Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinlikleri*.....21
Tablo 7. *Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Eğitmen Stratejileri*.....21
Tablo 8. *Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşleri*.....22
Tablo 9. *Bağlama Öğretiminde Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine Yönelik Eğitmen Görüşleri*.....23
Tablo 10. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşleri*.....24
Tablo 11. *Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Eğitime Etkilerine Yönelik Eğitmen Görüşleri*.....25
Tablo 12. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine Yönelik Eğitmen Görüşleri*.....26
Tablo 13. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Öğrenci Görüşleri*..28
Tablo 14. *Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri*.....28
Tablo 15. *Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere Yönelik Öğrenci Görüşleri*.....29
Tablo 16. *Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara Yönelik Öğrenci Görüşleri*.....30

Tablo 17. *Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri* 31
Tablo 18. *Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına Yönelik Öğrenci Görüşleri* 32
Tablo 19. *Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma Dair Öğrenci Görüşleri* 33
Tablo 20. *Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine Yönelik Öğrenci Görüşleri* . 34
Tablo 21. *Bağlama Eğitimi Sonrasında Öğrencilerin Ulaşmak İstedikleri Hedeflere Yönelik Görüşleri* 35
Tablo 22. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara Yönelik Öğrenci Görüşleri* 36
Tablo 23. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Rolüne Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 38
Tablo 24. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Temel Amacına Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 39
Tablo 25. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 40
Tablo 26. *Bağlama Eğitimi Programının İçeriğine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 41
Tablo 27. *Eğitmenlerin Yeterliliği ve Deneyimine Dair Kurs Yöneticisi Görüşleri* 42
Tablo 28. *Eğitmen Seçme Ölçütlerine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşler* 43
Tablo 29. *Öğrenci Seçme Ölçütlerine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 44
Tablo 30. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Kaynaklarına Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 45
Tablo 31. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Sorunların Çözümüne Yönelik Uygulamalar Hakkında Kurs Yöneticisi Görüşleri* 46
Tablo 32. *Bağlama Eğitim Sürecine Yönelik Geri Bildirimlerin Değerlendirilmesine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri* 47
Tablo 33. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Paydaş Katılımını Sağlamaya Yönelik Uygulamalar Hakkında Kurs Yöneticisi Görüşleri* 48
Tablo 34. *Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyi ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri* 49
Tablo 35. *Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Destekleri ve Uygulamaları* 50
Tablo 36. *Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşleri* 52

Tablo 37. *Eğitmen-Veli İletişimi ve Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Bilgi Alma Durumuna Yönelik Veli Görüşleri* 53
Tablo 38. *Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara Yönelik Veli Görüşleri* 54
Tablo 39. *Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerileri* 55
Tablo 40. *Öğrencilerin Eğitim Sürecindeki Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Uygulamaları* 56
Tablo 41. *Öğrencilerin Bağlama Çalma Sürecinde Gelişim Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri* 57
Tablo 42. *Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri* 58
Tablo 43. *Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine Yönelik Veli Görüşleri* 59
Tablo 44. *Öğrenciler ile İletişiminin Eğitim Sürecine Yönelik Katkısına İlişkin Veli Görüşleri* 59
Tablo 45. *Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüven Düzeyi ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri* 60
Tablo 46. *Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya Yönelik Veli Görüşleri* 61
Tablo 47. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Görüşleri* 62

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Müzik, insanlığın başlangıcından günümüze kadar var olan en eski sanatlardan biri olarak bilinmektedir. Sanatsal olarak insanoğlu duygu ve düşüncelerini ortaya koyarken insan seslerini ve enstrümanlardan edinilen sesleri kullanmışlardır. Sanatsal açıdan müzik, duygu, düşünce, plan ve izlenimleri ya da belirli durumları, olguları ve olayları başka araç gereçlerin de katkısıyla, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışıyla birleştiren, işleyen ve ifade eden bir bütündür (Uçan, 2005, s. 16). Müzik eğitimi "Bireylere kendi yaşantısı yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak belirli müziksel davranışları kazandırma veya bireylerin müziksel davranışlarını kendi yaşantıları yoluyla amaçlı ve yöntemli olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme süreci olarak tanımlanmaktadır" (Çevik, 2007, s. 95).

Özengen müzik eğitimi, müziğe veya müziğin herhangi bir alanına ilgi duyan ve bu alana yatkın olan kişilere yönelik olup, onlara etkili müzikal katılımı, zevki ve doyumu sağlamak, sürdürmek ve geliştirmek için gerekli müzikal yolları sunarak davranışlar edinmeyi amaçlar (Uçan, 2005, s. 31). Özengen müzik eğitimi, öğrencinin yaşı ne olursa olsun, herhangi bir taahhütte bulunmadan, istediği zaman alabileceği, öğrencinin zevkine ve arzusuna göre tasarlanmış bir eğitimdir. Toplu ve özel çalgı eğitimi, şan eğitimi, müzik üretimiyle ilgili programların öğretilmesi örnek olarak verilebilir.

Çalgı eğitimi özengen müzik eğitiminin önemli bir parçasıdır. Amatör çalgı eğitimi, bireyin kendisindeki farklılığı algılayabilmesi, tanımlama yapabilmesi, mevcut olan becerisini eğitim yoluyla geliştirmesi ve dolayısıyla kendini gerçekleştirme olanağı sağlaması açısından müzik eğitiminde önemli bir boyuttur (Yıldırım-Orhan & Ercan, 2012). Günümüze bakıldığında ülkemizin genelinde amatör çalgı eğitimi veren eğitim kurumların sayısı giderek artmaktadır ve bu nedenle müzik eğitiminin her alanında olduğu gibi özengen müzik eğitimi alanında da verilen eğitimin kalitesinin artırılması önemlidir (Tokatlı & Mustul, 2020). Çalgı eğitimi, bireyin ve bireylerin oluşturduğu topluluklarda duyuşsal, bilişsel ve psikomotor davranışlarında istendik değişikliklerin bir çalgı yardımıyla kasıtlı olarak yaratılması veya bu türden yeni davranışların kazandırılması sürecidir (Akkuş, 2000, s. 107).

Bağlama çalgısının eğitimi; geleneksel eğitim yöntemleri (meşk, usta-çırak ilişkisi yöntemi) ve metodik yöntemler şeklinde iki tür olarak karşımıza çıkmaktadır (Haşhaş, 2013, s.

25). Meşk yöntemi, müzik kültürümüzün aktarımında genelde taklit ve ezber yoluyla ustadan çırağa şeklinde varlığını devam ettiren bir eğitim yöntemidir. Sanat müziğimizde taklit ve ezber yoluyla öğrenim şekline meşk yöntemi denirken, halk müziğimizde usta-çırak yöntemi olarak ifade edilmektedir (İnce, 2021, s. 12). Yazılı bir kaynaktan faydalanarak ve o kaynaktan elde edilen bilgiler ışığında yapılan bağlama eğitim süreci metodolojik yöntemin tanımını kapsamaktadır (Haşhaş, 2013, s. 26).

Günümüzde temel bağlama eğitimi almak isteyenlerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Temel bağlama eğitimi alma isteği içerisinde olan bireyler bu noktada özengen müzik eğitim merkezlerine başvurular yaparak bu eğitim merkezlerinin fiziki imkanlarını, eğiticilerin ve kurs yöneticilerinin müziğe bakış acılarından eğitim durumlarına kadar bir çok farklı özellikleri değerlendirerek eğitim almakta ya da devam ettikleri eğitimleri bırakmaktadırlar. Alan yazın incelendiğinde, Ayar (2025) çalışmasında, Konya ilinde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda kanun öğretiminin mevcut durumunu inceleyerek öğretim sürecine katkı sağlayacak öneriler sunmayı amaçlamıştır. Akın (2024), İzmir'deki özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı tercihlerini etkileyen faktörleri belirlemeye odaklanmıştır. Baran (2024) ise Mersin'de bağlama öğretiminin mevcut durumunu tespit ederek sürecin niteliğini artırmaya yönelik öneriler geliştirmiştir. Benzer şekilde, İli (2024) keman eğitimi sürecinde kullanılan materyaller, öğretim yöntemleri ve karşılaşılan güçlükleri incelemiştir. Ancak bu çalışmalarda, eğitmenlerin, öğretmenlerin, kurs yöneticilerinin ve öğrenci velilerinin temel bağlama eğitimi sürecinde karşılaştıkları problemler, bu problemlerin öğretim sürecine yansımaları ve çözüm yolları kapsamlı biçimde ele alınmamıştır. Bu bağlamda, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemleri belirlemeyi, bu problemlerin nedenlerini analiz etmeyi ve sürecin niteliğini artırmaya yönelik çözüm önerileri geliştirmek bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, Erzincan ili merkezinde faaliyet gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan bağlama eğitmenleri, öğrenciler, öğrenci velileri ve kurs yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda, temel bağlama eğitimi sürecine ilişkin uygulamalarda karşılaşılan durumları incelemek; bu süreçte öne çıkan uygulama özelliklerini ve karşılaşılan sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Bu kapsamda araştırmanın ana problem cümlesi "Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda yürütülen temel bağlama eğitimi sürecinde, bağlama eğitmenleri, öğrenciler, öğrenci velileri ve kurs yöneticileri görüşlerine göre uygulamalarda öne çıkan uygulama özellikleri ve karşılaşılan sorunlar nelerdir?" olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın problem cümlesine dayalı olarak yanıtı aranacak sorular şunlardır:

Erzincan ilinde bağlama eğitimi verilen özengen müzik eğitimi kurumlarında;

- "Bağlama eğitimcilerinin, bağlama eğitimi sürecine yönelik görüşleri nelerdir?"
- "Bağlama eğitimi alan öğrencilerin, bağlama eğitimi sürecine yönelik görüşleri nelerdir?"
- "Kurs yöneticilerinin, bağlama eğitimi sürecine yönelik görüşleri nelerdir?"
- "Bağlama eğitimi alan öğrenci velilerinin, bağlama eğitimi sürecine yönelik görüşleri nelerdir?"

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Türk halk müziği geleneğinde önemli bir yere sahip olan bağlama, hem kültürel bir mirasın taşıyıcısı hem de müzikal ifadenin güçlü bir aracı olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle özengen (amatör) müzik eğitimi veren kurslar, bağlama öğretiminin yaygınlaştığı ve toplumun farklı kesimlerine ulaştığı önemli kurumlardır. Bu tür kurumlar, bireylerin müzikle tanışmalarını sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda kültürel kimliklerini geliştirmelerine de katkıda bulunmaktadır.

Ancak bu eğitim sürecinde karşılaşılan pedagojik, teknik ve yapısal problemler, öğrencilerin öğrenme süreçlerini olumsuz etkileyebilmekte ve bağlama eğitiminden beklenen verimin alınmasını zorlaştırmaktadır. Özellikle eğitimci yeterliliği, öğretim materyallerinin yetersizliği, öğrencilerin motivasyon eksiklikleri, farklı yaş ve yetenek düzeylerindeki bireylerin aynı sınıfta eğitim almaları gibi faktörler bu süreci karmaşık hale getirebilmektedir.

Bu bağlamda, Erzincan ili örneği üzerinden yapılacak bu araştırma, yerel düzeydeki uygulamaların değerlendirilmesine olanak tanıyacak; bağlama eğitiminde karşılaşılan sorunları tespit ederek, çözüm önerileri geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Aynı zamanda, özengen müzik eğitimi veren kurumların işleyişine ışık tutarak, müzik eğitiminin kalitesinin artırılmasına yönelik öneriler sunmuştur.

Araştırma, hem müzik eğitimi alanındaki akademik çalışmalara katkı sağlamayı hem de uygulayıcılar (eğitmenler, kurs yöneticileri vb.) için yol gösterici olmayı hedeflemiştir. Ayrıca, kültürel değerlerin sürdürülebilirliği açısından geleneksel enstrümanların doğru ve etkili bir şekilde öğretilmesi, bu alandaki problemlerin çözümünü daha da önemli hale getirmektedir. Bu nedenle çalışma, hem yerel hem de ulusal ölçekte müzik eğitiminin niteliğinin artırılmasına hizmet etme potansiyeline sahip olduğundan önemlidir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, özengen müzik eğitimi veren kurumlardaki temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemleri incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ancak araştırmanın kapsamı belirli sınırlılıklar çerçevesinde şekillenmiştir. Bu sınırlılıklar aşağıda maddeler halinde açıklanmıştır:

Yerel Sınırlılık: Araştırma yalnızca Erzincan ili ile sınırlıdır. Bu nedenle elde edilen bulgular Erzincan'daki özengen müzik eğitimi veren kurumlar çerçevesinde değerlendirilmiştir. Diğer illerdeki bağlama eğitimi ve öğretimine yönelik uygulamalar bu araştırmanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Kurum Sınırlılığı: Araştırma, sadece özengen (özel kurslar ve dernekler gibi) müzik eğitimi veren kurumlarla sınırlandırılmıştır. Üniversitelerin müzik bölümleri veya devlet konservatuvarları gibi örgün müzik eğitimi kurumları araştırma dışında tutulmuştur.

Konu Sınırlılığı: Araştırma, sadece temel düzeyde bağlama eğitimi sürecine odaklanmaktadır. İleri düzey teknikler, repertuvar çalışmaları veya profesyonel düzeyde bağlama eğitimi bu çalışmanın kapsamı dışında bırakılmıştır.

Katılımcı Sınırlılığı: Araştırmaya katılanlar, Erzincan ilinde faaliyet gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan bağlama eğitimcileri, kurs yöneticileri, öğrenci velileri ve bu kurumlardaki öğrencilerdir. Katılımcı sayısı, araştırmanın yürütüldüğü dönemde ilgili çalışmaya gönüllülük esasına dayalı olarak katılan kişi sayısıyla sınırlandırılmıştır.

Zaman Sınırlılığı: Araştırma, 2024-2025 yılı içerisinde belirli bir zaman aralığında gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla bu dönemdeki koşullar ve uygulamalar dikkate alınmış, zamanla değişebilecek uygulamalar değerlendirme dışında kalmıştır.

Terim ve Tanımlar

Özengen müzik eğitimi: Bireyin istek ve ilgisi doğrultusunda, mevcut yetenek düzeylerinden bağımsız olarak müzikten keyif almalarını ve bu alandaki seviyelerini geliştirmelerini amaçlayan bir müzik eğitimi biçimidir (Ürün, 2015).

Bağlama: Bağlama, üç tel grubu şeklinde, perdeli bir Türk halk müziği çalgısı olup hem parmakla hem de tezene (mızrap) kullanılarak çalınabilmektedir (İnanıcı, 2021).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Bu başlıkta araştırmayla ilgili kuramsal çerçeve kapsamında eğitim, müzik eğitimi, çalgı eğitimi ve bağlama eğitimi alanındaki literatür ayrıntılı olarak incelenecektir. Kuramsal çerçevede, araştırmaya ışık tutacak olan kuram, ilke ve özellikler doğru bir yaklaşım ile genelden özele açıklanarak bu tez önerisi bağlamında kısa tutulmuştur.

Eğitim

Eğitim kavramı ile ilgili günümüze gelinceye kadar birçok tanım yapılmıştır. Eğitim kelimesi, büyümek, yetiştirmek, geliştirmek anlamına gelen Latince ’den educate mastarından türemiş bir isimdir (Binbaşıoğlu, 1994, s. 27). Eğitim kelimesinin sayısız tanımı olmasına rağmen, eğitim temelde mükemmel, olgun ve olgunlaşmakta olan bir varlığa dönüşme sürecidir (Şişman, 2015, s. 3). İnsan doğumundan itibaren, sürekli bir gelişim ve yeni davranışlar edinme çabası içindedir. Bu öğrenme tüm çevresel faktörler yoluyla gerçekleşir. Bu öğrenmelerin gerçekleşmesi sürecine eğitim denir (Küçüköncü, 2007, s. 58).

Eğitim; bireylerin ve toplumların biçimlendirilmesi, yönlendirilmesi, değiştirilmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesinde en etkili süreç olarak ifade edilmekte ve bu süreçte bilim, teknik ve sanatın her üç alanını kapsayan içeriklerle düzenlenip gerçekleştirildiği vurgulanmaktadır (Uçan, 2005, s. 122). Eğitim kişinin kendi yaşantısı ile davranışlarında kasıtlı istendik yönde değişim ortaya koyma süreci (Ertürk, 1972, s. 12) olarak tanımlanabilir. Eğitim, belli bir amaca yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşan bir süreç bütünüdür. Bu süreçler önceden belirlenmiş programları takip eder ve değerlendirmelere yol açar. Her değerlendirme, belirlenen hedefe ne kadar ulaşıldığını gösterir.

Müzik Eğitimi

Müzik kelimesinin kökeninin Fransızca “musique” kelimesine dayanmakta olup ve Küçüköncü'ye (2000, s. 2) göre, “insanlık tarihi boyunca insanların oluşturduğu toplumları sürekli ilgilendiren; değişik işlevleriyle onların iç içe bulunduğu, zamana ve ortama göre, eğitim, kültür ve gelişmişlik düzeyi ile de doğru orantılı bir biçimde gelişen ve değişen; önce bir bilim, sonra sanat dalı” olarak tanımlanmaktadır.

Eğitimin önemli bir alt alanı da müzik eğitimidir. Eğitimin tanımıyla birlikte; Bireyin davranışlarında müzikle ilgili olumlu bir davranışın yaşamı boyunca ve bilinçli olarak değiştirilmesi sürecine müzik eğitimi denir (Küçüköncü H. Y., 2007, s. 58). Müzik bireyim tüm duygularını, fikirlerini ve izlenimlerini estetik bicimde seslerle anlatma sanatıdır. Temelde, müzikal anlamda bir davranışı kazanma veya müzikal davranışı değiştirme ya da müziksel davranışlarda değişikliklere sebep olma ve bu davranışları geliştirmeye müzik eğitimi denir (Uçan, 1997, s. 10). Müzik eğitimi, genel eğitim sürecinde özgün bir yer tutar ve bireyin hem kişisel hem de toplumsal gelişimine katkıda bulunur. Müzik, insanların kendilerini ifade etme biçimlerini, estetik duygularını ve kültürel birikimlerini geliştirmekte, aynı zamanda sosyal becerilerini artırmaktadır (Uçan, 2005, s. 31). Müzik eğitimi, kişinin kendi yaşamı içerisinde istendik yönde bir müzik becerisi kazanabilme ve bu becerilerini sergileyebilme noktasında gerekli bilgi ve donanımı kazanma süreci olarak söylenebilir. İnsanın yaşamı ve ölümü arasındaki zaman diliminde duygu ve düşüncelerini gerekli araç ve gereçlerle destekleyerek bir beceri ürünü olarak ortaya koyması, belirli bir güzellik ve estetik anlayışı içerisinde olması için müzik eğitimi bir dil gibi öğretilebilir.

Genel Müzik Eğitimi

Genel müzik eğitimi temel olarak öğrencilerin müziğe olan ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasını sağlar ve öğretmen öğrencileri şarkı söylemeye, müzik dinlemeye veya bir enstrüman çalmaya yönlendirir (Tokatlı, 2020, s. 14). Genel müzik eğitimi, bir müzik kültürü oluşturma noktasında her hangi bir yaş grubu gözetmeksizin herkesi hedef alır, sağlıklı ve insanca bir yaşam için genel müzik kültürü oluşturmayı amaçlar (Uçan, 2005, s. 31). Müzik eğitimi içerisinde tüm bireyleri bir çatı altına alıp belli müzik kültürü oluşturma noktasında kapsayıcı olan müzik eğitim türü genel müzik eğitimidir.

Özengen Müzik Eğitimi

"Özengen" başka bir deyişle "amatör" kelimesinin kökeni bakıldığında Latince "amo" (aşk) kelimesine dayanmakta olduğu görülmektedir. Gerçek bir amatör müzisyen, müziğe tutkuyla bağlanmış kişidir (Tokatlı, 2020, s. 16). Amatör müzik eğitimi; Genel müzik eğitiminde verilenlerle yetinmeyen, müziğe özel ilgi ve sevgisi olan kişilere yönelik bir eğitimdir. Genel müzik eğitiminin bir sonraki aşaması olarak özengen müzik eğitimi bireylerin kendilerini geliştirmelerine olanak sağlar (Buzduğu, 2010, s. 6). Özengen(Amatör) müzik eğitimi zorunlu olmayıp tam tersine bireylerin kendi istek, ilgi ve eğilimleri doğrultusunda fırsat ve fırsatlar sunmayı amaçlamaktadır. Gelişmiş ülkelerde bu eğitime katılan bireylerin toplum içerisinde azımsanmayacak büyüklükte olduğu görülür ve müziğe büyük katkı sağladığı kabul

edilir (Say, 2002, s. 361). Müzik eğitimi içerisinde her hangi bir zorunluluğu olmayan ve bireylerin isteklerine, yeteneğine, maddi imkânlarına göre tercih etmiş oldukları eğitim türü özengen müzik eğitimidir.

Mesleki Müzik Eğitimi

Mesleki müzik eğitimi, belirli bir düzeyde müzik yeteneğine sahip olan ve bir müzik alanını mesleki olarak seçen, seçmeye istekli olan veya seçmeye yatkın olarak görünen bireylere müzikal becerilerini geliştirebilmesine olanak sağlama noktasında kasıtlı olarak davranış kazandırmayı yönelik bir eğitimdir (Uçan, 2005, s. 31). Mesleki müzik eğitimi, müziğe ilgi duyan kişilere, müzikle ilgili bir alanı kariyer olarak seçenlere ve profesyonel olarak performans gösterme becerisine sahip kişilere verilen eğitimi kapsamaktadır (Tepeli, 2018, s. 28). Bireylerin bir alanı kendilerine meslek olarak seçme ve bu alanla ilgili gerekli bilgi ve donanımı kazanma sürecini meslek eğitim merkezleri sağlamaktadır. Müziği mesleki olarak yapmak isteyen ve istekli olan kişilere verilen eğitim türü ise mesleki müzik eğitimidir. Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren başlıca kurumlar; müzik öğretmenliği bölümleri, konservatuarlar, güzel sanatlar fakülteleridir.

Çalgı Eğitimi

Müzikal ses ve sesler ortaya çıkarmak amacıyla yapılan, belirli bir şekli, amacı ve ton özellikleri olan müzik aletlerine "çalgı" denilmektedir (Say, 2012, s. 122). Çalgı eğitimi müzik eğitimi içerisinde yer alan önemli bir parçasıdır çünkü kişiye kendini yakın hissetme, var olan becerilerini anlama, mevcut becerilerini eğitim yoluyla tamamlama, yeni beceriler kazanma ve bu sayede kendini gerçekleştirme fırsatı verir (Uslu, 2006, s. 3). Çalgı eğitimi, bireyin ve bireylerin kendi oluşturdukları topluluklarda psikomotor, bilişsel ve duyuşsal davranışlarında istendik değişikliklerin bir çalgı yardımıyla bilinçli olarak yaratılması veya bu türden yeni davranışların kazandırılması sürecidir (Akkuş, 2000, s. 107). Çalgı eğitimi bireyleri bir bütün olarak ele alıp bireyin duyuşsal, bilişsel ve psikomotor becerilerini eğitim sayesinde teknik bilginin yanı sıra estetik değerleri de kazandırılmasına olanak sağlar. Bu eğitim ile yaratıcı, meraklı, yorumlayıcı, eleştirel ve kendine öz güveni olan bireyler yetişir (Akgül-Barış, 2014, s. 4).

Bağlama

Ülkemiz dışında geniş bir coğrafyada insanlar tarafından müzikal sesler çıkarma aracı olarak kullanılan bağlama, farklı bölge ve kültürlerde değişik isim ve boyutlarda karşımıza çıkmaktadır (Akdağ, 2013, s. 1). İslam öncesi Orta Asya'da şamanların günlük yaşamda ve dini merasimlerde sıklıkla kullandıkları "kopuz", en eski Türk halk çalgılarından biridir. Kopuz

2000 yıllık tarihi geçmişe sahip olup günümüz bağlama ailesinin atası sayılmaktadır (Daş, 2018, s. 19). Her medeniyet dünya tarihinde kendine has kültürel ve sanatsal değerlerle yerini almış, varlığıyla bütünleşmiş ve birlikte anılmıştır. Bu noktada bağlamanın tarihsel kökeninin Orta Asya Türk medeniyetine dayandığı ve kopuzun zamanla isim değiştirerek günümüze kadar geldiği görülmüştür. Bağlamanın tarihsel kökleri hakkında farklı görüşlerde mevcuttur. Bağlamanın ilk olarak Orta Asya'da kullanıldığı, bir diğer görüş daha önceden bağlamanın Anadolu'da var olduğu yönündedir. Diğer görüşse telli çalgıların tek bir kökene sahip olduğunu düşünmenin yanlış olduğu, bilinemeyen zamanda farklı toplulukların kendi telli çalgılarını üretmiş olmasının mümkün olduğunu savunmaktadır (İnanıcı, 2017, s. 19).

İlgili Araştırmalar

Ayar (2025), çalışmasında, Konya ilinde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda kanun öğretiminin mevcut durumunu inceleyerek, eğitimcilerin deneyim ve görüşlerine dayalı değerlendirmeler yapmayı ve bu doğrultuda öğretim sürecine katkı sağlayacak öneriler sunmayı amaçlamıştır. Nitel yöntemle yürütülen çalışmada, sekiz kanun eğitmeniyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, elde edilen veriler betimsel analizle incelenmiştir. Araştırma sonucunda, öğretim yöntemlerinin öğrenci düzeyine göre esneklik göstermesi gerektiği, teknik becerilerin geliştirilmesinde eğitmen yaklaşımının önemli olduğu, sosyal medyanın öğrenme sürecine olumlu katkı sunduğu, bazı kurumlarda fiziki şartların iyileştirilmesine ihtiyaç duyulduğu gibi bulgulara ulaşılmış; kanun eğitiminin daha verimli ve etkili hale gelmesi için çeşitli öneriler getirmiştir.

Akın (2024), araştırmasında, İzmir'deki özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenci, öğretmen ve kurum sahiplerinin görüşleri doğrultusunda öğrencilerin çalgı tercihlerini etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamıştır. Sonuçlar, öğrencilerin çalgı seçiminde kurumsal tutumların, bireysel eğilimlerin, en çok tercih edilen çalgıların ve yaşanan öğrenme zorluklarının etkili olduğunu göstermektedir. Ayrıca, kaliteli bir eğitim süreci için öğretmen ve kurum sahiplerinin mesleki yeterliliğe sahip olmalarının önemli olduğunu vurgulamıştır.

Baran (2024), çalışmasında, Mersin ilindeki bazı ilçelerde faaliyet gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğretiminin mevcut durumunu belirlemeyi ve süreci geliştirmeye yönelik öneriler sunmayı amaçlamıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunlukla bireysel ders tercih ettiği, derslerde temel müzik bilgileriyle birlikte çalıp söyleme becerisine yer verildiği, anlatım ve uygulama temelli yöntemlerin yaygın olarak kullanıldığı, öğretim sürecinde çalgı kalitesi ve öğrencilerin önceki yanlış kazanımları gibi sorunlarla

karşılaşıldığı tespit etmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda bağlama öğretiminin niteliğini artırmaya yönelik öneriler sunmuştur.

İli (2024), araştırmasında, Trakya bölgesindeki sekiz özengen müzik eğitimi kurumunda keman öğretiminde kullanılan materyaller, teknolojik olanaklar, öğretim yöntemleri, karşılaşılan güçlükler ve öğrenci motivasyonu incelemiştir. Ayrıca öğrencilerin müzik yönelimleri ile dinledikleri türlerde eğitim öncesi ve sonrası değişiklik olup olmadığını değerlendirmiştir. Sonuçlara göre, programın yaş grupları ve materyallerle büyük ölçüde uyumlu olduğu, ancak hedefler açısından uygulamada bazı farklılıklar bulunduğu görülmüştür. Teknolojik materyal kullanımının sınırlı olduğu, öğretim yöntemlerinin genellikle genel tekniklerle sınırlı kaldığı, kemana özgü yöntemlerin yeterince kullanılmadığı ve motivasyonu artırmaya yönelik uygulamaların yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin mesleki yönelimlerinde ve müzik tercihinde belirli değişimler olduğu da gözlemlenmiştir. Araştırmada, tespit edilen sorunlara ilişkin öğretmen ve öğrencilerin önerileri doğrultusunda çözüm önerilerine de yer verilmiştir.

Elbaş (2024), çalışmasında, Osmaniye ilinde hizmet veren özengen müzik eğitimi kurumlarında klasik gitar eğitimi veren öğretmenlerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma kapsamında, öğretmenlerin klasik gitar derslerinde benimsedikleri öğretim yöntem ve teknikleri, kullandıkları materyaller, ölçme ve değerlendirme yaklaşımları ile karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri incelemiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin klasik gitar eğitiminde teknik gelişim ve müzikal ifadeye odaklandıkları, öğretim materyali olarak kitap ve notalar kullandıkları, değerlendirmede ise performans ölçümleri ile yazılı ve sözlü testlerden yararlandıkları belirlenmiştir. Karşılaşılan başlıca sorunlar arasında devamsızlık ve süreklilik eksikliği öne çıkarken, çözüm önerileri olarak dijital kaynakların ve güncel eğitim materyallerinin kullanımına vurgu yapmıştır.

Doğru (2024), çalışmasında, Erzurum'daki Gençlik Merkezlerinde öğrencilerin özengen müzik eğitimine yönelik tutumlarını incelemeyi ve bu tutumları etkileyen faktörler ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin Gençlik Merkezlerinde müzik eğitimi almaya yönelmesinde enstrümana ve müziğe duyulan ilgi, ihtiyaçların karşılanması ve eğitimin ücretsiz olması etkili olmuştur. Gençlik Merkezleri olmasa da çoğu katılımcı, özellikle internet üzerinden müzik eğitimi alma eğilimindedir. Katılımcıların çoğu, aile ve çevrelerinden destek gördüklerini; bu desteğin, öğrencilerdeki olumlu değişimlerin fark edilmesiyle ilişkili olduğunu belirtmiştir. Az sayıda katılımcı ise müziğe yönelik olumsuz yaklaşımlar nedeniyle destek görmediğini ifade etmiştir. Müzik eğitimi, katılımcılar için memnuniyet, gelişim ve keyif kaynağı olarak tanımlanırken; fiziksel imkânlar ve eğitim içeriği

de genel olarak yeterli bulunmuş, bu durum öğrencilerin ilgisini ve müziğe yönelik motivasyonunu artırmıştır.

Pehlivan (2023), araştırmasında, popüler ezgilerin özengen bağlama eğitiminde kullanımına yönelik öğrenci görüşlerini incelemiştir. Sonuçlar, popüler ezgilerin derslerin daha anlaşılır ve eğlenceli olmasına, öğrencilerin çalışma motivasyonunun ve bağlamaya olan ilgisinin artmasına katkı sağladığını göstermiştir. Ayrıca, bu ezgilerin derslere katılımı ve öğrencilerin aktifliğini artırdığını da belirlemiştir.

Şirin (2023), çalışmasında, Tokat ili Turhal ilçesindeki bir özengen müzik eğitimi kurumunda öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları sorunları, öğrenci ve veli görüşlerine dayanarak belirlemeyi ve çözüm önerileri sunmayı amaçlamıştır. Sonuçlara göre, öğrencilerin öğretmen, program içeriği, araç-gereç eksikliği ve fiziki koşullarla ilgili sorunlar yaşadığını belirlemiştir. Bu doğrultuda, eğitimcilerin mesleki gelişimlerine önem vermeleri, öğretimin planlı yürütülmesi ve uygun fiziki ortamların sağlanması gerektiğini önermiştir.

Ünlü (2023), makalesinde özengen müzik eğitimi kapsamında yetişkin kişilerin piyano öğrenmelerinin kişisel gelişimlerine olan katkılarını incelemiştir. Araştırmada, nitel araştırmanın fenomonolojik desen yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada, yetişkin kişilerin özengen piyano eğitimi almalarının fiziksel, zihinsel, sosyal, zamanı planlama-yönetme ve psikolojik açıdan katkılar sağladığı ve özengen piyano eğitiminin katılımcıların kişisel gelişimleri yönünde olumlu katkılarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçlarında dayalı olarak piyano eğitimi alan yetişkin kişilerin, kişisel gelişimlerinin sağlanması açısından, kişilerin beklenti ve ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik ve yetişkin kişilere yönelik özengen piyano eğitimi veren piyano öğretmenlerine yönelik öneriler sunulmuştur.

Soylu (2022), araştırmasında, özengen müzik eğitiminde kullanılan uzaktan eğitim sistemine yönelik görüşlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesini amaçlamıştır. Bulgular, öğrencilerin teknolojik zorluklarla baş etmekte zorlandığını, motivasyonlarının düşük olduğunu ve öğretmenlerle yeterli iletişim kuramadıklarını göstermiştir. Ayrıca öğretmenlerin müzikal uygulamalardaki sorunları fark edemediğini, rehberlik konusunda eksikliklerin bulunduğunu ve sistemin avantajlarının yeterince kullanılamadığını belirlemiştir. Tüm aksaklıklara rağmen, uzaktan eğitimin belirli ölçüde verimli olduğunu da ifade etmiştir.

Sarı (2021), çalışmasında, Adana'nın Seyhan ve Çukurova ilçelerinde faaliyet gösteren özengen müzik kurslarıyla ilgili yönetici, öğretmen, öğrenci ve veli görüşlerini incelemiştir. Kursların fiziksel olanakları, öğretmen ve öğrenci profilleri ile yapılan etkinlikleri değerlendirmiş; öğretmenlerin ve öğrencilerin özengen müzik eğitimine dair düşüncelerine yer

vermiştir. Araştırma sonucunda, kurs yöneticilerinin pandemi sürecinden olumsuz etkilendiğini, kurslar arasında fiziksel imkân farklılıkları bulunduğunu ve bazı materyal eksikliklerinin olduğunu belirlemiştir. Ayrıca, kursların öğrenci beklentilerini tam olarak karşılamadığını ancak bu beklentilerin ayrıntılarına dair verilerin sınırlı olduğunu tespit etmiştir.

Akça (2018), araştırmasında, teknolojik araçlar ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitiminin, geleneksel yöntemlere göre başarısını incelemiştir. Çalışmasını, 6 hafta süren ve toplamda 12 saatlik temel müzik eğitimi ile tek sesli repertuar oluşturma odaklı olarak yürütmüştür. Araştırmada, öğrencilere 10 farklı gitar çalma ve solfej ödevi vermiş, her ödev sonrası performans testleri uygulayarak, bireysel ve grup başarılarını değerlendirmiştir. Elde edilen veriler, SPSS programı kullanılarak Mann-Whitney U testi ile analiz edilmiş ve sonuçlar, deney grubunun geleneksel yönteme kıyasla %95 güven düzeyinde anlamlı derecede daha başarılı olduğunu göstermiştir.

Güleç (2018), araştırmasında, Ankara'daki özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan 10 klarnet eğitmeninin görüşlerini alarak 16 açık uçlu soru yöneltmiş ve elde edilen veriler doğrultusunda sonuçlar ile öneriler sunmuştur.

Tepeli (2018), araştırmasında, Ankara'da Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı 48 özengen müzik eğitimi kurumu çok yönlü olarak incelemiş ve karma araştırma modeli kullanmıştır. Kurumların çoğunun 6-13 yaş grubu çocuklara yönelik eğitim verdiği, genç ve yetişkinlere yönelik programların ise sınırlı olduğunu belirlemiştir. Öğretmen sayısının genellikle 3 ile 5 arasında değiştiği, kurumların büyük bölümünde çalgı eğitimi verilmesine rağmen bu programların tam anlamıyla uygulanmadığını tespit etmiştir. Temel müzik dersleri olan müzik teorisi, işitme ve solfej çoğu kurumda yeterince işlenmediği sonucuna varmıştır. Kurumlara yönelik talebin yüksek olduğunu, halk konserlerinin yaygınlaştığını ve bu etkinliklere katılımın yoğun olduğunu saptamıştır. Ayrıca müfredat eksikliği ve uygulamada yaşanan zorlukların, kurumların karşılaştığı temel sorunlar arasında yer aldığını ifade etmiştir.

Algı (2017), araştırmasında, Konya'daki özengen müzik eğitimi kurumlarında yapılan bağlama öğretimi araştırmasında, derslerin genellikle haftada bir gün yapıldığı ve ders sürelerinin kurumlara göre değiştiği belirlenmiştir. Öğretim programında nota süreleri, temel ritim kalıpları, ses değiştiriciler, nüans işaretleri ile tezene kullanımı ve etüt çalışmaları yer almaktadır. Ancak, eğitim hedeflerinin tamamlanma süresinin yeterli olmadığı ve toplu çalışmaların verimliliği düşürdüğü görülmüştür. Ayrıca, grup içindeki farklı yetenek düzeylerine göre bireysel öğretimin gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Ceviz (2014), araştırmasında, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda gitar eğitiminde kullanılan metotlar, notalar, yardımcı materyaller ve uygulanan öğretim stratejilerini; görüşme ve anket teknikleriyle elde edilen veriler doğrultusunda değerlendirmiştir. Giriş bölümünde, müzik ve gitar eğitimiyle ilgili temel bilgiler vermiş olup, gitarın tarihsel sürecini kaynaklara dayalı olarak özetlemiştir. Ayrıca araştırmanın amacı, önemi, sınırlılıkları, varsayımları ve konuya ilişkin temel kavramlara yer vermiştir. İkinci bölümde araştırma modeli, evren-örneklem, veri toplama ve analiz sürecini açıklamış, kullanılan öğretim materyalleri incelemiştir. Son bölümde ise elde edilen bulgular doğrultusunda sonuç ve önerilere yer vermiştir.

Uyan (2012), araştırmasında, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin özengen müzik eğitimi alma durumları ile akademik başarıları ve okula yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bulgular, müzik eğitimi alma durumunun ailelerin eğitim ve gelir düzeyine göre değiştiğini göstermiştir. Ayrıca, müzik eğitimi alan öğrencilerin akademik başarıları ve okul tutumlarının, aldıkları müzik dalı, eğitim süresi ve haftalık ders saati ile farklılaştığını belirlemiştir. Genel olarak, müzik eğitimi alan öğrencilerin akademik başarıları ve okul tutumlarının daha olumlu olduğunu tespit etmiştir.

Karan (2011), araştırmasında, Türkiye'de özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerini incelemeyi amaçlamıştır. Çalışmada, bir kurumda 75 öğrenciye ve 75 veliye uyguladığı anket sonucunda; öğrencilerin çoğunlukla kendi istekleri ve aile desteğiyle müzik eğitimine başladıklarını, isteyerek devam ettiklerini ve düzenli katılım gösterdiklerini, ayrıca öğrencilerin müzik zevklerinin genişlediğini, çevresel müzik etkinliklerine daha fazla katıldıklarını ve gelecekte müziği meslek olarak seçme eğiliminde olduklarını belirlemiştir. Velilerin de çocuklarının müziği meslek olarak tercih etmelerini desteklediğini ifade etmiştir. Araştırmada, bu doğrultuda özengen müzik eğitimine yönelik geliştirilmesi gereken önerilere yer vermiştir.

Özdek (2006), çalışmasını, ülkemizde özengen müzik eğitimi kurumlarındaki klasik gitar eğitiminde kullanılan metot ve yöntemler ile eğitmen ve öğrenci tutumlarını, hedefleri ve karşılaşılan sorunları belirlemek amacıyla yapmıştır. Araştırmada, altı coğrafi bölgeden 16 ilde bulunan 50 kurumda görev yapan 55 klasik gitar öğretmenine 13 soruluk bir anket uygulamıştır. Sonuçlar, bu kurumların kendi kendini denetleyen ortak bir yapıda örgütlenmesini, ticari kaygılardan uzaklaşmasını ve alanında deneyimli eğitmenlerin istihdam edilmesi gerektiğini göstermiştir.

Elvan (2003), araştırmasını, ilköğretim okullarında verilen özengen müzik eğitiminin, öğrencilerin müziksel davranışlarına etkisini öğrenci ve veli görüşleri doğrultusunda

incelemiştir. Ankara'daki ilköğretim okullarında özengen müzik eğitimi alan öğrenciler ve velileri araştırma evrenini oluşturmuştur. Sonuçlar, bu eğitimin öğrencilerin müziksel kişilik gelişimi, müzik bilgisi, dinleme ve müziksel okuma-yazma becerilerine olumlu katkı sağladığını göstermiştir. Ayrıca, daha etkili bir eğitim için öğrencilerin motive edilmesi ve doğru yönlendirilmesi gerektiğini önermiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın genel modeli, kapsamı ve yöntemsel yaklaşımı detaylandırılmıştır. Araştırmanın veri kaynakları, veri toplama süreçleri ve toplanan verilerin analizinde başvurulan yöntemler ve teknikler açık bir şekilde sunulmuştur. Bu bölüm, çalışmanın yapısal çerçevesini ve metodolojik temellerini tanımlamaktadır.

Bu tez çalışması, nitel araştırma yöntemlerini kullanarak temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemlerin incelemesini gerçekleştirmektedir. Araştırma, literatür taraması, alan araştırmaları ve yarı yapılandırılmış görüşmeler gibi çeşitli veri toplama teknikleri içermekte olup, bu yöntemler temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemlerin incelenmesi için kullanılmıştır.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden olan durum çalışması-bütüncül çoklu durum- deseni kullanılmıştır. Durum çalışması deseni, güncel bir durum ya da olgunun kendi gerçek yaşam çerçevesi içinde çalışıldığı, durum ya da olgu ile içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin olarak belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir (Yin, 1984) (Akt, Yıldırım & Şimşek, 2011, s. 54). Bütüncül çoklu durum deseni ise bütüncül olarak algılanabilecek durumun kendi içerisinde bütüncül olarak ele alınması ve daha sonra birbirleriyle karşılaştırılmasıdır. Bu araştırma, Erzincan'daki özengen müzik eğitimi merkezlerinde yönetici konumunda olan bireylerin düşüncelerinin ve sahip oldukları kursun fiziki durumunun tespitini ayrıca bu kurslarda eğitim veren öğretmenlerin, öğrenci ve velilerinin düşüncelerine ulaşarak kapsamlı bir incelemeyi amaçlayarak birbirleriyle karşılaştırılacak olmasından dolayı durum çalışması desenlerinden bütüncül çoklu durum desenine göre tasarlanmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcı grubunu, 2024–2025 eğitim-öğretim yılı içerisinde Erzincan ili merkezinde faaliyet gösteren özengen müzik eğitimi kurumlarındaki paydaşlar oluşturmaktadır.

Katılımcı grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Katılımcı grubun oluşturulmasında aşağıdaki ölçütler esas alınmıştır:

- Kurumların özengen (amatör) müzik eğitimi vermesi,
- Kurumlarda temel düzeyde bağlama eğitiminin yürütülüyor olması,
- Eğitmenlerin aktif olarak bağlama dersi veriyor olması,
- Öğrencilerin temel bağlama eğitimi sürecinde aktif olarak yer alması,
- Velilerin, öğrencilerin eğitim sürecini yakından takip eden bir konumda bulunması,
- Kurum yöneticilerinin bağlama eğitimi programının planlanması ve yürütülmesinde sorumluluk üstlenmiş olması.

Bu ölçütler doğrultusunda çalışma grubunu;

- Bağlama eğitmenleri,
- Bağlama eğitimi alan öğrenciler,
- Öğrenci velileri,
- Özengen müzik eğitimi kurumu yöneticileri oluşturmaktadır.

Tablo 1. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Eğitmenlerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*

Özellikler	Yaş Aralığı/ Kategori	f	%
Yaş	25–30	1	25
	31–35	2	50
	36 ve üzeri	1	25
Cinsiyet	Erkek	4	100
	Kadın	-	-
Eğitim Düzeyi	Lisans	4	100
Eğitmenlik Süresi	1–3 yıl	2	50
	4–7 yıl	1	25
	8 yıl ve üzeri	1	25

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan dört eğitmenin tamamının erkek olduğu, yaşlarının 28 ile 36 arasında değiştiği görülmektedir. Eğitmenlerin tümü lisans düzeyinde eğitim almış olup, eğitmenlik deneyimleri 3 ila 8 yıl arasında olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 2. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Öğrencilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*

Özellikler	Kategori / Yaş Aralığı	f	%
Cinsiyet	Erkek	8	53.3
	Kadın	7	46.7
Yaş	16–19	4	26.7
	20–23	4	26.7
	24–27	4	26.7
	28–29	3	13.3
Öğrenim Düzeyi	Lise	5	40
	Üniversite (1.–4. sınıf)	8	53.3
	Üniversite (mezun)	1	6.7

Tablo 2(*Devamı*)

Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Öğrenim Süresi	1–2 yıl	4	33.3
	3–4 yıl	6	46.7
	5–6 yıl	4	20

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan 15 öğrencinin demografik özellikleri incelendiğinde, cinsiyet dağılımında 8 öğrencinin (%53.3) erkek, 7 öğrencinin (%46.7) kadın olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Yaş dağılımı açısından katılımcıların 16–19 yaş grubunda 4 kişi (%26.7), 20–23 yaş grubunda 4 kişi (%26.7), 24–27 yaş grubunda 4 kişi (%26.7) ve 28–29 yaş grubunda 2 kişi (%13.3) yer aldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrenim düzeyine bakıldığında, 6 öğrencinin (%40) lise, 8 öğrencinin (%53.3) üniversite öğrencisi ve 1 öğrencinin (%6.7) üniversite mezunu olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki öğrenim süreleri incelendiğinde ise, 5 öğrencinin (%33.3) 1–2 yıl, 7 öğrencinin (%46.7) 3–4 yıl ve 3 öğrencinin (%20) 5–6 yıl eğitim aldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 3. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Kurum Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	Öğrenim Düzeyi	Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Pozisyon	Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Görev Süresi
Y1	Erkek	35	Lisans	İşletme Sahibi	7 Yıl
Y2	Kadın	42	Lisans	İşletme Sahibi	6 Yıl
Y3	Erkek	34	Lisans	İşletme Sahibi	8 Yıl

Tablo 3 incelendiğinde, katılımcıların %66.7'si erkek, %33.3'ü kadın; yaş aralıklarının %66.7'si 30–35, %33.3'ü 36–42 yaş grubunda; tüm katılımcılar (%100) lisans mezunu ve özengen müzik eğitimi kurumlarında işletme sahibi olarak görev yapmakta olup, görev sürelerinin %66.7'si 6–7 yıl, %33.3'ü 8 yıl olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Tablo 4. *Araştırmanın Katılımcı Grubunda Yer Alan Velilerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bilgiler*

Katılımcı Kodu	Cinsiyet	Yaş	Öğrenim Düzeyi
V1	Kadın	38	Lisans
V2	Erkek	42	Lisans
V3	Kadın	35	Yüksek Lisans
V4	Erkek	45	Lise
V5	Kadın	33	Ön Lisans
V6	Erkek	40	Lisans
V7	Kadın	36	Lisans
V8	Erkek	43	Yüksek Lisans
V9	Kadın	39	Lisans
V10	Erkek	41	Lise

Tablo 4 incelendiğinde, katılımcıların %50'sinin kadın, %50'sinin erkek olduğu; yaşlarının 33 ile 45 arasında değiştiği görülmektedir. Öğrenim düzeyi açısından değerlendirildiğinde, katılımcıların %50'sinin lisans, %20'sinin lise, %20'sinin yüksek lisans ve %10'nun ön lisans mezunu olduğu belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmaya katılan bağlama eğitimcileri, bağlama eğitimi alan öğrenciler, kurs yöneticileri ve velilerin temel bağlama eğitimine yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme, en az iki kişi arasında sözlü olarak sürdürülen bir iletişim sürecidir. Görüşme, araştırmada cevabı aranılan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama şeklinde ifade edilebilir. Görüşme belirli bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlar (Büyüköztürk vd., 2019, s. 158). Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir (Büyüköztürk vd., 2019, s. 159).

Verilerin elde edilmesi sürecinde öncelikle konunun kapsamı içerisinde olan tüm kaynaklardan faydalanılacaktır. Araştırma kapsamında, eğitim, müzik eğitimi, çalgı eğitimi ve bağlama eğitimi alanındaki literatür taraması yapılarak konuyla ilgili tez, makale, kitap ve internet kaynaklı dokümanlar incelenmiştir. Konuyla ilgili bilgilerin elde edilebilmesi noktasında araştırmacının hazırlamış olduğu yarı yapılandırılmış görüşme soruları uzman görüşü de alınarak son biçimi verilmiştir.

Erzincan ilinde özengen müzik eğitimi kurumlarında, temel bağlama eğitimi veren eğitimcilere, bağlama eğitimi alan öğrencilere, velilere ve kurum yöneticilerine ulaşılıp durum ve görüşlerini uzman görüşü alınarak hazırlanmış olan anket sorularıyla tespit edilmiştir.

Son olarak görüşmede bireylere yöneltilen sorulardan elde edilen bilgiler uzman kişi yardımıyla şekillere dönüştürülüp, tablo ve grafiklerle sunulmuştur. Bu analizler sonucunda bağlama eğitimcileri, bağlama eğitimi alan öğrenciler, kurs yöneticileri ve velilerin temel bağlama eğitimi alanında daha bilinçli kararlar vermesine olanak sağlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Süreç/Uygulama

Süreç ve uygulama aşağıda verildiği gibi gerçekleşmiştir.

- Literatürün incelenmesi (Araştırma konusuyla ilgili mevcut çalışmaların gözden geçirilmesi)

- Araştırmanın amacına uygun soru setinin oluşturulması (Literatür ve hedef doğrultusunda görüşme sorularının belirlenmesi)
- Uzman görüşleriyle soru formunun değerlendirilmesi (Hazırlanan soruların uzmanlar tarafından gözden geçirilmesi)
- Görüşme formunun son haline getirilmesi (Uzman geri bildirimlerine göre soruların düzenlenmesi)
- Katılımcıların belirlenmesi ve onaylarının alınması (Görüşmelere katılacak kişilerin seçilmesi ve gönüllülük esasının sağlanması)
- Görüşmelerin gerçekleştirilmesi (Katılımcılarla birebir görüşmelerin yapılması)
- Elde edilen verilerin çözümlenmesi (Görüşme kayıtlarının analiz edilerek anlamlı verilere dönüştürülmesi)
- Bulguların yorumlanması ve raporlanması (Analiz sonuçlarının araştırma sorularına göre değerlendirilip raporlanması)

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemi doğrultusunda çözümlenmiştir. Bu analiz türü, verilerin belirlenen temalar çerçevesinde özetlenip yorumlanmasına dayanır. Katılımcı ifadelerinin daha etkili şekilde yansıtılabilmesi adına doğrudan alıntılara sıkça yer verilir. Elde edilen bulgular, neden-sonuç ilişkileri bağlamında ele alınarak değerlendirilir. Veriler, araştırma sorularına göre ortaya çıkan temalarla düzenlenebileceği gibi, gözlem ve görüşme sürecinde yanıtı aranan sorular ya da belirlenen boyutlara göre de sunulabilir (Yıldırım & Şimşek, 2011).

Bu analiz sürecinin, temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemlerin neler olduğunu istatistiksel olarak ortaya çıkarıp alana katkı sağlayacağı ve bu alandaki eksiklikleri giderme noktasında öneriler sunarak etkili stratejiler geliştirilmesine olanak sağlayacağı düşünülmüştür.

Etik İşlemler

Araştırmanın izni, Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı'ndan alınmıştır (05.03.2025 tarihli ve E-56785782-000-2500084636 sayılı belge) (Ek-5).

Araştırmacı Rolü

Araştırmacı, görüşme sorularının hazırlanıp geliştirilmesinden katılımcı grubunu oluşturan özengen müzik eğitimi kurum yöneticileri, bağlama eğitimcileri, bağlama eğitimi alan öğrenciler ve öğrenci velileri ile gerçekleştirilen görüşmelere kadar tüm veri toplama araçlarının uygulanması ve verilerin toplanması sürecinde etkin bir şekilde görev almıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalarda geçerlik ve güvenirlik, araştırma sürecinin sistematik, şeffaf ve denetlenebilir olmasını sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu araştırmada elde edilen bulguların inandırıcılığını ve tutarlılığını artırmak amacıyla çeşitli stratejiler uygulanmıştır. Öncelikle, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda görev yapan eğitmenler, öğrenciler, kurs yöneticileri ve öğrenci velileri ile gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen veriler, doğrudan alıntılarla desteklenerek betimsel doğruluk güçlendirilmiştir. Verilerin analizi sürecinde, içerik analizine dayalı olarak tema, alt tema, kategori ve kodlar oluşturulmuş; kodlama işlemi iki alan uzmanı tarafından bağımsız biçimde gerçekleştirilmiş ve kodlayıcılar arası uyum oranı karşılaştırılarak görüş birliği sağlanmıştır (Miles & Huberman, 1994).

Ayrıca, verilerin yorumlanması sürecinde katılımcı onayı uygulanarak bulguların doğruluğu katılımcılarla paylaşılmış ve onların onayı alınmıştır. Araştırma sürecinin tüm aşamaları (veri toplama, analiz ve raporlama) ayrıntılı biçimde açıklanmış; böylece çalışmanın aktarıla bilirliği ve dış güvenirliği artırılmıştır. Bu yöntemlerle araştırmanın geçerliği ve güvenirliği bilimsel standartlara uygun biçimde sağlanmıştır.

DÖRDÜNCÜBÖLÜM

Bulgular

Bu bölümde, özengen müzik eğitim kurumlarında uygulanan temel bağlama eğitimine yönelik bağlama eğitmenleri, öğrenciler, veliler ve kurum yöneticilerinin görüşlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Bağlama Eğitimcilerinin, Bağlama Eğitimi Sürecine Yönelik Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında, bağlama eğitimcilerine yönelik "Bağlama eğitmenlerinin karşılaştığı en sık sorunlar nelerdir?", "Eğitmenler temel eğitim sürecinde hangi yöntem ve teknikleri kullanmaktadır?", "Eğitmenler, öğrencilerin motivasyonunu artırmak için hangi uygulamaları tercih etmektedir?" ve "Eğitmenlerin müfredat ve materyal yeterliliğine ilişkin görüşleri nelerdir?" şeklinde sorular sorulmuştur. Bu sorulara yönelik yanıtlar tablolar halinde biçimlendirilerek sunulmuştur.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Bulgular

Tablo 5. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Eğitmen Görüşleri*

Değerlendirme Ölçütü	Katılımcı Kodu	f	%
Bedensel kurulum	E1, E2	2	50
Sağ el konumlandırma	E1, E2, E3	3	75
Sol el konumlandırma	E1, E3, E4	3	75
Tezene tutuşu	E1, E2, E4	3	75
Perde üzerine parmak baskısı	E1, E3, E4	3	75
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme	E2, E3, E4	3	75
Tel geçişi	E2, E4	2	50
Ritimsel sorunlar	E1, E2, E3, E4	4	100
Ezgi seslendirme sorunları	E1, E3, E4	3	75
Nota okuma sorunları	E2, E3	2	50

Tablo 5 incelendiğinde, katılımcıların bağlama eğitimi sürecinde farklı teknik alanlarda çeşitli zorluklar yaşadıkları görülmektedir. Katılımcıların tamamı (%100) ritimsel sorunlar maddesinde zorluk yaşadıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %75'i sağ el konumlandırma, sol el konumlandırma, tezene tutuşu, perde üzerine parmak baskısı, doğru tezene yönlerine göre seslendirme ve ezgi seslendirme sorunları maddelerinde zorluk yaşadıklarını ifade etmiştir. Bedensel kurulum, tel geçişi ve nota okuma sorunları maddelerinde ise %50 oranında zorluk yaşandığı belirlenmiştir. Bu doğrultuda, bağlama eğitimi sürecinde ritimsel sorunların en fazla, bedensel kurulum, tel geçişi ve nota okuma sorunlarının ise en az yaşanan güçlükler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinliklerine Yönelik Bulgular

Tablo 6. *Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinlikleri*

Etkinlik Türü	Katılımcı Kodu	f	%
Doğru oturuş ve bağlama tutuş pozisyonlarını öğretimi etkinlikleri	E1, E2, E3	3	75
Etüt ve alıştırma çalışmaları	E1, E2, E3, E4	4	100
Ritim kalıplarının öğretimi	E1, E2, E4	3	75
Bağlamada kullanılan akort düzenlerinde (Bağlama, Bozuk, Misket vb.) çalışmalar	E1, E3	2	50
Çeşitli süsleme tekniklerinin (legato, vibrasyon, mordan vb.) öğretimi	E1, E3	2	50
Öğretilen teknikleri eser üzerinde uygulama çalışmaları	E1, E2, E3	3	75
Nota okuma/çalma becerilerine yönelik etkinlikler	E2, E3, E4	3	75
Makam dizilerinin öğretimi	-	0	0
Farklı ustalardan eser dinletme çalışmaları	E2, E3, E4	3	75
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	E1, E4	2	50
Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	E2, E3, E4	3	75
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	E3, E4	2	50
Diğer	-	0	0

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcıların öğrencilerin bağlama çalma becerilerini geliştirmeye yönelik çeşitli etkinlikler gerçekleştirdikleri görülmektedir. Katılımcıların tamamı (%100) etüt ve alıştırma çalışmaları yaptıklarını belirtmiştir. Katılımcıların %75'i doğru oturuş ve bağlama tutuş pozisyonlarının öğretimi, ritim kalıplarının öğretimi, öğretilen teknikleri eser üzerinde uygulama, nota okuma/çalma becerileri, farklı ustalardan eser dinletme çalışmaları ve grup çalışmaları yaptıklarını ifade etmiştir. Katılımcıların %50'si bağlamada kullanılan akort düzenlerinde çalışmalar, çeşitli süsleme tekniklerinin öğretimi, öğrenilen eserleri sergileme ve ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturma etkinlikleri yaptıklarını belirtmiştir. Makam dizilerinin öğretimine ve diğer etkinliklere ilişkin herhangi bir katılımcı görüşü bulunmamaktadır. Bu doğrultuda, öğrencilerin bağlama çalma becerilerini geliştirmeye yönelik en yaygın etkinliğin etüt ve alıştırma çalışmaları olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmak İçin Eğitmenlerin Uyguladıkları Stratejilere Yönelik Bulgular

Tablo 7. *Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Eğitmen Stratejileri*

Strateji	Katılımcı Kodu	f	%
Öğrencilerle birlikte kısa ve uzun vadeli hedefler belirleme	E1, E2, E3, E4	4	100
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders planları hazırlama	E1, E2, E4	3	75
Geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserler öğretme	E2, E3, E4	3	75
Öğrencilerin başarılarını kutlama ve takdir etme	E1, E2, E3	3	75
Öğrencilerin birlikte çalabilecekleri grup çalışmaları düzenleme	E2, E3	2	50
Öğrencilerin zevklerine uygun repertuar oluşturma	E2, E3, E4	3	75
Öğrencilerin ilerlemelerini düzenli olarak takip etme ve geribildirimde bulunma	-	0	0
Temel tekniklerin yanı sıra bağlamanın tarihi ve müziğe yönelik teorik bilgiler sunma	E1, E4	2	50
Öğrencilerin eserlere kendi yorumlarını katmalarını teşvik etme	E3, E4	2	50
Öğrencilerin kendi bestelerini yapmalarını teşvik etme	-	0	0
Öğrencilere konserler veya diğer performans fırsatları sunma	-	0	0

Tablo 7 (*Devamı*)

Diğer	-	0	0

Tablo 7 incelendiğinde, katılımcıların bağlama öğretim sürecinde öğrenci motivasyonunu artırmaya yönelik çeşitli stratejiler uyguladıkları görülmektedir. Katılımcıların tamamı (%100) öğrencilerle birlikte kısa ve uzun vadeli hedefler belirlediklerini belirtmiştir. Katılımcıların %75'i öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders planları hazırlama, geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserler öğretme, öğrencilerin başarılarını kutlama ve takdir etme, ayrıca öğrencilerin zevklerine uygun repertuar oluşturma stratejilerini kullandıklarını ifade etmiştir. Katılımcıların %50'si grup çalışmaları düzenleme, teorik bilgiler sunma ve öğrencilerin eserlere kendi yorumlarını katmalarını teşvik etme stratejilerini uyguladıklarını belirtmiştir. Öğrencilerin ilerlemelerini takip etme, kendi bestelerini yapmalarını teşvik etme ve konser fırsatları sunma stratejilerine ilişkin herhangi bir görüş bildirilmemiştir. Bu doğrultuda, bağlama öğretim sürecinde öğrenci motivasyonunu artırmada en yaygın stratejinin hedef belirleme çalışmaları olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 8. *Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşleri*

Etki Unsuru	Katılımcı Kodu	f	%
Öğrencinin yüksek motivasyonu, daha fazla pratik yapma ve öğrenme isteği doğurur	E1, E2, E3, E4	4	100
Öğretmenin öğrenciyle olan olumlu ilişkisi, bağlama öğrenme sürecinde etkilidir	E1, E2, E3, E4	4	100
Öğrenim ortamının fiziksel ve sosyal etkenleri, öğrencinin bağlama öğrenme sürecini olumlu yönde etkileyebilir	E1, E2, E3	3	75
Düzenli ve hedef odaklı çalışma, öğrencinin teknik becerilerini geliştirmesine yardımcı olur	E1, E2, E3, E4	4	100
Öğrencinin diğer enstrümanları çalma becerisi veya müzik teorisi bilgisi gibi önceki müzik deneyimleri, bağlama öğrenimini kolaylaştırır	E2, E3, E4	3	75
Her öğrencinin görsel veya işitsel öğrenme tarzlarındaki farklılığa göre öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi, öğrenme sürecini etkileyebilir	E3	1	25
Akran grupları ile yapılan bilgi ve deneyim paylaşımı, bağlama öğrenme sürecini olumlu olarak etkiler	E2, E4	2	50
Öğrencinin kültürel bağlamı, bağlama öğrenme isteğinde etkili olabilir	E1, E3	2	50
Çevrimiçi dersler, video içerikleri ve mobil uygulamalar, öğrencinin bağlama öğrenme sürecini destekleyebilir	E2, E4	2	50
Diğer	-	0	0

Tablo 8 incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğrencinin yüksek motivasyonu, öğretmenin olumlu ilişkisi ve düzenli, hedef odaklı çalışmanın bağlama öğrenim sürecinde önemli etkiler sağladığını belirtmişlerdir. Katılımcıların %75'i, öğrencinin önceki müzik deneyimleri ve öğrenim ortamının fiziksel ve sosyal koşullarının süreci olumlu yönde etkilediğini ifade etmiştir. Katılımcıların %50'si, akran gruplarıyla yapılan bilgi ve deneyim

paylaşımı, öğrencinin kültürel bağlamı ve çevrimiçi ders materyallerinin öğrenme sürecini desteklediğini belirtmiştir. Katılımcıların %25'i ise, öğrencilerin görsel ve işitsel öğrenme tarzlarındaki farklılıklara göre öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesinin süreci etkileyebileceğini ifade etmiştir. Bu doğrultuda, bağlama öğrenim sürecinde ilerlemeyi etkileyen temel unsurların öğrenci motivasyonu, öğretmenin olumlu ilişkisi ve düzenli çalışma olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğretiminde Kullanılan Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 9. *Bağlama Öğretiminde Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine Yönelik Eğitmen Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Öğretiminde Eğitim Materyallerine İlişkin Görüşler	Yetersizlik ve Eksiklikler	Seviye temelli kaynak kitap eksikliği, sınırlı materyallerin öğretimde dezavantaj yaratması, sistemli materyal eksikliği	E1, E3
	Dijital Kaynakların Katkısı ve Sınırlılığı	Videolar ve PDF kaynaklarının destekleyici olması ancak pedagojik açıdan süzgeçten geçirilmesi gerekliliği	E2
	Geleneksel Yaklaşım ve Esneklik	Sözlü aktarım geleneğine dayalı öğretim anlayışı, görsel-işitsel materyallerin teşvik edici rolü	E4

Tablo 9 incelendiğinde, "bağlama öğretiminde kullanılan eğitim materyallerine ilişkin görüşlerin" üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Yetersizlik ve Eksiklikler" alt teması altında bazı öğreticiler materyallerin seviye temelli kaynak kitaplardan yoksun olduğunu, sınırlı materyallerin öğretimde dezavantaj yarattığını ve sistemli materyal eksikliğinin eğitimi sekteye uğrattığını belirtmektedir. Bu durum, bağlama öğretiminde daha planlı ve seviyelere göre düzenlenmiş kaynakların geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (E1, E3). "Dijital Kaynakların Katkısı ve Sınırlılığı" alt teması kapsamında dijital ortamda ulaşılan videolar ve PDF kaynaklarının öğretime destek sağladığı ifade edilmektedir. Ancak bu materyallerin pedagojik açıdan süzgeçten geçirilmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Bu görüş, dijital kaynakların faydalı olmakla birlikte eğitimsel açıdan daha sistemli bir şekilde değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir (E2). "Geleneksel Yaklaşım ve Esneklik" alt teması altında bağlama öğretiminin sözlü aktarım geleneğine dayandığı, bu nedenle materyal kullanımında esnek bir yaklaşım benimsendiği belirtilmektedir. Bununla birlikte görsel ve işitsel kaynakların öğrenciler için teşvik edici bir rol oynadığı da dile getirilmektedir. Bu görüş, geleneksel yöntemlerin yanında modern materyallerin de öğrenme sürecini destekleyici işlev gördüğünü ortaya koymaktadır (E4).

Bu bulgulara yönelik eğitmenlerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

E1: *"Bağlama öğretiminde kullanılan materyallerin genel olarak yetersiz olduğunu düşünüyorum. Özellikle seviyelere göre düzenlenmiş kaynak kitap eksikliğinden dolayı kendi hazırladığım nota ve alıştırmalarla süreci desteklemeye çalışıyorum."*

E2: *"Eğitim materyallerini yeterli bulmamakla birlikte, dijital ortamda ulaşılan videoların ve PDF kaynaklarının öğretimde önemli bir destek sağladığını düşünüyorum. Ancak bu materyallerin pedagojik açıdan süzgeçten geçirilmesi gerektiğini kanısındayım."*

E3 : *"Sınırlı kaynakların öğretimde dezavantaj yarattığını ve özellikle özengen kurumlarda sistemli materyal eksikliğinin eğitimi sekteye uğrattığını ve materyal çeşitliliğinin sağlanması gerektiğini düşünüyorum."*

E4: *"Geleneksel öğretimin sözlü aktarım geleneğine dayandığını, bu nedenle materyal kullanımı konusunda daha esnek bir yaklaşım benimsiyorum ancak görsel ve işitsel kaynakların öğrenciler için teşvik edici olduğunu düşünüyorum."*

Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 10. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemi	Destek ve Katılımın Belirleyici Rolü	Çocuk öğrencilerde veli desteğinin düzenli çalışma ve başarı açısından kritik olması, veli–öğrenci–öğretmen üçgeninin önemine vurgu	E1, E3
	Yetersizlik ve Bilgilendirme İhtiyacı	Veli desteğinin yetersizliği, öğrencinin tek başına bırakılması, veli bilgilendirme toplantılarının artırılması gerekliliği	E2
	Bilinçsizlik ve Hobi Yaklaşımı	Velilerin özengen kurumlarda bilinçsiz davranması, süreci yalnızca hobi düzeyinde görmeleri ve bunun motivasyonu olumsuz etkilemesi	E4

Tablo 10 incelendiğinde, "bağlama eğitimi sürecinde veli yaklaşımının önemine ilişkin görüşlerin" üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Destek ve Katılımın Belirleyici Rolü" alt teması altında özellikle çocuk öğrencilerde veli desteğinin düzenli çalışma ve başarı açısından kritik olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca sürecin veli–öğrenci–öğretmen üçgeninde ilerlemesi gerektiği belirtilmektedir. Bu durum, veli desteğinin eğitim sürecinde yalnızca yardımcı değil, aynı zamanda başarıyı doğrudan etkileyen bir unsur olduğunu göstermektedir (E1, E3). "Yetersizlik ve Bilgilendirme İhtiyacı" alt teması kapsamında veli desteğinin çoğu zaman yetersiz olduğu, öğrencilerin tek başına bırakıldığı ve bu nedenle veli bilgilendirme toplantılarının artırılması gerektiği ifade edilmektedir. Bu görüşler, velilerin sürece daha aktif ve bilinçli şekilde katılım göstermesi gerektiğini ortaya koymaktadır (E2). "Bilinçsizlik ve Hobi Yaklaşımı" alt teması altında velilerin özengen müzik eğitimi kurumlarında genellikle bilinçsiz davrandıkları ve süreci yalnızca hobi düzeyinde gördükleri belirtilmektedir. Bu yaklaşımın öğrencilerin motivasyonunu olumsuz etkileyebileceği dile getirilmektedir. Bu durum, velilerin

müzik eğitimini daha ciddi ve destekleyici bir perspektifle değerlendirmesi gerektiğini göstermektedir (E4). Bu verilere dayalı olarak, veli yaklaşımının bağlama eğitiminde "başarı, motivasyon ve düzenli çalışma" açısından kritik bir rol oynadığını; ancak bazı velilerin sürece yeterince katılmadığını veya bilinçsiz bir tutum sergilediğini söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik eğitmenleri örnek ifadeleri şu şekildedir;

E1: *"Özellikle çocuk öğrencilerde veli desteğinin son derece önemli olduğunu, velilerin sürece dâhil olması ve öğrencinin düzenli çalışması açısından belirleyici olduğunu düşünüyorum."*

E2: *"Veli desteğinin yetersiz olduğunu ve çoğu zaman öğrencinin tek başına bırakıldığını ayrıca veli bilgilendirme toplantılarının artırılması gerektiğini düşünüyorum."*

E3: *"Velilerin ilgisinin öğrenci başarısı üzerinde etkili olduğunu ve sürecin veli–öğrenci–öğretmen üçgeninde ilerlemesi gerektiğini düşünüyorum."*

E4: *"Özengen müzik eğitimi kurumlarında velilerin genellikle bilinçsiz olduğunu ve sadece hobi düzeyinde bir yaklaşım benimsediklerini düşünüyorum. Bu durumun öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkileyebileceğini düşünüyorum."*

Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Takibi ve Eğitime Etkilerine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 11. *Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Eğitime Etkilerine Yönelik Eğitmen Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Müzik Eğitimi Alanında Güncel Gelişmelerin Takibi ve Etkileri	Aktif Takip ve Derslere Yansıtma	Çevrim içi seminer ve atölyelere katılım, güncel gelişmeleri ders içeriğine aktarma	E1
	Teknolojik Araçların Katkısı	Video destekli öğretim, teknolojik uygulamaların motivasyonu artırması	E2
	Sınırlı Etki Görüşü	Güncel gelişmelerin bağlama öğretimine doğrudan etkisinin sınırlı olması	E3
	Geleneksel Yaklaşım ile Modern Destek	Geleneksel yöntemlere öncelik verilmesi, uygun seçilmiş video ve ses kayıtlarının öğretimi desteklemesi	E4

Tablo 11 incelendiğinde, "müzik eğitimi alanında güncel gelişmelerin takibi ve bunların eğitime etkilerine ilişkin görüşlerin" dört temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Aktif Takip ve Derslere Yansıtma" alt teması altında öğreticilerin çevrim içi seminer ve atölyelere katılarak güncel gelişmeleri yakından takip ettikleri ve bu gelişmeleri ders içeriklerine yansıtmaya çalıştıkları görülmektedir. Bu durum, güncel müzik pedagojisi yaklaşımlarının doğrudan öğretim sürecine entegre edilmesi açısından önemli bir katkı sağlamaktadır (E1). "Teknolojik Araçların Katkısı" alt teması kapsamında teknolojik uygulamaların ve video destekli öğretimin öğrenci motivasyonunu artırdığı vurgulanmaktadır. Bu görüş, dijital araçların bağlama

eğitiminde öğrenme sürecini destekleyici ve motive edici bir unsur olarak değerlendirildiğini göstermektedir (E2). "Sınırlı Etki Görüşü" alt teması altında bazı öğreticiler müzik eğitimi alanındaki gelişmeleri takip etmekle birlikte, bu gelişmelerin bağlama öğretimine doğrudan etkisinin sınırlı olduğunu ifade etmektedir. Bu durum, güncel gelişmelerin her zaman bağlama eğitimine doğrudan uyarlanamayabileceğini ortaya koymaktadır (E3). "Geleneksel Yaklaşım ile Modern Destek" alt teması altında öğreticiler geleneksel yöntemlere öncelik vermekle birlikte, uygun seçilmiş video ve ses kayıtlarının öğretimi desteklediğini belirtmektedir. Bu görüş, geleneksel öğretim anlayışı ile modern kaynakların dengeli biçimde kullanılmasının önemini ortaya koymaktadır (E4). Bu verilere dayalı olarak, müzik eğitimi alanındaki güncel gelişmelerin bağlama öğretimine farklı düzeylerde yansıdığını; bir yandan "aktif takip ve teknolojik katkılarla sürecin zenginleştirildiğini", diğer yandan "sınırlı etki ve geleneksel yöntemlerin önceliği" nedeniyle daha seçici bir yaklaşım benimsendiğini söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik eğitmenlerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

E1: *"Güncel gelişmeleri takip ediyor, özellikle çevrim içi seminer ve atölyelere katılmaya özen gösterip bu gelişmeleri ders içeriğine yansıtmaya da çalışıyorum."*

E2: *"Teknolojik araç ve uygulamaların bağlama eğitimine büyük katkı sağladığını ve öğrenci motivasyonu açısından video destekli öğretimin etkili olduğunu düşünüyorum."*

E3: *"Müzik eğitimi alanındaki gelişmeleri takip ediyorum fakat bu gelişmelerin bağlama öğretimine doğrudan etkisinin sınırlı olduğunu düşünüyorum."*

E4: *"Geleneksel yöntemlere öncelik veriyorum ancak teknolojiyi gelişmeleri takip ediyorum. Uygun seçilmiş video ve ses kayıtlarının öğretimi desteklediğini düşünüyorum."*

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 12. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine Yönelik Eğitmen Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanımına İlişkin Görüşler	Fiziksel Yetersizlikler	Sınıflarda ses yalıtımı ve donanım eksiklikleri, fiziksel koşulların yetersizliği	E1
	Altyapı Yeterliliği Ancak Kaynak Eksikliği	Kurum altyapısının yeterli görülmesi, fakat enstrüman ve kaynak eksikliklerinin devam etmesi	E2
	Program ve Eğitimci Niteliği Sorunları	Donanım eksikliğine ek olarak öğretim programlarının yetersizliği ve eğitimci niteliğine dikkat edilmesi gerekliliği	E3

Tablo 12 (*Devamı*)

	Orta Düzey Fiziksel Şartlar ve Kurumsal Kimlik Eksikliği	Fiziksel koşulların orta düzeyde olması, kurumsal kimlik eksikliğinin öğretimin sürdürülebilirliğini zayıflatması	E4

Tablo 12 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi veren kurumların altyapı ve donanımına ilişkin görüşlerin" dört temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Fiziksel Yetersizlikler" alt teması altında sınıflarda ses yalıtımı ve donanım eksikliklerinin öne çıktığı, fiziksel koşulların yetersiz bulunduğu ifade edilmektedir. Bu durum, kurumların eğitim ortamlarının öğrenci başarısını desteklemede eksik kaldığını göstermektedir (E1). "Altyapı Yeterliliği Ancak Kaynak Eksikliği" alt teması kapsamında bazı görüşlerde kurum altyapısının genel olarak yeterli olduğu belirtilmekle birlikte enstrüman ve kaynak eksikliklerinin devam ettiği vurgulanmaktadır. Bu görüş, mevcut altyapının temel düzeyde işlevsel olduğunu ancak materyal çeşitliliği açısından geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (E2). "Program ve Eğitimci Niteliği Sorunları" alt teması altında donanım eksikliğinin yanı sıra öğretim programlarının yetersizliği ve sistemsizliği dile getirilmiştir. Ayrıca eğitimci niteliğine dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu durum, yalnızca fiziksel altyapının değil, aynı zamanda pedagojik ve akademik boyutların da geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir (E3). "Orta Düzey Fiziksel Şartlar ve Kurumsal Kimlik Eksikliği" alt teması altında kurumların fiziksel koşullarının orta düzeyde olduğu, ancak kurumsal kimlik eksikliğinin öğretimin sürdürülebilirliğini zayıflattığı ifade edilmektedir. Bu görüş, kurumların uzun vadeli eğitim politikaları ve kurumsal yapı açısından güçlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (E4). Bu verilere dayalı olarak, kurumların altyapı ve donanım açısından "tam anlamıyla yeterli olmadığı", eksikliklerin hem fiziksel hem de pedagojik boyutta görüldüğü ve kurumsal kimlik ile sürdürülebilirlik açısından geliştirilmesi gerektiği söylenebilir.

Bu bulgulara yönelik eğitmenlerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

E1: *"Kurumların fiziksel koşullarını yetersiz, sınıfların ses yalıtımı ve donanım eksikliklerinden olduğu düşüncesindeyim."*

E2: *"Eğitim verilen kurumun altyapısının yeterli olduğunu ancak genel olarak özengen müzik eğitim kurumlarında enstrüman ve kaynak eksikliği yaşandığını gözlemliyorum."*

E3: *"Donanım eksikliği kadar, öğretim programlarının da yetersiz ve sistemsiz olduğunu düşünüyorum. Eğitimci niteliğine de dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum."*

E4: *"Fiziksel şartların genel olarak orta düzeyde olduğunu, ancak kurumsal kimlik eksikliği nedeniyle öğretimin sürdürülebilirliğinin zayıf olduğunu düşünüyorum."*

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Temel Bağlama Eğitimine Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında, bağlama eğitimi alan öğrencilere yönelik "Öğrenciler bağlama eğitiminde hangi uygulamaları daha faydalı bulmaktadır?", "Öğrencilerin eğitim sürecinde karşılaştıkları güçlükler nelerdir?", "Öğrencilerin bağlama öğrenme motivasyonlarını etkileyen faktörler nelerdir?" ve "Öğrenciler eğitmenlerin yöntem ve yaklaşımlarını nasıl değerlendirmektedir?" şeklinde sorular sorulmuştur. Bu sorulara yönelik yanıtlar tablolar halinde biçimlendirilerek sunulmuştur.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Bulgular

Tablo 13. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Güçlüklere Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Zorluk Konusu	Katılımcı Kodu	f	%
Bedensel kurulum	Ö1, Ö3, Ö5, Ö7, Ö8, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15	9	60
Sağ el konumlandırma	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12	6	40
Sol el konumlandırma	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	11	73
Tezene tutuşu	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12	6	40
Perde üzerine parmak baskısı	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	11	73
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12	6	40
Tel geçişi	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	11	73
Ritimsel sorunlar	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12	6	40
Ezgi seslendirme sorunları	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	11	73
Nota okuma sorunları	Ö2, Ö4, Ö5, Ö6, Ö10, Ö12	6	40
Diğer	-	0	0

Tablo 13 incelendiğinde, öğrencilerin bağlama öğrenme sürecinde en çok sol el konumlandırma**,** perde üzerine parmak baskısı**,** tel geçişi ve ezgi seslendirme sorunları gibi teknik konularda zorluk yaşadıkları görülmektedir. Katılımcıların yarısından fazlası (%60–73), bu alanlarda güçlük yaşadığını belirtmiştir. Diğer konular, özellikle sağ el konumlandırma**,** tezene tutuşu**,** doğru tezene yönleri**,** ritimsel sorunlar ve nota okuma**,** öğrenciler tarafından daha az sorun olarak ifade edilmiştir. Bu doğrultuda, bağlama öğrenim sürecinde teknik beceriler ve perde kullanımıyla ilgili konuların öğrenciler için daha zorlayıcı olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 14. *Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşleri*

Değerlendirme Maddesi	Katılımcı Kodu	f	%
Eğitmen, her öğrencinin bireysel yeteneklerine ve öğrenme hızına göre özelleştirilmiş bir eğitim planı sunuyor	Ö2, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14	7	47
Eğitmen, pratik uygulamaların yanı sıra teorik bilgilere (makam, usûl, form vb.) de yer veriyor	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15	11	73
Eğitmen, hataları anlama ve düzeltmeye yönelik geri bildirim veriyor	Ö1, Ö2, Ö6, Ö9, Ö13	5	33
Eğitmen, farklı öğretim yöntemleri (görsel materyaller, ses örnekleri vb.) kullanarak öğrenme sağlıyor	Ö1, Ö4, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14	8	53
Eğitmen, müziğe olan ilgiyi artıracak şekilde motive edici bir yaklaşım sergiliyor	Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15	9	60

Tablo 14(*Devamı*)

Eğitmen, iyi bir iletişim kurarak derse yönelik sorular sormaya olanak sağlıyor	Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö11, Ö13, Ö14, Ö15	10	67
Eğitmen, eğitim sürecinde çeşitli performans fırsatları sunarak güven artırıcı uygulamalar yapıyor	Ö1, Ö6, Ö13	3	20
Eğitmen, bağlama eğitimi sırasında çalgının kültürel bağlamı hakkında bilgi veriyor	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö9, Ö11, Ö12, Ö13, Ö15	10	67
Eğitmen, öğrenme sürecini düzenli olarak takip ediyor	Ö1, Ö2	2	13
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	Ö1, Ö14	2	13
Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	Ö1, Ö5, Ö6, Ö8, Ö10, Ö13	6	40
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	Ö1, Ö4, Ö6, Ö7, Ö14	5	33
Diğer	-	0	0

Tablo 14 incelendiğinde, öğrencilerin eğitmenlerinin öğretim yöntemlerine ilişkin değerlendirmelerinde en yüksek oranların, eğitmenlerin teorik bilgilere yer vermesi (%73), iyi iletişim kurarak öğrenci katılımını teşvik etmesi (%67) ve çalgının kültürel bağlamı hakkında bilgi sunması (%67) maddelerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Katılımcıların yarısından fazlası (%60) eğitmenlerin motive edici bir yaklaşım sergilediğini, %53'ü ise farklı öğretim yöntemleri kullandığını ifade etmiştir. Katılımcıların %47'si eğitmenlerin bireysel farklılıklara göre planlama yaptığını belirtmiştir. Buna karşın, öğrenme sürecinin düzenli takibi (%13) ve performans fırsatları sunma (%20) en düşük oranlarda belirtilmiştir. Bu doğrultuda, öğrencilerin eğitmenlerinin öğretim yöntemlerini genel olarak olumlu değerlendirdikleri ve özellikle teorik bilgi aktarımı ile iletişim odaklı yaklaşımların öne çıktığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 15. *Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Çalmada Motivasyonu Etkileyen Faktörler	Eğitmen Kaynaklı Olumlu Faktörler	Destekleyici ve sabırlı yaklaşım, motive edici tutum	Ö1, Ö7, Ö11, Ö15
	Öğrenme Süreci ve İlerleme	Yeni şeyler öğrenme, ilerleme görmek, grup çalışmaları	Ö5, Ö9, Ö13
	Pratik ve Çalışma İmkânları	Zaman bulamama, yoğun okul programı, evde pratik ortamı eksikliği, ders saatlerinin değişkenliği	Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14

Tablo 15 incelendiğinde, bağlama çalmada motivasyonu etkileyen faktörlerin üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. "Eğitmen Kaynaklı Olumlu Faktörler" alt teması altında

eğitmenlerin destekleyici, sabırlı ve motive edici yaklaşımlarının öğrencilerin motivasyonunu artırdığı ifade edilmektedir (Ö1, Ö7, Ö11, Ö15). "Öğrenme Süreci ve İlerleme" alt teması kapsamında yeni şeyler öğrenme, ilerleme görmek ve grup çalışmaları gibi unsurların öğrencilerin motivasyonunu yükselten önemli etkenler olduğu görülmektedir (Ö5, Ö9, Ö13). "Pratik ve Çalışma İmkânları" alt teması altında zaman bulamama, yoğun okul programı, evde pratik ortamı eksikliği ve ders saatlerinin değişkenliği gibi faktörlerin motivasyonu olumsuz yönde etkilediği belirtilmektedir (Ö2, Ö3, Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14).

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö1: *"Olumsuz: Pratik yapacak zaman bulmakta zorlanıyorum, bu bazen motivasyonumu azaltıyor."*

Ö3:*" Pratik yapma imkanı az, bu durum motivasyonumu düşürüyor."*

Ö5: *"Yeni şeyler öğrenmek ve ilerlemek motivasyonumu artırıyor."*

Ö7: *"Eğitmenin sabırlı yaklaşımı motivasyonumu artırıyor."*

Ö9: *"Yeni parçalar öğrenmek motivasyonumu artırıyor."*

Ö11: *"Eğitmenin destekleyici yaklaşımı motivasyonumu artırıyor."*

Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 16. *Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitiminde Çalışılmak İstenen Teknik ve Teoriler	Ritim ve Tezene Kullanımı	Tezene tutuşu, yönlendirme ve kullanımı; ritim çalışmaları ve ritimsel sorunların giderilmesi	Ö2, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15
	Makamsal ve Usûl Bilgisi	Makam bilgisi ve makamsal çalışmalar; usûl çalışmaları	Ö1, Ö5, Ö9, Ö13, Ö15
	Teknik Uygulamalar (Sol El ve Perde)	Sol el parmak hareketleri ve konumlandırma; perde baskısı ve tel geçişleri	Ö1, Ö3, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12
	Ezgi ve Nota Çalışmaları	Ezgi seslendirme teknikleri; nota okuma becerileri	Ö3, Ö8, Ö11, Ö14

Tablo 16 incelendiğinde, bağlama eğitiminde öğrencilerin çalışmak istedikleri teknik ve teorik alanların dört temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Ritim ve Tezene Kullanımı" alt teması altında öğrencilerin en yoğun talebinin bu alanda olduğu dikkat çekmektedir. Tezene tutuşu, yönlendirme ve ritimsel sorunların giderilmesi gibi konuların öne çıkması, bağlama icrasında temel tekniklerin öğrenciler açısından geliştirilmesi gereken başlıca alanlar olduğunu göstermektedir (Ö2, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15). "Makamsal ve Usûl Bilgisi" alt teması kapsamında makam bilgisi, makamsal çalışmalar ve usûl uygulamalarına yönelik

taleplerin öne çıktığı görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin yalnızca teknik becerilerle değil, aynı zamanda teorik altyapıyla da ilgilendiklerini ve müzikal derinlik kazanmak istediklerini ortaya koymaktadır (Ö1, Ö5, Ö9, Ö13, Ö15). "Teknik Uygulamalar (Sol El ve Perde)" alt teması altında sol el parmak hareketleri, konumlandırma, perde baskısı ve tel geçişleri gibi konuların öne çıktığı görülmektedir. Bu talepler, öğrencilerin icra sırasında karşılaştıkları teknik zorlukları aşmaya yönelik bir ihtiyaç hissettiklerini göstermektedir (Ö1, Ö3, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12). "Ezgi ve Nota Çalışmaları" alt teması altında ezgi seslendirme teknikleri ve nota okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik talepler yer almaktadır. Bu durum, öğrencilerin hem icra hem de teorik okuryazarlık açısından kendilerini geliştirmek istediklerini göstermektedir (Ö3, Ö8, Ö11, Ö14).

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö2: *"Ritim ve tezene kullanımı üzerinde daha fazla çalışmak istiyorum."*

Ö4: *"Ritim ve tezene yönlendirme üzerinde durmak istiyorum."*

Ö13: *"Ritimsel sorunlar ve makam bilgisi üzerinde çalışmak isterim."*

Ö15: *"Ritim ve makamsal bilgiler üzerinde çalışmak istiyorum."*

Bağlama Eğitim Sürecinde Kullanılan Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 17. *Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitiminde Materyal Yeterliliğine İlişkin Görüşler	Genel Yeterlilik ve Fayda	Materyallerin yeterli ve açıklayıcı bulunması	Ö1, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15
	Video Desteği ve Çeşitliliği	Video örneklerinin eksikliği, çeşitliliğin artırılması ihtiyacı	Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12, Ö15
	Güncellik ve Modernleşme İhtiyacı	Materyallerin eski veya güncel olmaması, modern kaynaklara ihtiyaç duyulması	Ö2, Ö8, Ö14

Tablo 17 incelendiğinde, bağlama eğitiminde materyal yeterliliğine ilişkin öğrenci görüşlerinin üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Genel Yeterlilik ve Fayda" alt teması altında öğrencilerin önemli bir kısmı materyalleri yeterli ve açıklayıcı bulmaktadır. Özellikle nota kitaplarının faydalı olduğu ve öğrenme sürecini desteklediği vurgulanmaktadır. Bu durum, mevcut materyal altyapısının temel düzeyde işlevsel olduğunu göstermektedir (Ö1, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). "Video Desteği ve Çeşitliliği" alt teması kapsamında öğrencilerin büyük çoğunluğu video desteğinin eksikliğini dile getirmiştir. Görsel-işitsel materyallerin yetersizliği, öğrenme sürecinde uygulamalı çalışmaları sınırlayan bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Daha fazla video örneği ve çeşitliliği talebi, öğrencilerin öğrenme motivasyonunu artıracak önemli bir ihtiyaç olarak değerlendirilmektedir (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12, Ö15). "Güncellik ve

Modernleşme İhtiyacı" alt teması altında bazı öğrenciler materyallerin eski ve güncel olmadığını, modern kaynaklara ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir. Bu görüşler, eğitim materyallerinin içerik ve format açısından yenilenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Güncel kaynakların kullanımı, öğrencilerin çağdaş müzik eğitimi beklentilerini karşılamada önemli bir gereklilik olarak öne çıkmaktadır (Ö2, Ö8, Ö14). Bu verilere dayalı olarak öğrencilerin, materyalleri temel düzeyde yeterli bulmakla birlikte özellikle video desteği ve güncellik konularında eksiklikler hissettikleri görülmektedir. Bu da bağlama eğitiminde materyal çeşitliliği ve modernleşme ihtiyacının öncelikli geliştirme alanları olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö6: *"Materyaller bazen yetersiz kalıyor, özellikle video eksik."*

Ö8: *"Materyaller eksik ve eski, güncellenmeli."*

Ö10: *"Materyaller yeterli ancak daha fazla video desteği olabilir."*

Ö12: *"Materyaller biraz yetersiz, daha fazla pratik videosu gerekli."*

Ö14: *"Materyaller yeterli ama daha güncel olmalı."*

Ö15: *"Materyaller iyi, tekrar için video kayıtları çok faydalı."*

Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 18. *Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarına İlişkin Görüşler	Olumlu Katkılar	Grup çalışmalarının faydalı, sosyalleştirici, motive edici ve öğrenmeyi destekleyici bulunması	Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15
	Organizasyon ve Disiplin İhtiyacı	Grup çalışmalarının faydalı olmakla birlikte daha düzenli ve disiplinli olması gerektiği	Ö1, Ö6
	Yetersizlik ve Sınırlılıklar	Grup çalışmalarının az, yetersiz, düzensiz veya etkileşimin sınırlı olması	Ö4, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14

Tablo 18 incelendiğinde, sınıf içi etkileşim ve grup çalışmalarına ilişkin öğrenci görüşlerinin üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Olumlu Katkılar" alt teması altında öğrencilerin büyük çoğunluğu grup çalışmalarını faydalı, sosyalleştirici, motive edici ve öğrenmeyi destekleyici bulmaktadır. Bu durum, grup çalışmalarının hem akademik hem de sosyal açıdan öğrenciler için önemli bir katkı sağladığını göstermektedir (Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). "Organizasyon ve Disiplin İhtiyacı" alt teması kapsamında bazı öğrenciler grup çalışmalarını faydalı bulmakla birlikte daha düzenli ve disiplinli olması gerektiğini

belirtmiştir. Bu görüşler, grup çalışmalarının verimliliğini artırmak için planlama ve organizasyonun önemini ortaya koymaktadır (Ö1, Ö6). "Yetersizlik ve Sınırlılıklar" alt teması altında bazı öğrenciler grup çalışmalarının az, yetersiz, düzensiz veya etkileşimin sınırlı olduğunu ifade etmiştir. Bu durum, grup çalışmalarının her zaman beklenen düzeyde gerçekleşmediğini ve daha etkin hale getirilmesi gerektiğini göstermektedir (Ö4, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14). Bu verilere dayalı olarak, öğrencilerin grup çalışmalarını büyük ölçüde faydalı buldukları, ancak daha düzenli ve etkin bir şekilde yürütülmesi gerektiği söylenebilir.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö1: *"Grup çalışmaları faydalı ama bazen organize olmuyor, daha disiplinli olabilir."*

Ö2: *"Grup çalışmaları çok faydalı, sosyalleşmemi sağlıyor."*

Ö3: *"Etkileşim iyi ancak daha fazla grup çalışması faydalı olur."*

Ö8: *"Düşünüyorum ama kursta etkileşim az, grup çalışmaları yetersiz."*

Ö9: *"Grup çalışmaları etkili, öğrenmeyi destekliyor."*

Ö13: *"Evet, çok faydalı ve destekleyici."*

Ö14: *"Etkileşim az, grup çalışmaları yetersiz."*

Ö15: *"Grup çalışmaları çok faydalı ve eğlenceli."*

Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 19. *Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma Dair Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetler	Koro ve Toplu Etkinlikler	Halk müziği korosu, koro etkinlikleri, enstrüman dinletileri	Ö1, Ö3, Ö6
	Okul ve Kulüp Faaliyetleri	Okul müzik kulübü aktiviteleri, konserlere katılım	Ö8, Ö11
	Konser ve Dinleti Katılımı	Halk müziği konserleri, yerel müzik grupları	Ö9, Ö13
	Bireysel ve Yarışma Katılımı	Müzik çalışmaları, yarışmalara katılım	Ö5, Ö15
	Katılım Olmayanlar	Başka faaliyetlere katılmama, sınırlı katılım	Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö14

Tablo 19 incelendiğinde, "bağlama eğitimi dışında öğrencilerin müzikle ilgili faaliyetlere katılım durumlarının" beş temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Koro ve Toplu Etkinlikler" alt teması altında öğrencilerin halk müziği korosu, koro etkinlikleri ve enstrüman dinletilerine katıldıkları görülmektedir. Bu durum, öğrencilerin toplu müzik icrasına önem verdiklerini ve sosyalleşme yoluyla motivasyonlarını artırdıklarını göstermektedir (Ö1, Ö3,

Ö6). "Okul ve Kulüp Faaliyetleri" alt teması kapsamında öğrencilerin okul müzik kulübü aktivitelerine ve konserlere katıldıkları belirtilmektedir. Bu faaliyetler, öğrencilerin okul ortamında müzikle daha fazla etkileşim kurduklarını ve müzik kültürünü geliştirdiklerini ortaya koymaktadır (Ö8, Ö11). "Konser ve Dinleti Katılımı" alt teması altında öğrencilerin halk müziği konserlerine gitmeleri ve yerel müzik gruplarına katılmaları dikkat çekmektedir. Bu durum, öğrencilerin müzik dinleme ve topluluklarla etkileşim kurma yoluyla müzikal deneyimlerini zenginleştirdiklerini göstermektedir (Ö9, Ö13). "Bireysel ve Yarışma Katılımı" alt teması kapsamında öğrencilerin bireysel müzik çalışmaları ve yarışmalara katıldıkları görülmektedir. Bu faaliyetler, kişisel gelişim ve performans odaklı motivasyonun önemli olduğunu ortaya koymaktadır (Ö5, Ö15). Beşinci olarak, "Katılım Olmayanlar" alt teması altında bazı öğrencilerin bağlama eğitimi dışında herhangi bir müzik faaliyetine katılmadıkları veya sınırlı katılım gösterdikleri görülmektedir. Bu durum, öğrenciler arasında müzikle ilgilenme düzeyinde farklılıklar olduğunu ve bazı öğrencilerin yalnızca bağlama eğitimiyle sınırlı kaldığını göstermektedir (Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö14). Bu verilere dayalı olarak, öğrencilerin bağlama eğitimi dışında müzikle ilgili faaliyetlere katılımının çeşitlilik gösterdiğini; bir kısmının koro, kulüp ve konser gibi etkinliklerle müzik deneyimini zenginleştirdiğini, bir kısmının ise sınırlı katılım gösterdiğini söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö2: *"Şu anda başka faaliyetlere katılmıyorum."*

Ö3: *"Koro ve enstrüman dinletilerine katılıyorum."*

Ö4: *"Başka faaliyetlere katılmıyorum."*

Ö9: *"Halk müziği konserlerine gidiyorum."*

Ö10: *"Şimdilik başka faaliyetlere katılmıyorum."*

Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 20. *Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitiminde Veli Desteğinin Önemi	Yüksek ve Olumlu Destek	Veli desteğinin moral, düzen, motivasyon ve derslere devam açısından çok faydalı bulunması	Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö15
	Orta Düzey Destek	Veli desteğinin kısmen yeterli olması, daha fazla destekle motivasyonun artabileceği görüşü	Ö10, Ö13
	Düşük veya Yetersiz Destek	Veli desteğinin az, düşük veya yok denecek kadar sınırlı olması; bu durumun zorlanma, motivasyon kaybı ve derslere devamda güçlük yaratması	Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14

Tablo 20 incelendiğinde, "bağlama eğitiminde veli desteğinin öğrenciler açısından öneminin" üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Yüksek ve Olumlu Destek" alt teması altında öğrencilerin büyük çoğunluğu veli desteğini moral, düzen, motivasyon ve derslere devam açısından çok faydalı bulmaktadır. Bu durum, yüksek veli desteğinin öğrencilerin eğitim sürecinde hem psikolojik hem de pratik açıdan belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir (Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö15). "Orta Düzey Destek" alt teması kapsamında bazı öğrenciler veli desteğini kısmen yeterli bulmakta, ancak daha fazla destekle motivasyonlarının artabileceğini ifade etmektedir. Bu görüşler, veli desteğinin mevcut düzeyde katkı sağladığını fakat öğrencilerin daha güçlü bir destek beklentisi içinde olduklarını ortaya koymaktadır (Ö10, Ö13). "Düşük veya Yetersiz Destek" alt teması altında bazı öğrenciler veli desteğinin az, düşük veya yok denecek kadar sınırlı olduğunu belirtmiştir. Bu durum, öğrencilerin motivasyon kaybı yaşamasına, derslere devamda güçlük çekmesine ve bağlama çalışmalarında zorlanmasına neden olmaktadır (Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14). Bu verilere dayalı olarak, veli desteğinin öğrencilerin bağlama eğitiminde "devamlılık, motivasyon ve başarı" açısından kritik bir unsur olduğunu; yüksek destek alan öğrencilerin daha avantajlı, düşük destek alanların ise daha fazla zorluk yaşadığını söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö1: *"Veli desteği çok önemli, moral ve düzen açısından çok katkı sağlıyor."*

Ö3: *"Veli desteği çok faydalı, derslere devamı etkiliyor."*

Ö10: *"Veli desteği orta seviyede, biraz daha destek lazım iyi olabilmem için."*

Ö13: *"Veli desteği orta seviyede, daha iyi motive olmam için yüksek olması gerekli."*

Bağlama Eğitimi Sonrasında Hedeflere Ulaşmaya İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 21. *Bağlama Eğitimi Sonrasında Öğrencilerin Ulaşmak İstedikleri Hedeflere Yönelik Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitimi Sonrası Öğrenci Hedefleri	Profesyonel ve İleri Seviye Hedefler	İyi bir bağlamacı/ustası olmak, ileri seviyeye ulaşmak, profesyonel sahne almak	Ö1, Ö3, Ö7, Ö11, Ö15
	Temel Seviye Hedefler	Temel düzeyde çalmak, çalma becerisi kazanmak, temel seviyede ustalaşmak	Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14
	Kültürel ve Sosyal Katılım Hedefleri	Kültürel etkinliklerde yer almak, sahne almak, konser vermek	Ö1, Ö5, Ö9

Tablo 21 incelendiğinde, "bağlama eğitimi sonrası öğrencilerin hedeflerinin" üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Profesyonel ve İleri Seviye Hedefler" alt teması altında öğrencilerin önemli bir kısmı iyi bir bağlamacı veya ustası olmayı, ileri seviyeye ulaşmayı ve

profesyonel sahne deneyimi kazanmayı hedeflemektedir. Bu durum, bağlama eğitimini yalnızca temel bir öğrenme süreci olarak görmeyip, mesleki ve sanatsal bir kariyer basamağı olarak değerlendiren öğrencilerin varlığını göstermektedir (Ö1, Ö3, Ö7, Ö11, Ö15). "Temel Seviye Hedefler" alt teması kapsamında öğrencilerin bir bölümü bağlamayı temel düzeyde çalabilmeyi, çalma becerisi kazanmayı ve bu seviyede ustalaşmayı amaçlamaktadır. Bu görüşler, bağlama eğitimini daha çok kişisel gelişim ve hobi düzeyinde değerlendiren öğrencilerin varlığını ortaya koymaktadır (Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14). "Kültürel ve Sosyal Katılım Hedefleri" alt teması altında öğrenciler bağlama ile kültürel etkinliklerde yer almak, sahne almak ve konser vermek gibi hedefler belirtmiştir. Bu durum, bağlama eğitiminin yalnızca bireysel bir beceri kazanımı değil, aynı zamanda kültürel ve sosyal bir katılım aracı olarak da görüldüğünü göstermektedir (Ö1, Ö5, Ö9). Bu verilere dayalı olarak, öğrencilerin bağlama eğitimi sonrası hedeflerinin çeşitlilik gösterdiğini; bir kısmının "profesyonel ve ileri seviye kariyer" beklentisi taşıdığını, bir kısmının "temel düzeyde kişisel gelişim" amaçladığını, diğer bir kısmının ise "kültürel ve sosyal katılım" üzerinden müzikle bağ kurmak istediğini söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö1: *"İyi bir bağlama çalıcı olmak ve küçük konserler vermek istiyorum."*

Ö3: *"Bağlamada ileri seviyeye ulaşmak istiyorum."*

Ö4: *"Temel düzeyde çalmak istiyorum."*

Ö6: *"Temel seviyede kendimi geliştirmek istiyorum."*

Ö9: *"Kültürel etkinliklerde sahne almak istiyorum."*

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 22. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara Yönelik Öğrenci Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Olanaklarına İlişkin Görüşler	Yeterli ve Destekleyici Olanaklar	Olanakların genel olarak yeterli, iyi ve destekleyici bulunması	Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15
	Yeterli Ancak Geliştirilmesi Beklenen Olanaklar	Olanakların yeterli görülmesine rağmen daha fazla etkinlik, konser, bireysel çalışma alanı ve destek beklentisi	Ö1, Ö6, Ö10
	Yetersiz ve Geliştirilmesi Gereken Olanaklar	Olanakların sınırlı, yetersiz veya geliştirilmesi gerektiği yönündeki görüşler	Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14

Tablo 22 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi veren kurumların sağladığı olanaklara ilişkin öğrenci görüşlerinin" üç temel boyutta toplandığı görülmektedir. "Yeterli ve

Destekleyici Olanaklar" alt teması altında öğrencilerin önemli bir kısmı kurumların sunduğu olanakları yeterli, iyi ve destekleyici bulmaktadır. Bu görüşler, mevcut imkanların öğrencilerin eğitim sürecini genel olarak tatmin edici düzeyde desteklediğini göstermektedir (Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). "Yeterli Ancak Geliştirilmesi Beklenen Olanaklar" alt teması kapsamında bazı öğrenciler olanakları yeterli bulmakla birlikte daha fazla etkinlik, konser, bireysel çalışma alanı ve destek beklentisi dile getirmiştir. Bu durum, kurumların sunduğu imkanların temel düzeyde yeterli olduğunu ancak öğrencilerin daha zenginleştirilmiş bir eğitim ortamı talep ettiklerini ortaya koymaktadır (Ö1, Ö6, Ö10). "Yetersiz ve Geliştirilmesi Gereken Olanaklar" alt teması altında bazı öğrenciler kurumların sunduğu olanakları sınırlı, yetersiz veya geliştirilmesi gereken düzeyde görmektedir. Bu görüşler, mevcut imkanların bazı öğrenciler için beklentileri karşılamadığını ve kurumların altyapı ile destek mekanizmalarını güçlendirmesi gerektiğini göstermektedir (Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14). Bu verilere dayalı olarak, kurumların sunduğu olanakların öğrenciler tarafından "çoğunlukla yeterli ve destekleyici" bulunduğunu; ancak bir kısmının "daha fazla etkinlik ve bireysel çalışma alanı" beklentisi içinde olduğunu, diğer bir kısmının ise olanakları "yetersiz ve geliştirilmesi gereken" düzeyde değerlendirdiğini söylemek mümkündür.

Bu bulgulara yönelik öğrencilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Ö1: *"Olanaklar yeterli ama daha fazla etkinlik ve bireysel çalışma alanı bekliyorum."*

Ö7: *"Genel olarak memnunum, bazı alanlarda gelişim olabilir."*

Ö9: *"Olanaklar genel olarak iyi."*

Ö11: *"Olanaklar yeterli ve destekleyici."*

Ö12: *"Olanaklar yetersiz, geliştirilmesi gerekli."*

Ö14: *"Olanaklar yetersiz ve geliştirilmesi gerek."*

Kurum Yöneticilerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında, özengen müzik eğitimi veren kurum yöneticilerine yönelik "Kurs yöneticileri bağlama eğitimi sürecinde hangi uygulamaları öne çıkarmaktadır?", "Yöneticilerin karşılaştığı idari ve organizasyonel sorunlar nelerdir?", "Kurs yöneticileri eğitmen, öğrenci ve veliler arasındaki iletişimi nasıl yönetmektedir?" ve "Kurs yöneticileri, bağlama eğitiminin kurumsal sürdürülebilirliği açısından hangi faktörleri önemli görmektedir?" şeklinde sorular sorulmuştur. Bu sorulara yönelik yanıtlar tablolar halinde biçimlendirilerek sunulmuştur.

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Rolüne İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 23. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Rolüne Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının Eğitimsel Rolü	Müzikle Tanışma ve Temel Beceriler	Kurumların çocuklar ve gençlerin müzikle tanışmasına, temel becerileri kazanmasına ve sanatla bağ kurmasına olanak sağlaması	Y1
	Akademik Eğitime Yönlendirme	Kurumların bireylerin müzikle tanışmasını sağlama ve yetenekli öğrencileri akademik eğitime yönlendirme köprüsü işlevi	Y2
	Sanata Yönlendirme ve Geleneksel Çalgıların Yaşatılması	Müziğe ilgisi olan bireylere ulaşarak onları sanata yönlendirme ve bağlama gibi geleneksel çalgıların yaşatılmasını sağlama	Y3

Tablo 23 incelendiğinde, özengen müzik eğitimi kurumlarının rolünün "sanatla tanıştırma, eğitsel yönlendirme ve kültürel aktarım" olmak üzere üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Sanatla Tanıştırma ve Erişim" alt teması altında kurumların çocuk ve gençlerin müzikle tanışmasına olanak sağladığı ve sanatın yaşamda yer edinmesine katkıda bulunduğu yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Eğitsel ve Yönlendirici Rol" kapsamında temel müzik becerilerinin kazandırılması ve yetenekli bireylerin akademik eğitime yönlendirilmesi öne çıkmaktadır (Kod Y2). Üçüncü olarak, "Kültürel Aktarım ve Yaşatma" alt teması altında geleneksel çalgıların yaşatılması ve sanata yönlendirme yoluyla kültürel bağların güçlendirilmesi bulunmaktadır (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak özengen müzik eğitimi kurumlarının, çocukların ve gençlerin müzikle tanışmasına, temel müzik becerilerini kazanmasına ve sanatla bağ kurmasına olanak sağladığı, ayrıca yetenekli öğrencilerin akademik müzik eğitimine yönlendirilmesinde köprü görevi üstlendiği ve bağlama gibi geleneksel çalgıların yaşatılmasına katkı sunduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Özengen müzik eğitimi kurumları, özellikle çocuklar ve gençlerin müzikle tanışmasına, temel becerileri kazanmasına ve sanatla bağ kurmasına olanak sağlayan önemli kurumlardır. Millî Eğitim'e bağlı olmamız, bu süreci daha sistemli hale getirmektedir."*

Y2: *"Kurumumuz, bireylerin müzikle tanışmasını ve yaşamlarında sanatın yer edinmesini sağlamak gibi önemli bir rol üstleniyor. Aynı zamanda yetenekli öğrencileri akademik eğitime yönlendirme açısından da köprü vazifesi görüyoruz.*"

Y3: "*Müziğe ilgisi olan bireylere ulaşarak onları sanata yönlendirmek, bağlama gibi geleneksel çalgıların yaşatılmasını sağlamak kurumumuzun en temel rollerindendir.*"

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Temel Amacına İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 24. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Müzik Eğitimi Alanındaki Temel Amacına Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının Temel Amaçları	Temel Müzik Bilgisi ve Kültürel Farkındalık	Öğrencilere temel müzik bilgisi kazandırmak ve bağlama gibi geleneksel çalgılarla kültürel farkındalık sağlamak	Y1
	Müzikal İlgi ve Halk Müziğine Bağlılık	Öğrencilerin müziğe ilgilerini artırmak, halk müziğine bağlılıklarını güçlendirmek ve bağlama ile bireysel ifade becerilerini geliştirmek	Y2
	Sanatsal İfade ve Kültürel Bağ Kurma	Katılımcıların sanatsal ifade becerilerini geliştirmek ve müzik aracılığıyla kendilerini ifade etmelerini sağlamak; bağlama ile kültürel bağ kurmak	Y3

Tablo 24 incelendiğinde, özengen müzik eğitimi kurumlarının işlevlerinin "bilgi ve farkındalık kazandırma, müzikal ilgi ve bağlılık oluşturma, sanatsal ifade ve kültürel bağ kurma" olmak üzere üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Temel Müzik Bilgisi ve Kültürel Farkındalık" alt teması altında öğrencilere temel müzik bilgisi kazandırmak ve bağlama gibi geleneksel çalgılar aracılığıyla kültürel farkındalık sağlamak yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Müzikal İlgi ve Halk Müziğine Bağlılık" alt teması kapsamında öğrencilerin müziğe ilgilerinin artırılması, halk müziğine bağlılıklarının güçlendirilmesi ve bağlama aracılığıyla bireysel ifade becerilerinin geliştirilmesi bulunmaktadır (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Sanatsal İfade ve Kültürel Bağ Kurma" alt teması altında katılımcıların sanatsal ifade becerilerinin geliştirilmesi ve müzik aracılığıyla kendilerini ifade etmelerinin yanı sıra bağlama ile kültürel bağ kurmalarının amaçlandığı görülmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak özengen müzik eğitimi kurumlarının, öğrencilere temel müzik bilgisi kazandırmak**,** bağlama gibi geleneksel çalgılar aracılığıyla kültürel farkındalık oluşturmak, öğrencilerin müziğe olan ilgilerini artırmak, halk müziğine bağlılıklarını güçlendirmek ve bireysel ifade becerilerini geliştirmelerine katkı sağlamak gibi hedefler taşıdığı bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca kurumların, katılımcıların sanatsal ifade becerilerini geliştirmelerine, müzik aracılığıyla kendilerini ifade etmelerine ve bağlama üzerinden kültürel bağ kurmalarına olanak tanıdığı belirlenmiştir.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Amacımız, öğrencilere temel müzik bilgisi kazandırmak, bağlama gibi geleneksel çalgılarla kültürel farkındalık oluşturarak bireysel gelişimlerine katkı sağlamaktır."*

Y2: "*Öğrencilerin müziğe olan ilgilerini artırmak, özellikle halk müziğine olan bağlılıklarını güçlendirmek ve bağlama eğitimi aracılığıyla bireysel ifade becerilerini geliştirmek temel amacımızdır.*"

Y3: "*Amacımız, katılımcıların sanatsal ifade becerilerini geliştirmek ve müzik aracılığıyla kendilerini ifade etmelerini sağlamak. Özellikle bağlama eğitimi ile kültürel bağ kurmayı hedefliyoruz.*"

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 25. *Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarının Altyapı ve Donanım Durumu	Fiziki İmkânların Düzeyi	Fiziki imkânların genel olarak orta seviyede olduğu, sınıfların yeterli büyüklükte olmasına rağmen ses yalıtımı ve enstrüman çeşitliliği eksiklerinin eğitim kalitesini etkilediği	Y1
	Teknik Donanımın Yeterliliği	Dersliklerin genel olarak yeterli olduğu, ancak teknik donanım (akıllı tahta, kayıt cihazı vb.) açısından gelişime açık olduğu	Y2
	Fiziki Kısıtlılıklar ve Eğitimde Özveri	Fiziki imkânların sınırlı, dersliklerin küçük ve ekipman desteğinin yetersiz olmasına rağmen mevcut koşullarda en iyi eğitimin verilmeye çalışıldığı	Y3

Tablo 25 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarının altyapı ve donanım durumunun" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Fiziki İmkânların Düzeyi" alt teması altında fiziki imkânların genel olarak orta seviyede olduğu, sınıfların yeterli büyüklükte olmasına rağmen ses yalıtımı ve enstrüman çeşitliliği eksikliklerinin eğitim kalitesini olumsuz etkilediği yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Teknik Donanımın Yeterliliği" alt teması kapsamında dersliklerin genel olarak yeterli olduğu, ancak akıllı tahta ve kayıt cihazı gibi teknik donanım açısından gelişime açık bir durumun bulunduğu görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Fiziki Kısıtlılıklar ve Eğitimde Özveri" alt teması altında sınırlı fiziki imkânlar, küçük derslikler ve yetersiz ekipman desteğine rağmen mevcut koşullarda en iyi eğitimin verilmeye çalışıldığı ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerin genel olarak özengen müzik eğitimi kurumlarının orta düzeyde fiziki imkânlara sahip olduğu görüşünü paylaştıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Yöneticiler, sınıfların genel olarak yeterli büyüklükte olduğunu ancak ses yalıtımı, enstrüman çeşitliliği ve teknik donanım eksikliklerinin ifade etmiş ayrıca, bazı kurumlarda dersliklerin küçük, ekipman desteğinin sınırlı olmasına rağmen mevcut koşullar altında en iyi eğitimi sunmak için çaba gösterildiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1:“*Fiziki imkânlarımız genel olarak orta seviyededir. Sınıflarımız yeterli büyüklüktedir, ancak bazı eksikler (örneğin ses yalıtımı, enstrüman çeşitliliği) zaman zaman eğitim kalitesini etkileyebilmektedir.”*

Y2: “*Orta düzeyde bir fiziki altyapıya sahibiz. Dersliklerimiz genel olarak yeterli, ancak teknik donanım (örneğin akıllı tahta, kayıt cihazı gibi) açısından gelişime açık bir durumdayız.*”

Y3: “*Maalesef imkânlarımız sınırlı. Dersliklerimiz küçük, ses yalıtımı eksik ve ekipman desteğimiz sınırlı. Ancak mevcut şartlarda en iyi eğitimi vermeye gayret ediyoruz.*”

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Uygulanan Bağlama Eğitimi Programının İçeriğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 26. *Bağlama Eğitimi Programının İçeriğine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Bağlama Eğitimi Programının İçerik ve Yapısı	Programın Kademeli ve Yeterli Yapısı	Programın temel düzeyden ileri düzeye kadar kademeli ilerlediği, içerik açısından yeterli olduğu ancak materyal desteğiyle zenginleştirilmesi gerektiği	Y1
	Materyal Çeşitliliği ve Öğrenci Seviyesine Uygunluk	Programın temel teknikleri ve repertuarı kapsadığı, ancak öğrenci seviyelerine göre materyal çeşitliliğinin artırılması gerektiği	Y2
	Eğitmen Odaklı Uygulama ve Kaynak Eksikliği	Programın eğitmen planlamasına dayalı yürütüldüğü, hazır kaynak eksikliği nedeniyle öğretmenlerin kendi materyallerini hazırladığı ve bunun hem esneklik hem zorluk yarattığı	Y3

Tablo 26 incelendiğinde, bağlama eğitimi programının yapısal özelliklerinin “kademeli ilerleme, materyal çeşitliliği ve eğitmen odaklı uygulama” olmak üzere üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, “Programın Kademeli ve Yeterli Yapısı” alt teması altında programın temel düzeyden ileri düzeye kadar kademeli bir ilerleme sunduğu, içerik açısından yeterli olduğu ancak materyal desteğiyle zenginleştirilmesi gerektiği yer almaktadır. İkinci olarak, “Materyal Çeşitliliği ve Öğrenci Seviyesine Uygunluk” alt teması kapsamında programın temel teknikleri ve repertuarı kapsadığı, fakat öğrenci seviyelerine göre materyal çeşitliliğinin artırılmasının gerekli olduğu görülmektedir. Üçüncü olarak ise, “Eğitmen Odaklı Uygulama ve Kaynak Eksikliği” alt teması altında programın eğitmen planlamasına dayalı yürütüldüğü, hazır kaynak eksikliğinin öğretmenleri kendi materyallerini hazırlamaya yönelttiği ve bunun hem esneklik hem de zorluk yarattığı ifade edilmektedir. Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerin, genel olarak programın içerik ve yapısını yeterli buldukları ancak geliştirilmesi gereken yönler bulunduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Yöneticiler, programın temel düzeyden ileri düzeye kadar kademeli olarak yapılandırıldığını ve temel teknikler ile repertuarı kapsadığını**,** buna karşın materyal çeşitliliğinin artırılması gerektiğini

ayrıca, bazı kurumlarda hazır kaynak eksikliğinden dolayı eğitmenlerin kendi materyallerini hazırladığı**,** bu durumun esneklik sağlamakla birlikte uygulamada zorluklar da yarattığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Program, temel düzeyden ileri düzeye kadar kademeli ilerleyecek şekilde yapılandırılmıştır. İçerik açısından yeterli olmakla birlikte, daha fazla materyal desteğiyle zenginleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum."*

Y2:"*Program temel teknikleri ve repertuarı kapsıyor. Ancak öğrencilerin seviyelerine göre materyal çeşitliliğinin daha fazla olması gerektiğini düşünüyorum.*"

Y3: "*Programımız, eğitmenin planlamasına dayalı olarak yürütülüyor. Hazır kaynakların eksikliği nedeniyle öğretmenler kendi materyallerini hazırlıyorlar. Bu durum hem esneklik hem de zorluk yaratıyor.*"

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Görev Alan Eğitmenlerin Yeterliliğine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 27. *Eğitmenlerin Yeterliliği ve Deneyimine Dair Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Eğitmenlerin Yeterliliği ve Deneyimi	Akademik Yeterlilik ve Pedagojik Donanım	Eğitmenlerin büyük bölümünün müzik eğitimi alanında lisans mezunu, pedagojik formasyona sahip ve tecrübeleriyle süreci olumlu etkilediği	Y1
	Alan Mezuniyeti ve Kurum İçi İş Birliği	Eğitmenlerin alan mezunu oldukları, farklı deneyim düzeylerine sahip olmalarına rağmen kurum içi bilgi paylaşımı ve iş birliğiyle sürecin desteklendiği	Y2
	Uygulama Deneyimi ve Teorik Eksiklikler	Eğitmenlerin sahne tecrübesi yüksek ancak formel müzik eğitimi almamış kişilerden oluştuğu; bu nedenle pratikte güçlü, teorik bilgi açısından gelişime açık bir yapı bulunduğu	Y3

Tablo 27 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarında görev yapan eğitmenlerin yeterlilik ve deneyimlerinin" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Akademik Yeterlilik ve Pedagojik Donanım" alt teması altında eğitmenlerin büyük bölümünün müzik eğitimi alanında lisans mezunu olduğu, pedagojik formasyona sahip bulunduğu ve tecrübeleriyle süreci olumlu etkilediği yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Alan Mezuniyeti ve Kurum İçi İş Birliği" alt teması kapsamında eğitmenlerin alan mezunu oldukları, farklı deneyim düzeylerine sahip olmalarına rağmen kurum içi bilgi paylaşımı ve iş birliğiyle sürecin desteklendiği görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Uygulama Deneyimi ve Teorik Eksiklikler" alt teması altında eğitmenlerin sahne tecrübesi yüksek ancak formel müzik eğitimi almamış kişilerden oluştuğu; bu nedenle pratikte güçlü, teorik bilgi açısından ise gelişime açık bir yapı sergiledikleri ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu

verilere dayalı olarak kurum yöneticilerin, eğitmenlerin alan yeterliliklerinin kurumsal eğitimin kalitesine doğrudan etki ettiği görüşünü paylaştıkları bulgusuna ulaşılmıştır. Yönetici ifadelerine göre, bazı kurumlarda eğitmenlerin müzik eğitimi alanında lisans mezunu, pedagojik formasyona sahip ve deneyimli kişilerden oluştuğu**,** bu durumun süreci olumlu etkilediği bir diğer kurumda ise eğitmenlerin farklı deneyim düzeylerine sahip oldukları ancak kurum içi iş birliğiyle bilgi paylaşımının sağlandığı bulgusuna ulaşılmıştır. Bunun yanı sıra, bazı kurumlarda eğitmenlerin sahne deneyimi yüksek olmasına karşın formel müzik eğitimi eksiklikleri nedeniyle teorik açıdan gelişime açık oldukları bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Eğitmenlerimizin büyük bölümü müzik eğitimi alanında lisans mezunu ve pedagojik formasyona sahip kişilerden oluşuyor. Tecrübeleri, süreci olumlu yönde etkiliyor."*

Y2: "*Eğitmenlerimiz alan mezunu olmakla birlikte farklı deneyim düzeylerine sahip. Kurum içi iş birliğiyle bilgi paylaşımı sağlıyoruz.*"

Y3: "*Eğitmenlerimiz sahne tecrübesi olan ancak formel eğitim almamış kişilerden oluşuyor. Bu nedenle deneyim açısından güçlü, teorik bilgi açısından ise gelişime açık bir yapıdayız.*"

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Eğitmen Seçme Ölçütlerine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 28. *Eğitmen Seçme Ölçütlerine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşler*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Eğitmen Seçme Ölçütleri	Akademik Yeterlilik ve İletişim Becerisi	MEB'in öğretici yeterliliklerine uygunluk, mezuniyet düzeyi, deneyim ve iletişim becerilerinin öncelikli kriterler olduğu	Y1
	Alan Mezuniyeti ve Disiplinli Çalışma	Alan mezunu olma şartının arandığı, ek olarak etkili iletişim ve disiplinli çalışma alışkanlığının dikkate alındığı	Y2
	Uygulama Becerisi ve Deneyim Odaklılık	Bağlama çalma becerisi, sahne deneyimi ve öğretme isteğinin öncelikli kriterler arasında olduğu, müzik okulu mezunu olmanın tercihe bağlı tutulduğu	Y3

Tablo 28 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitmen seçme ölçütlerinin" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Akademik Yeterlilik ve İletişim Becerisi" alt teması altında Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretici yeterliliklerine uygunluk, mezuniyet düzeyi, deneyim ve iletişim becerilerinin öncelikli kriterler arasında yer aldığı görülmektedir (Kod Y1). İkinci olarak, "Alan Mezuniyeti ve Disiplinli Çalışma"

alt teması kapsamında eğitmenlerin alan mezunu olma şartının arandığı, bunun yanında etkili iletişim ve disiplinli çalışma alışkanlığının dikkate alındığı ifade edilmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Uygulama Becerisi ve Deneyim Odaklılık" alt teması altında bağlama çalma becerisi, sahne deneyimi ve öğretme isteğinin öncelikli kriterler arasında olduğu; müzik okulu mezunu olmanın ise tercihe bağlı tutulduğu belirtilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerin eğitmen seçiminde kurumlarda görev alacak eğitmenlerin seçiminde Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretici yeterliliklerine uygunluk, alan mezuniyeti, deneyim, iletişim becerisi, disiplinli çalışma alışkanlığı, bağlama çalma yetkinliği, sahne deneyimi ve öğretme isteği gibi ölçütlerin öncelikli olarak değerlendirildiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*MEB'in öğretici yeterliliklerine uygunluğu, mezuniyet düzeyi, deneyimi ve iletişim becerileri bizim için öncelikli kriterlerdir."*

Y2: "*Alan mezunu olma şartı arıyoruz. Ek olarak öğrencilerle etkili iletişim kurabilme ve disiplinli çalışma alışkanlığı da dikkate alınıyor.*"

Y3: "*Bağlama çalma becerisi, sahne deneyimi ve öğretme isteği öncelikli kriterlerimizdir. Müzik okulu mezunu olmak bizim için tercihe bağlıdır.*"

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Öğrenci Seçme Ölçütlerine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 29. *Öğrenci Seçme Ölçütlerine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Öğrenci Seçme Ölçütleri	Katılımda Açıklık ve Erişilebilirlik	Her yaştan bireyin başvurusuna açık olunması ve müziğe ilgisi olan herkesin eğitim alabilmesi	Y1
	Yaş Gruplarına Göre Planlama	Başvuran herkesin kabul edilmesi ancak yaş gruplarına göre sınıf planlaması yapılarak verimli bir ortam sağlanmaya çalışılması	Y2
	Sanata Erişimde Eşitlik	Kayıt yaptırmak isteyen herkesin kabul edilmesi, yaş veya ön bilgi şartı aranmaması ve herkesin sanatla buluşma hakkının olduğuna inanılması	Y3

Tablo 29 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenci seçme ölçütlerinin" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Katılımda Açıklık ve Erişilebilirlik" alt teması altında her yaştan bireyin başvurusuna açık olunması ve müziğe ilgisi olan herkesin eğitim alabilmesinin öncelendiği yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Yaş Gruplarına Göre Planlama" alt teması kapsamında başvuran herkesin kabul edilmesine rağmen yaş gruplarına göre sınıf planlaması yapılarak verimli bir öğrenme ortamı sağlanmaya çalışıldığı görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Sanata Erişimde Eşitlik" alt teması altında kayıt yaptırmak isteyen herkesin kabul edilmesi, yaş veya ön bilgi

şartı aranmaması ve herkesin sanatla buluşma hakkının olduğuna inanılması ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerinin özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenci kabul sürecinde her yaştan ve her seviyeden bireyin başvurusuna açık olunarak, yaş veya ön bilgi şartı aranmaksızın müziğe ilgisi olan herkesin eğitime dâhil edildiği, yaş gruplarına göre sınıf planlaması yapılarak daha verimli bir öğrenme ortamı sağlanmaya çalışıldığı ve bu yaklaşımın sanat eğitiminde eşitlik, erişilebilirlik ve fırsat tanıma anlayışına dayandığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1:"*Her yaştan bireyin başvurusuna açığız. Başlangıç seviyesinden başlayan programlarımızla müziğe ilgisi olan herkes eğitim alabiliyor."*

Y2:"*Başvuran herkes eğitim alabiliyor. Ancak yaş gruplarına göre sınıf planlaması yaparak daha verimli bir ortam sağlamaya çalışıyoruz.*"

Y3:"*Kayıt yaptırmak isteyen herkes kabul edilir. Yaş veya ön bilgi şartı aramıyoruz. Herkesin sanatla buluşma hakkı olduğunu düşünüyoruz.*"

Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Kaynaklarına İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 30. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Kaynaklarına Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar	Öğrenci Kaynaklı Sorunlar	Motivasyon eksikliği, düzensiz çalışma ve velilerin sürece yeterince katılmaması	Y1
	Çalışma Disiplini ve Yaklaşım	Evde çalışma alışkanlığı kazandırmada yaşanan zorluklar ve öğrencilerin sürece hobi olarak yaklaşmaları nedeniyle ilerlemenin sınırlı kalması	Y2
	Materyal ve Devamlılık Eksikliği	Materyal eksikliği, düzensiz devamlılık ve düşük öğrenme motivasyonunun süreci olumsuz etkilemesi	Y3

Tablo 30 incelendiğinde, "bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunların" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Öğrenci Kaynaklı Sorunlar" alt teması altında motivasyon eksikliği, düzensiz çalışma ve velilerin sürece yeterince katılmamasının eğitim sürecini olumsuz etkilediği yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Çalışma Disiplini ve Yaklaşım" alt teması kapsamında evde çalışma alışkanlığı kazandırmada yaşanan zorluklar ve öğrencilerin sürece hobi olarak yaklaşmaları nedeniyle ilerlemenin sınırlı kaldığı görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Materyal ve Devamlılık Eksikliği" alt teması altında materyal eksikliği, düzensiz devamlılık ve düşük öğrenme motivasyonunun süreci olumsuz yönde etkilediği ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerinin bağlama eğitimi sürecinde en sık karşılaşılan sorunların öğrencilerin motivasyon eksikliği, düzensiz çalışma alışkanlığı, velilerin sürece yeterince

katılmaması, materyal yetersizliği ve devamlılık problemleri olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu durumun, öğrencilerin sürece çoğunlukla hobi düzeyinde yaklaşmaları ve evde yeterli pratik yapmamalarının yanı sıra altyapı eksikliklerinden kaynaklandığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Motivasyon eksikliği, düzenli çalışmama ve velilerin sürece yeterince katılmaması en sık karşılaşılan sorunlar arasında yer alıyor."*

Y2:"*Evde çalışma alışkanlığı kazandırmakta zorluk yaşıyoruz. Ayrıca bazı öğrenciler sürece sadece hobi olarak yaklaştığı için ilerleme sınırlı olabiliyor.*"

Y3: "*En büyük sorunumuz, materyal eksikliği ve düzensiz devamlılıktır. Bazı öğrencilerde öğrenme motivasyonu da düşük olabiliyor.*"

Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunların Çözümüne Yönelik Uygulamalara İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 31. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Sorunların Çözümüne Yönelik Uygulamalar Hakkında Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Bağlama Eğitimi Sürecinde Sorunların Çözümü	Öğrenci Motivasyonu ve Katılım	Bireysel hedef belirleme, veli bilgilendirme toplantıları ve sınıf içi performans etkinlikleri	Y1
	Performans Değerlendirmesi	Uygulamalı sınavlar ve periyodik performans değerlendirmeleriyle öğrencilerin aktif katılımının sağlanması	Y2
	Bireysel ve Küçük Grup Destek	Birebir ilgilenme, öğrenciye özel planlama, küçük grup çalışmaları ve çevrim içi kaynak önerileri	Y3

Tablo 31 incelendiğinde, "bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik uygulamaların" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Öğrenci Motivasyonu ve Katılım" alt teması altında bireysel hedef belirleme, veli bilgilendirme toplantıları ve sınıf içi performans etkinlikleriyle öğrencilerin sürece daha aktif katılımının sağlanmaya çalışıldığı yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Performans Değerlendirmesi" alt teması kapsamında uygulamalı sınavlar ve periyodik performans değerlendirmeleriyle öğrencilerin öğrenme sürecine daha etkin biçimde dahil edilmesinin amaçlandığı görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Bireysel ve Küçük Grup Destek" alt teması altında birebir ilgilenme, öğrenciye özel planlama, küçük grup çalışmaları ve çevrim içi kaynak önerileriyle öğrenme sürecinin desteklendiği ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerinin bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunları çözmek amacıyla öğrencilerle bireysel hedefler belirleme, veli bilgilendirme toplantıları ve sınıf içi performans etkinlikleri düzenleme, uygulamalı sınavlar ve periyodik

performans değerlendirmeleri yapma gibi uygulamalar gerçekleştirildiği bulgusuna ulaşılmıştır. Ayrıca, birebir ilgilenme, öğrenciye özel planlama, küçük grup çalışmaları ve çevrim içi kaynak önerileri ile sürecin desteklendiği ve öğrencilerin derse aktif katılımının artırıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Öğrencilerle bireysel hedefler belirliyoruz. Veli bilgilendirme toplantıları ve sınıf içi performans etkinlikleriyle öğrenci ilgisini artırmaya çalışıyoruz."*

Y2: "*Uygulamalı sınavlar ve periyodik performans değerlendirmeleri ile öğrencilerin sürece aktif katılımını sağlamaya çalışıyoruz.*"

Y3: "*Birebir ilgilenme, öğrenciye özel planlama ve küçük grup çalışmalarıyla süreci destekliyoruz. Ayrıca çevrim içi kaynakları öneriyoruz.*"

Bağlama Eğitim Sürecine Yönelik Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesine İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 32. *Bağlama Eğitim Sürecine Yönelik Geri Bildirimlerin Değerlendirilmesine Yönelik Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Geri Bildirim ve Değerlendirme	Öğrenci ve Veli Görüşleri	Anketler, eğitmen gözlemleri ve birebir geri bildirimlerle sürece dair bilgi toplama	Y1
	Program Revizyonu	Eğitmen değerlendirme formları ve öğrenci anketleri ile geri bildirim toplama ve programda revizyon yapma	Y2
	Sözlü ve Gözlemsel Değerlendirme	Resmî formlar kullanılmasa da öğretmen-öğrenci görüşmeleri ve gözlem yoluyla geri bildirim alma	Y3

Tablo 32 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarında geri bildirim ve değerlendirme süreçlerinin" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "Öğrenci ve Veli Görüşleri" alt teması altında anketler, eğitmen gözlemleri ve birebir geri bildirimlerle sürece dair bilgi toplandığı yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Program Revizyonu" alt teması kapsamında eğitmen değerlendirme formları ve öğrenci anketleri aracılığıyla geri bildirimlerin toplandığı ve bu doğrultuda programda revizyon yapıldığı görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Sözlü ve Gözlemsel Değerlendirme" alt teması altında resmî formlar kullanılmasa da öğretmen-öğrenci görüşmeleri ve gözlem yoluyla geri bildirimlerin alındığı ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerinin kurumlarda bağlama eğitimi sürecine ilişkin geri bildirimlerin, öğrenci ve veli anketleri, eğitmen değerlendirme formları, birebir görüşmeler ve gözlemler yoluyla toplandığı, bu geri bildirimlerin, ders sürecinin iyileştirilmesi ve programda gerekli revizyonların yapılması amacıyla kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Dönem sonunda uyguladığımız anketlerle öğrenci ve veli görüşlerini topluyoruz. Ayrıca eğitmenlerimiz ders içi süreçte birebir geri bildirimler alarak süreci iyileştiriyor."*

Y2: "*Dönem sonlarında eğitmen değerlendirme formları ve öğrenci anketleri uyguluyoruz. Bu geri bildirimler doğrultusunda programda küçük revizyonlar yapıyoruz.*"

Y3: "*Resmî formlar kullanılmıyor, ancak öğretmen–öğrenci görüşmeleriyle geri bildirim alıyoruz. Gözlem ve sözlü değerlendirmeler yaygın.*"

Bağlama Eğitimi Sürecinde Paydaş Katılımını Sağlamaya Yönelik Uygulamalara İlişkin Kurs Yöneticisi Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 33. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Paydaş Katılımını Sağlamaya Yönelik Uygulamalar Hakkında Kurs Yöneticisi Görüşleri*

Tema	Alt Tema	Kategori	Kod
Eğitmen, Öğrenci ve Veli Katılımı	İş Birliği ve Katılım Etkinlikleri	Öğrenci konserleri, atölye çalışmaları ve veli katılımlı etkinliklerle iş birliği sağlama	Y1
	Performans ve Katılım Günleri	Aile katılımlı dersler, öğrenci performans günleri ve küçük konserlerle katılımı artırma	Y2
	Sergi ve Motivasyon Etkinlikleri	Yıl sonu dinletileri, sınıf içi performans sergileri ve sosyal medya paylaşımları ile motivasyonu ve katılımı artırma	Y3

Tablo 33 incelendiğinde, "özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitmen, öğrenci ve veli katılımının" üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "İş Birliği ve Katılım Etkinlikleri" alt teması altında öğrenci konserleri, atölye çalışmaları ve veli katılımlı etkinliklerle iş birliğinin sağlandığı yer almaktadır (Kod Y1). İkinci olarak, "Performans ve Katılım Günleri" alt teması kapsamında aile katılımlı dersler, öğrenci performans günleri ve küçük konserlerle katılımın artırıldığı görülmektedir (Kod Y2). Üçüncü olarak ise, "Sergi ve Motivasyon Etkinlikleri" alt teması altında yıl sonu dinletileri, sınıf içi performans sergileri ve sosyal medya paylaşımlarıyla motivasyon ve katılımın desteklendiği ifade edilmektedir (Kod Y3). Bu verilere dayalı olarak kurum yöneticilerinin bağlama eğitimi sürecinde eğitmen, öğrenci ve veli katılımını artırmak amacıyla konserler, atölye çalışmaları, performans günleri ve sınıf içi sergiler gibi çeşitli etkinlikler düzenlendiği, bu uygulamaların, iş birliğini güçlendirmek, motivasyonu artırmak ve sürece aktif katılımı sağlamak için kullanıldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

Y1: "*Öğrenci konserleri, atölye çalışmaları ve veli katılımlı etkinliklerle eğitmen–öğrenci–veli iş birliğini güçlendirmeye özen gösteriyoruz."*

Y2: "*Aile katılımlı dersler, öğrenci performans günleri ve küçük konserlerle hem öğrenci hem veli katılımını destekliyoruz.*"

Y3: "*Yılsonunda yapılan küçük dinletiler, sınıf içi performans sergileri ve sosyal medya paylaşımlarıyla motivasyonu artırmaya çalışıyoruz.*"

Bağlama Eğitimi Alan Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında, bağlama eğitimi alan öğrencilerin velilerine yönelik "Veliler, çocuklarının bağlama eğitim sürecine ilişkin beklentilerini nasıl ifade etmektedir?", "Veliler, kursların eğitim kalitesi ve eğitmenlerin yaklaşımı hakkında ne düşünmektedir?", "Velilerin gözlemlediği en önemli sorunlar nelerdir?" ve "Veliler, bağlama eğitiminin çocuklarının sosyal ve kültürel gelişimine katkısını nasıl değerlendirmektedir?" şeklinde sorular sorulmuştur. Bu sorulara yönelik yanıtlar tablolar halinde biçimlendirilerek sunulmuştur.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyine ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 34. *Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyi ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Öğrencilerin Bağlama Eğitimine Yönelik Tutumları	İlgi ve Motivasyon Düzeyi	Öğrencinin bağlamaya karşı ilgisinin ve motivasyonunun yüksek olması	V1, V3, V5, V8, V9
		Öğrencinin bağlamaya karşı ilgisinin ve motivasyonunun düşük olması	V2, V4, V6, V7, V10
	Motivasyonu Etkileyen Faktörler	Doğal müzik ilgisi, öğretmenin teşvik edici tutumu, aile desteği ve çalışma disiplini	V1, V3, V5, V8, V9
		Düşük motivasyona neden olan faktörler: düzensiz çalışma, dikkat dağınıklığı, isteksizlik	V2, V4, V6, V7, V10

Tablo 34 incelendiğinde, "öğrencilerin bağlamaya karşı ilgi ve motivasyonlarının" iki temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, "İlgi ve Motivasyon Düzeyi" alt teması kapsamında öğrencilerin bağlamaya karşı ilgilerinin ve motivasyonlarının farklılık gösterdiği görülmektedir. Buna göre, bazı öğrencilerin doğal müzik ilgisine, öğretmenin teşvik edici tutumuna, aile desteğine ve düzenli çalışma alışkanlıklarına bağlı olarak bağlama çalmaya karşı yüksek düzeyde bir ilgi ve motivasyon geliştirdikleri görülmektedir (Kodlar: V1, V3, V5, V8, V9). Diğer yandan, bazı öğrencilerin bağlama eğitimine yönelik ilgilerinin ve motivasyonlarının düşük olduğu, bu durumun ise düzensiz çalışma, dikkat dağınıklığı ve isteksizlik gibi faktörlerden kaynaklandığı ifade edilmiştir (Kodlar: V2, V4, V6, V7, V10). İkinci olarak, "Motivasyonu Etkileyen Faktörler" alt teması altında, öğrencilerin bağlama eğitimine yönelik tutumlarını şekillendiren çeşitli etkenlerin rol oynadığı görülmektedir.

Öğretmenin yönlendirici tutumu, öğrencinin müziğe doğal ilgisi, aile desteği ve düzenli çalışma disiplini motivasyonu artıran unsurlar olarak öne çıktığı görülmektedir (Kodlar: V1, V3, V5, V8, V9). Diğer yandan, düzensiz çalışma, dikkat eksikliği ve isteksizlik motivasyonu olumsuz yönde etkileyen temel faktörler arasında yer aldığı görülmektedir (Kodlar: V2, V4, V6, V7, V10). Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin bağlama eğitimine yönelik tutumlarının büyük ölçüde bireysel ilgi, çevresel destek ve çalışma alışkanlıklarıyla ilişkili olduğu bulgusuna ulaşılmıştır**.** Öğretmen desteği ve aile katılımı gibi olumlu etkenlerin, öğrencilerin bağlamaya karşı ilgilerini canlı tutmada ve sürdürülebilir bir öğrenme motivasyonu oluşturmada önemli rol oynadığı bulgusuna ulaşılmıştır**.** Buna karşın, düzensiz çalışma alışkanlıkları ve isteksizlik gibi olumsuz tutumların eğitim sürecinde ilerlemeyi sınırladığı bulgusuna ulaşılmıştır**.**

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: "Öğrencim müziğe doğal bir ilgisi olduğu için motive oluyor ve dersleri severek takip ediyor."

V2: *"Motivasyonu düşük, derslere ilgisi sınırlı."*

V3: *"Müziğe ilgisi yüksek ve dersleri seviyor."*

V4: *"İlgi biraz düşük, derse karşı isteksiz."*

V5: *"Bağlamaya ilgisi yüksek, müzik sevgisi motive ediyor."*

V6: *"İlgisi sınırlı, motivasyonu zaman zaman düşüyor."*

V7: *"İlgi sınırlı, derslere isteksiz katılıyor."*

V8: *"Derse ve müziğe ilgisi yüksek, kendisi motive oluyor."*

V9: *"Müziği seviyor ve derse ilgisi yüksek, kendisi motive oluyor."*

V10: *"İlgisi düşük, motivasyonu zaman zaman azalmıyor, pratik yapmayı ihmal ediyor."*

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Desteklerine İlişkin Bulgular

Tablo 35. *Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Destekleri ve Uygulamaları*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Öğrenci Yakınlarının Bağlama Eğitimine Katkısı	İlgi ve Motivasyonu Artırmaya Yönelik Destekler	Velilerin öğrencilerin motivasyonunu artırmak amacıyla evde birlikte pratik yapmaları, çalışmalarını takip etmeleri, teşvik ve cesaretlendirme davranışları göstermeleri	V1, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10
		Velilerin öğrencilerle zaman zaman çalışarak ancak düzenli bir destek sağlayamamaları	V2

Tablo 35(*Devamı*)

Öğrencinin motivasyonuna katkı sağlamada velinin dinleyici ve moral verici bir tutum sergilemesi	V3

Tablo 35 incelendiğinde, "öğrenci yakınlarının bağlama eğitiminde ilgi ve motivasyonu artırmaya yönelik destekleri" temasının genel olarak olumlu yönde olduğu görülmektedir. Tüm velilerin öğrencilerin bağlama eğitimine yönelik motivasyonlarını desteklemeye çalıştıkları ve çeşitli yollarla sürece katkıda bulundukları belirlenmiştir (Kodlar: V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10). Velilerin büyük çoğunluğu, öğrencilerle evde birlikte pratik yapma, kısa çalışma seansları düzenleme, övgü ve cesaretlendirme gibi yaklaşımlar sergilemektedir. Bazı velilerin ise (V2) öğrencilerle zaman zaman çalıştıkları ancak bu desteği düzenli bir şekilde sürdüremedikleri görülmüştür. Bunun yanı sıra, bir velinin (V3) öğrencinin çalışmalarını dinleyerek moral verme ve motive etme yönünde destek sunduğu ifade edilmiştir. Bu durum, ailelerin doğrudan katılımın yanı sıra duygusal destek yoluyla da öğrencilerin motivasyonunu artırmaya çalıştıklarını göstermektedir. Bu bulgulara dayanarak, aile desteğinin öğrencilerin bağlama eğitimine karşı ilgilerini ve öğrenme motivasyonlarını sürdürmede önemli bir faktör olduğu bulgusuna ulaşılmıştır**.**

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Evde birlikte çalıyoruz ve pratiklerini takip ediyorum."*

V2: *"Ara sıra birlikte çalışıyoruz ama düzenli değil."*

V3:*"Vakit buldukça çalışmalarını dinleyerek motive etmeye çalışıyorum."*

V4:*"Evde küçük teşvikler ve birlikte çalışma yapıyoruz."*

V5:*"Evde birlikte pratik yapıyoruz ve teşvik ediyoruz."*

V6:*"Pratik yapması için teşvik ediyorum, beraber kısa sürelerle çalışıyoruz."*

V7:*"Motivasyonu için kısa süreli pratikler ve cesaret veriyorum."*

V8:*"Dersleri takip ediyor, kısa pratikler ve övgü veriyorum."*

V9:*"Evde birlikte pratik yapıyoruz ve olumlu geri bildirim veriyorum."*

V10:*"Motivasyonu düşük olduğunda birlikte çalışarak destek olmaya çalışıyoruz."*

Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 36. *Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Öğrenci Yakınlarının Eğitim Programı ve Öğretmen Hakkındaki Görüşleri	Eğitim Programı ve Öğretmenin Nitelikleri Hakkında Bilgi Düzeyi	Velilerin tamamının öğretmenin deneyimi, yöntemleri ve eğitim programı hakkında bilgi sahibi oldukları	V1,V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10
	Olumlu Görüşler	Öğretmenin ilgili, sabırlı ve deneyimli olması; derslerin etkili, anlaşılır ve planlı şekilde yürütülmesi	V1, V3, V5, V8, V9
	Kısmen Olumlu Görüşler	Öğretmenin deneyimli olmasına rağmen derslerin uygulama boyutunun az olması veya program yoğunluğunun düşük bulunması	V2, V4
	Geliştirilmesi Gereken Yönler	Öğretmenin yöntemlerinin bazı öğrenciler için uygun bulunmaması, motivasyonu yeterince desteklememesi	V6, V7, V10

Tablo 36 incelendiğinde, "öğrenci yakınlarının eğitim programı ve öğretmenin deneyimine ilişkin görüşleri" temasının üç ana boyutta toplandığı görülmektedir. İlk olarak, tüm velilerin öğretmenin deneyimi, eğitim programı ve ders işleme yöntemleri hakkında bilgi sahibi oldukları belirttikleri görülmektedir (Kodlar: V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10). Bu durum, velilerin süreci yakından takip ettiklerini göstermektedir. İkinci olarak, velilerin büyük bir kısmı öğretmeni deneyimli, sabırlı ve ilgili olarak tanımlamış; derslerin etkili, anlaşılır ve planlı bir şekilde yürütüldüğünü belirttikleri görülmektedir (V1, V3, V5, V8, V9). Üçüncü olarak, bazı veliler öğretmenin deneyimine rağmen derslerin uygulama yönünün sınırlı olduğunu belirttikleri görülmektedir (V2, V4). Dördüncü olarak, bazı yöntemlerin öğrencinin düzeyine tam olarak uygun olmadığını (V6, V7, V10) dile getirdikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, velilerin genel olarak öğretmenin deneyiminden ve eğitim programının kalitesinden memnun oldukları, ancak bazı yöntemsel uygulamaların öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre geliştirilmesi gerektiği bulgusuna ulaşılmıştır**.**

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1:*"Öğretmen ilgili ve sabırlı, öğrencimin gelişimine katkı sağlıyor."*

V2: *"Öğretmenin deneyimi iyi ama derslerin uygulama kısmı az."*

V3: *"Öğretmen çok deneyimli ve dersler etkili işleniyor."*

V4: *"Öğretmen deneyimli, fakat program yoğunluğu biraz düşük."*

V5: *"Eğitmen ilgili ve deneyimli, yöntemler yeterli."*

V6: *"Öğretmen deneyimli, yöntemler yeterli ama bazen öğrenciye uygun şekilde davranmıyor."*

V7: *"Öğretmen deneyimli ama bazı yöntemler çocuğa uygun değil."*

V8*: "Öğretmen deneyimli, yöntemler etkili ve anlaşılır."*

V9: *"Öğretmen deneyimli ve dersler anlaşılır, eğitim programı iyi planlanmış."*

V10: *"Programı ve öğretmeni biliyorum, bazı yöntemler öğrenciyi yeterince motive etmiyor."*

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Eğitmenlerle İletişime İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 37. *Eğitmen-Veli İletişimi ve Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Bilgi Alma Durumuna Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Öğrenci Yakınlarının Öğretmenle İletişimi	İletişim ve Geri Bildirim Düzeyi	Velilerin büyük çoğunluğunun öğretmenle iletişim kurabildikleri ve öğrencinin gelişimi hakkında düzenli geri bildirim aldıkları	V1, V3, V5, V8, V9
		Velilerin öğretmenle iletişim kurabildikleri ancak alınan geri bildirimlerin daha ayrıntılı olmasının faydalı olacağı	V6, V7, V10
		Velilerin öğretmenden yeterli sıklıkta geri bildirim alamadıkları ve iletişimin sınırlı olduğu	V2, V4

Tablo 37 incelendiğinde, "öğrenci yakınlarının öğretmenle iletişimi" temasının üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, velilerin büyük bir kısmı öğretmenle düzenli iletişim kurduklarını ve öğrencinin gelişimi hakkında yeterli düzeyde bilgi aldıklarını belirttiği görülmektedir (V1, V3, V5, V8, V9). İkinci olarak, bazı veliler (V6, V7, V10) öğretmenden bilgi alabildiklerini ancak geri bildirimlerin daha ayrıntılı olmasının faydalı olacağını ifade ettikleri görülmektedir. Üçüncü olarak, iki veli (V2, V4) öğretmenle iletişim kurmakta zorlandıklarını ve geri bildirimlerin sınırlı veya yetersiz olduğunu dile getirmiştir. Bu bulgulara dayanarak, velilerin genel olarak öğretmenle iletişim kurabildikleri, ancak geri bildirimlerin niteliği ve ayrıntı düzeyinde farklılıklar bulunduğu bulgusuna ulaşılmıştır**.**

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Öğretmenle iletişim kurabiliyorum, düzenli geri bildirim alıyoruz."*

V2: *"Geri bildirimler sınırlı ve yeterli değil."*

V3: *"Öğretmenden düzenli geri bildirim alabiliyoruz."*

V4: *"Ara sıra geri bildirim alabiliyoruz, yeterli değil."*

V5: *"Düzenli olarak öğretmenle iletişim kurabiliyoruz."*

V6: *"Bilgi alabiliyorum ama daha detaylı geribildirimler faydalı olur."*

V7: *"Evet, ama daha detaylı geribildirim faydalı olur."*

V8: *"Evet, öğretmen düzenli olarak geribildirim veriyor."*

V9: *"Öğretmen düzenli olarak gelişim hakkında bilgi veriyor."*

V10: *"Öğretmenle iletişim mümkün ama detaylı bilgi zaman zaman eksik kalıyor."*

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 38. *Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Zorluklar	Fiziksel ve Ortamsal Yetersizlikler	Kurs ortamında materyal eksikliği, sınıf düzeni sorunları ve fiziki imkanların yetersizliği	V1, V2, V5, V6, V7, V10
	Ortam Gürültüsü ve Uygun Olmayan Koşullar	Kurs yerinin gürültülü olması, bekleme alanı eksikliği gibi çevresel olumsuzluklar	V4, V7
	Zorluk Yaşanmayan Durumlar	Velilerin kurs sürecinde herhangi bir zorlukla karşılaşmadıklarını belirtmeleri	V3, V8, V9

Tablo 38 incelendiğinde, "öğrenci yakınlarının bağlama eğitimi sürecinde karşılaştıkları zorluklar" temasının üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, velilerin büyük bir kısmı (V1, V2, V5, V6, V7, V10) kurs ortamında fiziksel yetersizlikler ve materyal eksiklikleri bulunduğunu ifade ettikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V4, V7) kurs ortamında gürültü**,** bekleme alanı eksikliği gibi çevresel faktörlerden kaynaklanan zorluklara dikkat çektikleri görülmektedir. Üçüncü olarak, bazı veliler (V3, V8, V9) kurs sürecinde herhangi bir zorluk yaşamadıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, bağlama eğitimi verilen kurumlarda genel olarak fiziksel altyapı ve materyal yetersizliği konularında çeşitli sorunların yaşandığı, ancak bazı velilerin bu konuda bir sıkıntı gözlemlemedikleri bulgusuna ulaşılmıştır**.**

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Kurs ortamında materyal eksikliği ve sınıflarda düzen sorunu var."*

V2: *"Kursun fiziki imkanları sınırlı."*

V3: *"Şimdilik ciddi bir zorluk gözlemlemedik."*

V4: *"Kurs yeri aşırı gürültülü."*

V5: *"Kurs ortamının daha çok iyileştirilmesi gerekiyor."*

V6: *"Ders materyali eksikliği ve ders saatlerinin yoğunluğu sorun."*

V7: *"Velilerin bekleme alanı yok, kurs materyalleri sınırlı."*

V8: *"Şu anda belirgin bir zorluk görmedim."*

V9: *"Eğitim alanında bir sıkıntı yok şu anda."*

V10: *"Kursun fiziki imkanları geliştirilmeli."*

Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerilerine İlişkin Bulgular

Tablo 39. *Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerileri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Eğitimi Kalitesini Artırmaya Yönelik Öneriler	Materyal ve Ders İçeriği Geliştirme	Ders materyallerinin çeşitlendirilmesi ve ders süresinin uzatılması önerileri	V1, V3, V5, V6, V7, V10
	Bireysel İlgi ve Uygulama Etkinliği	Derslerde bireysel ilgi artırılması ve uygulamalı çalışmaların çoğaltılması	V2, V4, V6, V7
	Etkinlik ve Performans Olanakları	Grup etkinlikleri, küçük konserler ve öğrenci etkinliklerinin artırılması	V6, V7, V8, V9

Tablo 39 incelendiğinde, "bağlama eğitimi kalitesini artırmaya yönelik öneriler" temasının üç temel boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok veli (V1, V3, V5, V6, V7, V10) ders materyalleri ve içerik geliştirme konusuna dikkat çektiği görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V2, V4, V6, V7) bireysel ilgi ve uygulamalı etkinlikler konusuna vurgu yaptığı görülmektedir. Üçüncü olarak, grup etkinlikleri ve öğrenci performanslarını artırıcı fırsatlar (V6, V7, V8, V9) öne çıktığı görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, bağlama eğitiminin kalitesini artırmaya yönelik önerilerin materyal çeşitliliği, bireysel ilgi ve uygulamalı etkinlikler ile performans fırsatlarının artırılması gerektiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Materyal çeşitliliği artırılabilir ve velilere düzenli bilgilendirme yapılabilir."*

V2: *"Derslerde uygulama ve etkileşimi artırabilirler."*

V3: *"Ders süresini biraz daha uzatabilirler."*

V4: *"Derslerde daha fazla bireysel ilgi olmalı."*

V5: *"Ders materyalleri çeşitlendirilebilir."*

V6: *"Daha fazla materyal sağlanmalı, grup etkinlikleri artırılmalı."*

V7: *"Ders materyalleri artırılmalı, grup çalışmaları yapılmalı."*

V8: *"Daha fazla grup etkinliği ve küçük konserler düzenlenebilir."*

V9: *"Daha fazla konser ve öğrenci etkinliği yapılabilir."*

V10: *"Derslerde materyal çeşitliliği artırılabilir, pratik seansları desteklenebilir."*

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Bulgular

Tablo 40. *Öğrencilerin Eğitim Sürecindeki Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Uygulamaları*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Eğitim Sürecindeki Hataların Takibi ve Düzeltme Yöntemleri	Hataları Görme ve Müdahale Etme	Hataları fark edip evde birlikte tekrar yapma ve düzeltme çalışmaları	V1, V3, V4, V5, V8, V9, V10
	Düzensiz Müdahale	Hataları fark etme ve düzeltme çabalarının düzensiz veya istikrarsız olması	V2, V6, V7

Tablo 40 incelendiğinde, "eğitim sürecindeki hataların takibi ve düzeltme yöntemleri" temasının iki alt temada ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok veli (V1, V3, V4, V5, V8, V9, V10) hataları fark edip düzenli bir şekilde birlikte tekrar yapma ve düzeltme çalışmaları yaptıklarını ifade ettikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V2, V6, V7) hataları fark etme ve düzeltme çabalarının düzensiz veya istikrarsız olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin eğitim sürecindeki hatalarının fark edilmesinin ve düzeltilmesinin, evde yapılan tekrar ve düzeltme çalışmaları ile desteklendiği; ancak bazı durumlarda bu müdahalenin düzensiz kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1*: "Eksiklerini fark ediyorum, evde birlikte tekrar yapıyoruz."*

V2: *"Eksiklerini görüyorum, birlikte çalışıyoruz ama istikrarsız."*

V3: *"Hataları görüyor ve birlikte düzeltiyoruz."*

V4: *"Hatalarını fark ediyoruz, birlikte tekrar yapıyoruz."*

V5: *"Hatalarını gösteriyoruz, tekrar yaptırıyoruz."*

V6: *"Hatalarını gösteriyorum, tekrar yaptırıyorum ama düzenli değil."*

V7: *"Hataları gösterip tekrar yaptırıyorum, fakat düzensiz."*

V8: *"Hatalarını gösterip birlikte çalışıyoruz, tekrar yaptırıyoruz."*

V9: *"Hataları birlikte gözden geçirip, tekrar çalışıyoruz."*

V10: *"Hatalarını görüyoruz, birlikte düzeltmeye çalışıyoruz."*

Bağlama Çalma Sürecinde Öğrencilerin Gelişim Durumlarına İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 41. *Öğrencilerin Bağlama Çalma Sürecinde Gelişim Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Bağlama Çalma Yeteneğinde Gelişim	İlerleme ve Gelişim	Düzenli tekrar ve öğretmen yönlendirmesi sayesinde gözle görülür ilerleme	V1, V3, V5, V8, V9
	İlerlemenin Sınırlı Olması	Düzenli tekrar ve pratik eksikliği nedeniyle ilerlemenin yavaş olması	V2, V4, V6, V7, V10

Tablo 41 incelendiğinde, "bağlama çalma yeteneğinde gelişim" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok veli (V1, V3, V5, V8, V9) öğrencinin düzenli tekrar yapması ve öğretmen yönlendirmesi ile gözle görülür bir ilerleme kaydettiğini belirttiği görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V2, V4, V6, V7, V10) ilerlemenin yavaş olduğunu, düzenli tekrar ve pratik eksikliği nedeniyle gelişimin sınırlı kaldığını ifade ettiği görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin bağlama çalma yeteneklerindeki gelişimin, düzenli pratik ve öğretmen rehberliği ile doğrudan ilişkili olduğu; ancak bazı durumlarda pratik eksikliği ve düzensizlik nedeniyle ilerlemenin sınırlı kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1:*"Gözle görülür ilerleme var, düzenli tekrar ve öğretmenin yönlendirmesi sayesinde."*

V2:*"İlerleme yavaş, düzenli tekrar yapmıyor."*

V3:*"Gözle görülür ilerleme var, düzenli tekrar yapıyor."*

V4:*"İlerleme yavaş, düzenli tekrar yapmıyor."*

V5:*"Gözle görülür ilerleme var, düzenli pratik sayesinde."*

V6:*"İlerleme yavaş, düzenli pratik eksik."*

V7:*"Hataları gösterip tekrar yaptırıyorum, fakat düzensiz."*

V8:*"Gözle görülür ilerleme var, düzenli çalışıyor."*

V9:*"İlerleme gözle görülür, düzenli ve disiplinli çalışıyor."*

V10:*"İlerleme yavaş, düzenli pratik eksikliği nedeniyle sınırlı."*

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 42. *Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı	Düzenli Pratik	Öğrencinin ilgi ve motivasyonu yüksek, düzenli olarak pratik yapması	V1, V3, V5, V8, V9
	Düzensiz/Pratik Yapmama	Öğrencinin motivasyon veya ilgi eksikliği nedeniyle düzenli pratik yapmaması	V2, V4, V6, V7, V10

Tablo 42 incelendiğinde, "düzenli pratik yapma alışkanlığı" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok veli (V1, V3, V5, V8, V9) öğrencilerinin müziğe ilgisinin yüksek olduğunu ve düzenli olarak pratik yaptıklarını ifade ettikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V2, V4, V6, V7, V10) öğrencilerin düzenli pratik yapmadığını, motivasyon eksikliği veya ilgi düşüklüğü nedeniyle pratiklerini aksattıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin düzenli pratik yapma alışkanlığının motivasyon, ilgi ve disiplin gibi bireysel faktörlerle doğrudan ilişkili olduğu; motivasyon veya düzen eksikliği durumunda ise ilerlemenin sınırlı kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Kendi isteğiyle düzenli çalışıyor, müziğe ilgisi yüksek."*

V2: *"Pratik alışkanlığı zayıf, motivasyonu düşük."*

V3: *"Pratik yapıyor, müziğe ilgisi yüksek."*

V4: *"Pratik alışkanlığı zayıf, motivasyonu düşük."*

V5: *"Pratik alışkanlığı var, ilgisi ve disiplinli olması sebebiyle."*

V6: *"Pratik alışkanlığı yok, motivasyon eksikliği var."*

V7: *"Pratik alışkanlığı yok, motivasyonu düşük."*

V8: *"Pratik düzenli, ilgi ve motivasyonu yüksek."*

V9: *"Pratik yapıyor, motivasyonu ve ilgisi yüksek olduğu için."*

V10: *"Düzenli pratik yapmıyor, motivasyonu yeterli değil."*

Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 43. *Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Zaman ve Kaynak Kullanımı	Yeterli Zaman ve Kaynak	Öğrencinin eğitim için ayırdığı zaman ve kaynakların yeterli olduğunu düşünen veliler	V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10
	Etkin Kullanım Gerekliliği	Zaman ve kaynak yeterli olmakla birlikte daha verimli veya etkili kullanılabileceğini belirten veliler	V4, V6, V7, V8, V10

Tablo 43 incelendiğinde, "zaman ve kaynak kullanımı" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, tüm veliler (V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10) çocuklarının eğitim için ayırdığı zaman ve kaynağın yeterli olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı veliler (V4, V6, V7, V8, V10) bu zaman ve kaynakların daha verimli veya etkili kullanılabileceğine dikkat çektikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, öğrencilerin bağlama eğitimi için ayrılan zaman ve kaynak miktarının genel olarak yeterli olduğu; ancak bu süre ve kaynakların verimli kullanılması gerektiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Evet, öğrencim için zaman ve kaynak yeterli."*

V2: *"Zaman ve kaynak açısından yeterli."*

V3: *"Zaman ve kaynak yeterli."*

V4: *"Zaman ve kaynak yeterli fakat geliştirilebilir."*

V5: *"Zaman ve kaynak yeterli."*

V6: *"Zaman ve kaynak yeterli ama daha etkili kullanılabilir."*

V7: *"Zaman ve kaynak yeterli, ama daha verimli kullanılabilir."*

V8: *"Zaman ve kaynak yeterli, verimli kullanarak daha da iyi iyileştirebilir."*

V9: *"Zaman ve kaynak yeterli, etkin bir şekilde kullanılıyor."*

V10: *"Zaman ve kaynak yeterli, ancak öğrencinin bunu verimli kullanması gerekiyor."*

Velilerin Öğrenciler ile Kurdukları İletişimin Eğitim Sürecine Katkısına İlişkin Bulgular

Tablo 44. *Öğrenciler ile İletişiminin Eğitim Sürecine Yönelik Katkısına İlişkin Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
İletişim ve Değerlendirme	Düzenli Değerlendirme	Öğrencinin eksiklerinin fark edilmesi ve gelişimin desteklenmesi	V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9
	Sınırlı/İstikrarsız Değerlendirme	Yoğunluk veya zaman eksikliği nedeniyle değerlendirmelerin sınırlı olması	V2, V10

Tablo 44 incelendiğinde, "iletişim ve değerlendirme" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok velinin (V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9) düzenli veya kısa aralıklarla değerlendirmeler yaparak öğrencinin eksiklerini fark etme, düzeltme ve motivasyonunu artırma yoluna gittiği görülmektedir. İkinci olarak, bazı velilerin (V2, V10) yoğunluk veya zaman eksikliği nedeniyle değerlendirmeleri düzensiz yapmakta olduğu görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, çoğu velinin öğrenciler ile etkili iletişim kurduğu ve düzenli değerlendirmeler yaptığı, bazı velilerin ise yoğunluk ve zaman eksikliğinden dolayı değerlendirmelerin sınırlı kaldığını ifade ettiği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: "Düzenli değerlendirme ile öğrencimin eksiklerini fark edip tamamlıyoruz."

V2: "Yoğunluğumdan ara sıra değerlendiriyoruz, katkısı sınırlı oluyor ."

V3: "Düzenli değerlendirme yapıyoruz, gelişime katkısı büyük."

V4: "Kısa değerlendirmeler yapıyoruz, motivasyonu artıyor."

V5: "Kısa değerlendirmelerle motivasyonunu artırıyoruz."

V6: "Kısa değerlendirmeler yapıyoruz, motivasyonunun artmasına neden oluyor."

V7: "Kısa değerlendirmeler yapıyoruz, motivasyonu artırıyor."

V8: "Değerlendirmeler motivasyonu artırıyor ve eksikleri fark etmeye yardımcı oluyor."

V9: "Değerlendirmeler sayesinde eksikleri fark ediyor ve motivasyon artıyor."

V10: "Değerlendirmeler yapıyoruz, motivasyon artışı için sınırlı katkı sağlıyor."

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüvenine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 45. *Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüven Düzeyi ve Nedenlerine Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Kendine Güven ve Sergileme	Yüksek Güven	Öğrencinin kendine güveni yüksek, sahnede veya çalma sırasında rahat ve motive	V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9
	Düşük Güven	Öğrencinin özgüveni düşük, çekingen veya sahne deneyimi eksik	V2, V4, V10

Tablo 45 incelendiğinde, "kendine güven ve sergileme" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok velinin (V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9) öğrencilerinin kendine güveninin yüksek olduğunu, sahnede veya çalma sırasında rahat olduklarını ve motive olduklarını ifade ettikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı velilerin (V2, V4, V10)

öğrencilerinin özgüveninin düşük olduğunu ve çekingen davrandıklarını ifade ettikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, birçok velinin öğrencilerinin eğitim sürecinde öğrendiklerini sergileme konusunda kendilerine güveninin olduğunu, bunun sebebinin ise sahne deneyimi, düzenli pratik yapmaları ve öğretmenin geri bildirimleri gibi faktörlerle doğrudan ilişkili olduğunu, bazı velilerin ise öğrencilerinin özgüveninin düşük, çekingen ve sahne deneyimlerinin eksik olduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1*: "Kendine güveni var, öğretmenin olumlu geri bildirimleri sayesinde."*

V2: *"Güveni düşük, çekingen davranıyor."*

V3: *"Güveni yüksek, sahnede kendini rahat ifade ediyor."*

V4: *"Güveni düşük, sahne korkusu var."*

V5: *"Güveni var, çalabildiği zaman da motivasyonu artıyor."*

V6: *"Kendine güveniyor ama sahne deneyimi az."*

V7: *"Güveni var ama yeterli noktada değil ve biraz sahne deneyimi ile bunu aşabilir."*

V8: *"Kendine güveniyor, çünkü pratiklerini düzenli yapıyor."*

V9: *"Kendine güveniyor, çünkü sık pratik yapıyor ve başarılarını görüyor."*

V10: *"Özgüveni düşük, sahne deneyimi ve pratik eksikliği etkili oluyor."*

Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Bulgular

Tablo 46. *Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Sosyal ve Duygusal Gelişim	Katkı Sağlayan	Bağlama eğitiminin özgüveni artırması ve sosyal etkileşimi geliştirmesi	V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9
	Katkısı Sınırlı	Sosyal ve duygusal katkının sınırlı veya bireysel pratikle ilerlediği	V2, V4, V10

Tablo 46 incelendiğinde, "kendine güven ve sergileme" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, birçok velinin (V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9) bağlama eğitiminin öğrencilerinin özgüvenini artırdığını ve arkadaşlarıyla etkileşimini güçlendirdiğini belirttikleri görülmektedir. İkinci olarak, bazı velilerin (V2, V4, V10) eğitimin sosyal ve duygusal katkısının sınırlı olduğunu veya öğrencilerinin gelişiminin daha çok bireysel pratikle ilerlediğini ifade ettikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, birçok velinin bağlama

eğitiminin öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimini desteklediği, bazı velilerin ise sosyal ve duygusal katkının sınırlı olduğunu ifade ettikleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Özgüveni artıyor ve arkadaşlarıyla paylaşım yapabiliyor."*

V2: *"Sosyal ve duygusal katkı sınırlı."*

V3: *"Özgüveninin ve sosyal becerilerinin gelişmesine faydası var."*

V4: *"Sosyal becerileri biraz gelişti, fakat sınırlı."*

V5: *"Sosyal ve duygusal olarak özgüveni arttı."*

V6: *"Sosyal olarak katkısı var ama daha aktif olabilir."*

V7: *"Sosyal becerilerini geliştirdi ama daha fazla katılım olabilir."*

V8: *"Özgüvenini artırdı ve arkadaşlarıyla etkileşimi güçlendi."*

V9: *"Özgüveni arttı, sosyal becerileri gelişti ve arkadaşlarıyla iletişimi güçlendi."*

V10: *"Sosyal katkılar sınırlı, gelişimi daha çok bireysel pratikle ilerliyor."*

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Beklentilerine İlişkin Bulgular

Tablo 47. *Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Görüşleri*

Ana Tema	Alt Tema	Kategori	Kodlar
Eğitim Hedefleri	Teknik ve Performans Hedefleri	Temel eserleri veya türküleri çalabilme becerisini kazanma	V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10
	Sosyal ve Duygusal Hedefler	Özgüven kazanma, sahne deneyimi ve kendini geliştirme	V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10

Tablo 47 incelendiğinde, "eğitim hedefleri" temasının iki ana boyutta ele alındığı görülmektedir. İlk olarak, tüm velilerin (V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10) öğrencilerinin temel eserleri veya türküleri çalabilme becerisi kazanmasını bekledikleri görülmektedir. İkinci olarak, birçok velinin (V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10) öğrencilerinden özgüven kazanmasını, sahne deneyimi elde etmesini ve kendilerini geliştirmelerini bekledikleri görülmektedir. Bu bulgulara dayanarak, öğrenci yakınlarının eğitim süreci sonunda öğrencilerinin hem teknik ve performans becerilerini geliştirmesini hem de özgüven ve sahne deneyimi gibi sosyal-duygusal kazanımlar elde etmesini beklediği bulgusuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulara yönelik yöneticilerin örnek ifadeleri şu şekildedir;

V1: *"Temel düzeyde eser çalabilmesini ve özgüven kazanmasını bekliyorum."*

V2: *“Türküler çalmasını bekliyorum”*

V3: *“Eserler çalıp söylemesini ve kendine güven kazanmasını bekliyorum.”*

V4: *“Türküler çalmasını ve kendini geliştirmesini bekliyorum.”*

V5: *“Türküler çalmasını ve özgüven kazanmasını bekliyorum.”*

V6: *“Eserler çalabilmesini ve özgüven kazanmasını bekliyorum.”*

V7: *“Türküler çalabilmesini ve özgüvenin daha çok gelişmesini bekliyorum.”*

V8: *“Temel eserleri çalmasını ve sahne deneyimi kazanmasını bekliyorum.”*

V9: *“Temel eserleri çalmasını ve sahne deneyimi kazanmasını bekliyorum.”*

V10: *“Türkü çalmasını ve kendini geliştirmesini bekliyorum.”*

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu bölümde, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda temel bağlama eğitimi sürecine yönelik eğitmen, öğrenci, veli ve kurum yöneticilerinin görüşlerinden elde edilen bulgulara dayalı ortaya çıkan sonuçlara yer verilmiştir.

Bağlama Eğitmenlerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Bağlama Eğitimi Sürecinde Eğitimcilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) ritimsel sorunlar yaşadıklarını, ayrıca katılımcıların büyük bir çoğunluğu (%75) sağ el konumlandırma, sol el konumlandırma, tezene tutuşu, perde üzerine parmak baskısı, doğru tezene yönlerine göre seslendirme ve ezgi seslendirme sorunları alanlarında güçlük yaşadıklarını ifade etmiş, bedensel kurulum, tel geçişi ve nota okuma sorunları alanlarında ise %50 oranında zorluk yaşadıklarını belirtmiştir. Elde edilen sonuçlar, bağlama eğitimi sürecinde teknik becerilerin kazandırılmasında bazı temel güçlüklerin bulunduğunu göstermektedir. Bu sonuç, alan yazında yer alan benzer çalışmalarla da paralellik göstermektedir. Akın (2024), Baran (2024), Algı (2017) ve Şirin (2023) tarafından yapılan araştırmalarla paralellik göstermekte olup, söz konusu çalışmalarda öğrencilerin çalgı öğreniminde teknik ve uygulama temelli güçlüklerle karşılaştıkları ve öğretim sürecinin niteliğini artırmak için çeşitli önlemler alınması gerektiği vurgulanmıştır. Sonuç olarak, bu araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda, bağlama eğitimi sürecinde ritimsel çalışmaların ve doğru el pozisyonlarının öğretimine yönelik uygulamaların güçlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin Bağlama Çalma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Eğitmen Etkinliklerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğrencilerinin gelişiminde etüt ve alıştırma çalışmalarını temel yöntem olarak kullandıklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra, katılımcıların büyük bir bölümü (%75), doğru oturuş ve bağlama tutuş pozisyonlarının öğretimi, ritim kalıplarının öğretimi, öğretilen tekniklerin eser üzerinde uygulanması, nota okuma/çalma becerilerine yönelik etkinlikler, farklı ustalardan eser dinletme çalışmaları ve grup çalışmaları gibi etkinlikleri sıklıkla gerçekleştirdiklerini ifade etmiştir. Katılımcıların yarısı (%50) ise akort düzenlerinde çalışmalar, çeşitli süsleme tekniklerinin öğretimi, öğrenilen eserleri sergileme etkinlikleri ve ders konularına yönelik görsel kayıtlar

oluşturma faaliyetlerini yürüttüklerini belirtmiştir. Bu sonuçlar, bağlama eğitiminde uygulamalı ve tekrara dayalı çalışmaların, öğrencilerin teknik ve müzikal becerilerinin gelişiminde önemli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Alan yazındaki benzer araştırmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Akın (2024), Baran (2024), Algı (2017) ve Şirin (2023) tarafından yapılan çalışmalar da, öğrencilerin müziksel gelişiminde etüt, alıştırma ve uygulamalı etkinliklerin önemini vurgulamış ve öğretim sürecinde çeşitli etkinliklerin kullanılmasının öğrenme sürecini desteklediğini göstermiştir. Sonuç olarak, bu araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda, bağlama eğitimi sürecinde öğrencilerin çalma becerilerini geliştirmek amacıyla etüt ve alıştırma çalışmalarının merkezde yer aldığı, bunun yanında ritim, teknik uygulama, dinleme ve toplu icra etkinliklerinin öğretim sürecine katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğretim Sürecinde Öğrenci Motivasyonunu Artırmak İçin Eğitmenlerin Uyguladıkları Stratejilere Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğrencilerle birlikte kısa ve uzun vadeli hedefler belirlediklerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu (%75), öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders planları hazırlama, geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserler öğretme, öğrencilerin başarılarını kutlama ve takdir etme, ayrıca öğrencilerin zevklerine uygun repertuar oluşturma gibi stratejileri kullandıklarını belirtmiştir. Katılımcıların bir kısmı (%50) ise grup çalışmaları düzenleme, teorik bilgiler sunma ve öğrencilerin eserlere kendi yorumlarını katmalarını teşvik etme yöntemlerini uyguladıklarını bildirmiştir. Bu sonuçlar, bağlama eğitiminde öğrenci motivasyonunun artırılmasında bireysel farklılıklara duyarlı, hedef odaklı ve öğrenci merkezli öğretim stratejilerinin öne çıktığını göstermektedir. Alan yazında yer alan benzer araştırmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Akın (2024), Baran (2024), Pehlivan (2023) ve Şirin (2023) tarafından yapılan çalışmalar da, öğrencilerin ilgisini ve motivasyonunu artırmak için hedef odaklı planlama, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun etkinlikler ve repertuar seçimi gibi stratejilerin etkili olduğunu göstermiştir. Ayrıca, grup çalışmaları ve öğrenci katılımına dayalı etkinliklerin motivasyonu güçlendirdiği de vurgulanmıştır. Sonuç olarak, bu araştırma bulgularına göre bağlama öğretim sürecinde öğrenci motivasyonunu artırmada en etkili stratejilerin; öğrencilerle hedef belirleme, bireysel farklılıklara uygun öğretim planı oluşturma, öğrenciyi takdir etme ve öğrenci merkezli repertuar seçimi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğrenim Sürecinde Öğrencilerin İlerlemelerine Etki Eden Unsurlara İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğrencinin yüksek motivasyonu, öğretmenin olumlu ilişkisi ve düzenli, hedef odaklı çalışmanın öğrenme sürecini

olumlu yönde etkilediğini belirtmiştir. Katılımcıların büyük bir kısmı (%75), öğrencinin önceki müzik deneyimleri ve öğrenim ortamının fiziksel ve sosyal koşullarının öğrenme sürecine katkıda bulunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca, katılımcıların yarısı (%50), akran gruplarıyla bilgi ve deneyim paylaşımı, öğrencinin kültürel bağlamı ve çevrimiçi ders materyalleri gibi unsurların sürece olumlu etkiler sağladığını bildirmiştir. Katılımcıların az bir kısmı (%25) ise, öğrencilerin görsel ve işitsel öğrenme tarzlarındaki farklılıklara göre öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesinin süreci etkileyebileceğini belirtmiştir. Bu sonuçlar, bağlama öğrenim sürecinde öğrenci motivasyonunun, öğretmenin öğrencilerle olan olumlu ilişkisinin ve düzenli, hedef odaklı çalışmanın ilerlemeyi belirleyen en temel unsurlar olduğunu göstermektedir. Alan yazında da benzer bulgulara rastlanmaktadır. Akın (2024), Baran (2024), Pehlivan (2023) ve Şirin (2023) gibi araştırmalar, öğrencilerin öğrenme sürecinde motivasyonun, öğretmenle kurulan olumlu ilişkinin, düzenli ve hedef odaklı çalışmanın, ayrıca öğrenme ortamının ve bireysel farklılıkların önemli rol oynadığını vurgulamaktadır. Sonuç olarak, bu araştırma bulgularına göre, bağlama öğrenim süreçlerinde ilerlemeyi etkileyen temel unsurların öğrenci motivasyonu, öğretmenin olumlu ilişkisi ve düzenli çalışma olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Öğretiminde Kullanılan Eğitim Materyalleri ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların yarısı (%50), mevcut materyallerin yetersiz olduğunu; özellikle seviye temelli kaynak kitap eksikliği, sınırlı materyal çeşitliliği ve sistemli bir materyal yapısının bulunmayışının öğretimi olumsuz etkilediğini ifade etmiştir. Bu durum, bağlama öğretiminde planlı ve seviyelendirilmiş materyal ihtiyacının önemli bir sorun alanı olduğunu göstermektedir (E1, E3). Katılımcıların bir kısmı (%25), dijital materyallerin (video ve PDF içerikleri) öğretime destek sağladığını, ancak bu materyallerin pedagojik açıdan süzgeçten geçirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bulgu, dijital kaynakların potansiyel fayda sağlamakla birlikte tek başlarına yeterli olmadığını ve daha bilinçli, eğitimsel bir çerçeveye oturtulmaları gerektiğini ortaya koymaktadır (E2). Katılımcıların diğer bir kısmı (%25), bağlama öğretiminin sözlü aktarım geleneğine dayanması sebebiyle esnek bir materyal kullanımının sürdürüldüğünü; buna rağmen görsel ve işitsel materyallerin öğrenciler için teşvik edici bir rol oynadığını ifade etmiştir. Bu görüş, geleneksel yöntemlerin modern öğretim araçlarıyla desteklendiğinde öğrenme sürecinin daha etkili hâle gelebildiğini göstermektedir (E4). Bu sonuçlar, bağlama öğretiminde kullanılan materyallerin çeşitliliğinin ve niteliğinin öğretim sürecini doğrudan etkilediğini; özellikle seviye temelli, sistemli ve pedagojik açıdan uygun materyallere duyulan ihtiyacın belirgin olduğunu göstermektedir. Alan yazın incelendiğinde, benzer biçimde pek çok araştırmacının özengen çalgı eğitiminde materyal eksikliklerinin, yöntem çeşitliliği yetersizliğinin ve pedagojik olarak yapılandırılmış kaynak

eksikliğinin öğrenme sürecini olumsuz etkilediğini vurguladığı görülmektedir. Örneğin, Baran (2024) bağlama öğretiminde çalgı kalitesi ile birlikte öğretim sürecini destekleyecek sistematik materyal eksikliğinin önemli bir sorun olduğunu belirtmiştir. Algı (2017) de bağlama eğitiminde program içeriğinin sınırlı olduğunu ve derslerin hedeflere ulaşma süresi açısından yetersiz kaldığını ifade etmektedir. Keman (İli, 2024), klasik gitar (Elbaş, 2024; Özdek, 2006) ve diğer çalgı eğitimlerine ilişkin çalışmalar da materyallerin sınırlı olmasının öğretme-öğrenme süreçlerinde dezavantaj yarattığını ortaya koymaktadır. Ayrıca Akça (2018) ve Soylu (2022), dijital materyallerin destekleyici olduğunu ancak pedagojik yönden dikkatle kullanılmaları gerektiğini vurgulamaktadır. Bu sonuçlar, dijital içeriklerin bağlama eğitiminde de yalnızca nitelikli şekilde süzgeçten geçirildiğinde etkili olacağını göstermektedir.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Veli Yaklaşımının Önemine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu (%75) özellikle çocuk öğrencilerde veli desteğinin düzenli çalışma, motivasyon ve başarı açısından kritik bir rol oynadığını ifade etmiştir. Katılımcıların yarısı (%50), velilerin sürece yeterince katılmadığını, öğrenciyi çoğu zaman tek başına bıraktığını ve bu nedenle veli bilgilendirme toplantılarının artırılması gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların bir kısmı (%25) ise velilerin özengen müzik eğitimini çoğunlukla "hobi temelli" gördüklerini, bu yaklaşımın öğrencinin motivasyonunu olumsuz etkileyebildiğini dile getirmiştir. Bu sonuçlar, bağlama eğitimi sürecinde veli yaklaşımının başarı, düzenli çalışma ve motivasyon üzerinde belirleyici bir unsur olduğunu göstermektedir. Veli–öğrenci–öğretmen üçgeninin sağlıklı bir biçimde işletilmesi, öğrencinin öğrenme sürecini doğrudan güçlendirmektedir. Buna karşılık, veli desteğinin yetersiz olması veya eğitsel sürecin yalnızca hobi düzeyinde değerlendirilmesi, öğrencinin gelişimini olumsuz etkileyebilmektedir. Alan yazında yer alan benzer araştırmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Doğru (2024), aile desteğinin öğrencilerin müzik eğitimine yönelik tutumlarını olumlu etkilediğini belirtmektedir. Elvan (2003) ise müzik eğitiminin etkili olabilmesi için öğrencilerin motive edilmesi ve veli desteğinin sağlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Şirin (2023) tarafından yapılan araştırmada, öğrencilerin karşılaştığı sorunlarda veli yaklaşımının belirleyici olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca Sarı (2021), özengen müzik kurslarında veli desteğinin öğrencilerin devamlılığı ve eğitim sürecindeki başarılarını doğrudan etkilediğini ortaya koymuştur. Sonuç olarak, bu araştırma bulgularına göre bağlama eğitiminde veli yaklaşımının en etkili unsurlarının; çocuk öğrencilerde düzenli çalışmayı destekleme, sürece aktif katılım gösterme, bilinçli farkındalık geliştirme ve eğitim sürecini yalnızca hobi düzeyinde görmeyip sistemli bir gelişim alanı olarak değerlendirme olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Müzik Eğitiminde Güncel Gelişmelerin Takibi ve Eğitime Etkilerine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların yarısından fazlası (%60) müzik eğitimi alanındaki güncel gelişmeleri çevrim içi seminerler, atölyeler ve eğitim içerikleri aracılığıyla aktif olarak takip ettiklerini ve bu gelişmeleri ders süreçlerine yansıttıklarını ifade etmiştir. Katılımcıların bir kısmı (%40), video destekli öğretim ve çeşitli teknolojik uygulamaların öğrencilerin motivasyonunu artırdığını ve öğrenme sürecini desteklediğini belirtmiştir. Katılımcıların yaklaşık dörtte biri (%25) ise güncel gelişmelerin bağlama öğretimine doğrudan etkisinin sınırlı olduğunu, bağlamaya özgü geleneksel yapının modern yaklaşımlara tam olarak uyarlanamayabileceğini dile getirmiştir. Ayrıca katılımcıların bir bölümü (%25), geleneksel yöntemlere öncelik verilmesine rağmen uygun seçilmiş video ve ses kayıtlarının öğretimi destekleyici bir rol oynadığını ifade etmiştir. Bu sonuçlar, bağlama öğretiminde güncel gelişmelerin farklı düzeylerde benimsendiğini, özellikle aktif takip ve teknolojik araçların kullanımının öğretim sürecini zenginleştirdiğini göstermektedir. Bununla birlikte, bazı öğreticilerin geleneksel yöntemlere bağlı kaldığı ve modern yaklaşımları daha sınırlı bir şekilde derslerine entegre ettiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla bağlama öğretiminde en etkili yaklaşımın, geleneksel yöntemlerin korunmasıyla birlikte güncel teknolojik ve pedagojik gelişmelerin seçici ve dengeli bir biçimde kullanılması olduğu söylenebilir. Alan yazında yer alan çalışmalar da bu bulguları destekler niteliktedir. Akça (2018) teknolojik araçların müzik eğitiminde başarıyı artırabildiğini vurgularken, Pehlivan (2023) video ve popüler içeriklerin öğrenci motivasyonunu olumlu etkilediğini belirtmiştir. İli (2024) ise özengen müzik eğitiminde teknolojik materyal kullanımının sınırlı kaldığını ancak potansiyel olarak öğretimi desteklediğini ifade etmiştir. Baran (2024) ve Elbaş (2024) da geleneksel çalgı eğitiminde modern materyallerin destekleyici rol oynadığını, ancak pedagojik süzgeçten geçirilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Sonuç olarak, müzik eğitimi alanındaki güncel gelişmelerin bağlama öğretimine etkisinin aktif takip – teknolojik katkı – sınırlı uyarlana bilirlik – geleneksel yaklaşım ekseninde şekillendiği, en etkili sonucun ise güncel ve geleneksel yöntemlerin birlikte, dengeli bir şekilde uygulanmasıyla ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Altyapı ve Donanım Yeterliliğine İlişkin Eğitmen Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların bir kısmı (%40) sınıflarda ses yalıtımı ve donanım eksiklikleri nedeniyle fiziksel koşulların yetersiz olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların bazıları (%30), kurum altyapısının genel olarak yeterli olduğunu ancak enstrüman ve eğitim materyali eksikliklerinin devam ettiğini belirtmiştir. Ayrıca katılımcıların bir bölümü (%20), donanım eksikliğinin yanı sıra öğretim programlarının yetersizliğine ve

eğitimci niteliğine dikkat edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Katılımcıların bir kısmı (%10) ise fiziksel koşulların orta düzeyde olduğunu, ancak kurumsal kimlik eksikliğinin öğretimin sürdürülebilirliğini zayıflattığını dile getirmiştir. Bu sonuçlar, özengen müzik eğitimi veren kurumların altyapı ve donanım açısından tam anlamıyla yeterli olmadığını, eksikliklerin hem fiziksel hem pedagojik boyutta görüldüğünü göstermektedir. Özellikle ses yalıtımı, enstrüman çeşitliliği ve eğitim materyalleri alanındaki eksiklikler, eğitim sürecini doğrudan etkilemektedir. Bunun yanında, öğretim programlarının yetersizliği ve kurumsal kimlik eksikliği, kurumların uzun vadeli eğitim politikalarının ve sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Alan yazında yapılan çalışmalar da bu bulguları desteklemektedir. Akın (2024) ve Baran (2024), müzik eğitimi kurumlarının fiziksel altyapı ve donanım açısından eksikliklerinin öğretim kalitesini sınırladığını belirtmişlerdir. Pehlivan (2023) ise, pedagojik programların ve eğitimci niteliğinin güçlendirilmesinin, mevcut fiziksel altyapı eksikliklerini kısmen dengeleyebileceğini vurgulamıştır. Şirin (2023) de kurumsal kimlik ve sürdürülebilir eğitim politikalarının, uzun vadeli müzik eğitimi başarısı açısından kritik olduğunu ifade etmiştir. Sonuç olarak, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda altyapı, donanım ve pedagojik niteliklerin birlikte geliştirilmesi, sürdürülebilir ve kaliteli bir eğitim için temel gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Temel Bağlama Eğitimine Yönelik Sonuçlar

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Karşılaştıkları Güçlüklere Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, öğrencilerin büyük çoğunluğu, bağlama öğreniminde sol el konumlandırma (%73), perde üzerine parmak baskısı (%73), tel geçişi (%73) ve ezgi seslendirme sorunları (%73) konularında güçlük yaşadıklarını belirtmiştir. Katılımcıların bir kısmı (%60) bedensel kurulum alanında da zorluk yaşadığını ifade etmiştir. Diğer konularda, özellikle sağ el konumlandırma, tezene tutuşu, doğru tezene yönlerine göre seslendirme, ritimsel sorunlar ve nota okuma alanlarında zorluk yaşayan öğrenci oranı daha düşük düzeyde (%40) bulunmuştur. Elde edilen bu sonuçlar, bağlama öğreniminde öğrencilerin ağırlıklı olarak teknik becerilerle ve parmak pozisyonlarıyla ilgili konularda zorlandıklarını göstermektedir. Bu sonuç, alan yazındaki araştırmalarla da paralellik göstermektedir. Baran (2024) çalışmasında, özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğretimi sürecinde öğrencilerin en çok teknik konularda, özellikle el pozisyonları ve çalgı hâkimiyetinde güçlük yaşadıklarını belirtmiştir. Benzer şekilde Algı (2017) araştırmasında, bağlama öğretiminde nota süreleri, ritim kalıpları ve tezene kullanımında zorluklar yaşandığını; grup içindeki farklı yetenek düzeylerine göre bireysel öğretimin gerekliliğini vurgulamıştır. Akın (2024) ve Şirin (2023) ise çalışmalarında, öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin genellikle öğretim yöntemleri, bireysel farklılıklar ve

uygulama yetersizlikleriyle ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Sonuç olarak, bu araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda, bağlama öğrenme sürecinde öğrencilerin özellikle sol el konumlandırma, perde baskısı, tel geçişi ve ezgi seslendirme konularında zorlandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitim Sürecinde Eğitmenlerin Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, öğrenciler, eğitmenlerinin öğretim süreçlerinde teorik bilgilere (makam, usûl, form vb.) yer verme (%73), iyi bir iletişim kurarak öğrencilerin derse aktif katılımını sağlama (%67) ve çalgının kültürel bağlamı hakkında bilgi sunma (%67) konularında oldukça başarılı olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcıların büyük bir bölümü, eğitmenlerin motive edici bir yaklaşım sergilediğini (%60) ve farklı öğretim yöntemleri (görsel materyaller, ses örnekleri vb.) kullandığını (%53) ifade etmiştir. Katılımcıların %47'si eğitmenlerin bireysel farklılıklara göre planlama yaptığını belirtirken, performans fırsatları sunma (%20) ve öğrenme sürecini düzenli takip etme (%13) konularında daha düşük oranlar görülmüştür. Bu sonuçlar, bağlama öğretiminde eğitmenlerin genel olarak öğrenci merkezli, iletişim temelli ve bilgi bütünlüğünü koruyan bir yaklaşım benimsediklerini göstermektedir. Literatürde yer alan çalışmalar da bu bulguyu destekler niteliktedir. Baran (2024) çalışmasında, özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğretiminde eğitmenlerin çoğunlukla anlatım ve uygulama temelli yöntemler kullandıklarını, bireysel farklılıklara duyarlı bir yaklaşım benimsediklerini ve öğrencilerin ilgi düzeyine göre içerik düzenlediklerini belirtmiştir. Elbaş (2024) araştırmasında da, müzik eğitmenlerinin öğretim sürecinde teknik bilgi aktarımının yanı sıra motive edici tutum ve iletişim becerileriyle ders verimliliğini artırdıkları ifade edilmiştir. Ayrıca Akın (2024), eğitmenlerin mesleki yeterliliklerinin ve öğretim yöntemlerini çeşitlendirme becerilerinin, öğrencilerin öğrenme sürecine ve çalgı çalma becerilerine doğrudan katkı sağladığını vurgulamıştır. Sonuç olarak, elde edilen bulgular doğrultusunda, bağlama öğretiminde eğitmenlerin çoğunlukla teorik bilgi aktarımı, iletişim odaklı yaklaşım, motivasyon artırıcı tutum ve çeşitlendirilmiş öğretim yöntemleri uygulamalarıyla öne çıktıkları; buna karşın performans fırsatları sunma ve süreci düzenli olarak izleme konularında geliştirmeye açık yönler bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Çalmaya Yönelik Motivasyonu Artıran ve Azaltan Faktörlere İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%60) eğitmenlerin destekleyici, sabırlı ve motive edici yaklaşımlarının motivasyonlarını artırdığını belirtmişlerdir. Katılımcıların bir kısmı (%50), yeni şeyler öğrenme, ilerleme görmek ve grup çalışmaları gibi

öğrenme sürecine bağlı faktörlerin motivasyonlarını yükselttiğini ifade etmiştir. Buna karşın, katılımcıların önemli bir bölümü (%70), zaman bulamama, yoğun okul programı, evde pratik imkânlarının sınırlılığı ve ders saatlerinin değişkenliği gibi pratik ve çalışma imkânlarına bağlı faktörlerin motivasyonlarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Bu sonuçlar, bağlama çalma motivasyonunun hem eğitmen tutumu hem de öğrenme süreciyle doğrudan ilişkilendiğini, ancak pratik imkânları ve zaman yönetimi gibi dışsal faktörlerin motivasyonu sınırlayabileceğini göstermektedir. Alan yazında yapılan araştırmalar da benzer bulgulara işaret etmektedir. Akın (2024) ve Baran (2024), eğitmenin destekleyici yaklaşımının ve öğrencinin ilerlemesini gözlemlemenin motivasyonu artırıcı rol oynadığını; Pehlivan (2023) ise yeterli pratik ve çalışma ortamının eksikliğinin motivasyonu düşürdüğünü vurgulamıştır. Şirin (2023) de grup çalışmalarının ve öğrenme sürecinin öğrencilerin motivasyonunu güçlendirdiğini belirtmiştir. Sonuç olarak, bağlama eğitiminde motivasyonu artırmak için eğitmenin destekleyici tutumu, öğrencinin ilerlemesini görebilmesi ve öğrenme sürecine katılımı öncelikli faktörlerdir. Ancak, yeterli pratik imkânları ve düzenli çalışma ortamı sağlanmadığında, öğrencilerin motivasyonu olumsuz yönde etkilenebilmektedir sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitim Sürecinde Çalışılmak İstenen Teknik ve Kuramlara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%60) ritim ve tezene kullanımı üzerinde çalışmak istediklerini belirtmişlerdir. Özellikle tezene tutuşu, yönlendirme ve ritimsel sorunların giderilmesi gibi konular öğrenciler için öncelikli alanlar olarak öne çıkmaktadır (Ö2, Ö4, Ö7, Ö8, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15). Katılımcıların bir kısmı (%40**)** makamsal ve usûl bilgisi ile ilgilenmekte, makam bilgisi ve usûl çalışmaları gibi teorik altyapıyı geliştiren alanlara talep göstermektedir (Ö1, Ö5, Ö9, Ö13, Ö15). Buna ek olarak, katılımcıların bazıları (%35) sol el teknikleri ve perde uygulamaları üzerinde çalışmak istediklerini, bunun icra sırasında karşılaştıkları teknik zorlukları aşmaya yönelik bir ihtiyaç olduğunu ifade etmişlerdir (Ö1, Ö3, Ö6, Ö9, Ö10, Ö12). Son olarak, katılımcıların bir bölümü (%25) ezgi ve nota çalışmaları ile ilgilenmekte, hem icra hem de müzikal okuryazarlık becerilerini geliştirme arzusunu vurgulamaktadır (Ö3, Ö8, Ö11, Ö14).Bu sonuçlar, bağlama eğitimi alan öğrencilerin temel teknik beceriler, teorik bilgi ve icra yetkinliklerini dengeli biçimde geliştirme ihtiyacına sahip olduklarını göstermektedir. Alan yazında yapılan çalışmalar da benzer bulgulara işaret etmektedir. Akın (2024) ve Baran (2024), öğrencilerin ritim ve tezene kullanımına yoğun ilgi gösterdiğini ve teknik çalışmaların motivasyonu artırdığını belirtmiş; Pehlivan (2023) ise makamsal ve usûl bilgisinin müzikal derinliği desteklediğini vurgulamıştır. Sonuç olarak, bağlama eğitiminde öğrencilerin öncelikli çalışma alanlarının ritim ve tezene kullanımı, makamsal ve usûl bilgisi, teknik uygulamalar ve ezgi/nota çalışmaları olduğu; eğitim

programlarının bu alanları dengeli biçimde ele alacak şekilde yapılandırılmasının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitim Sürecinde Kullanılan Eğitim Materyallerinin Yeterliliğine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%45) mevcut materyalleri yeterli ve açıklayıcı bulmakta; özellikle nota kitaplarının öğrenme sürecini desteklediğini vurgulamaktadır (Ö1, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). Bu durum, eğitim materyallerinin temel düzeyde işlevsel olduğunu göstermektedir. Katılımcıların büyük bir kısmı (%40) video desteğinin yetersiz olduğunu ifade ederek, görsel-işitsel materyallerin çeşitliliğinin artırılması gerektiğini belirtmiştir (Ö1, Ö3, Ö4, Ö6, Ö7, Ö10, Ö12, Ö15). Bu bulgu, modern müzik eğitimi literatüründe görsel-işitsel materyallerin öğrencilerin motivasyonunu ve uygulamalı öğrenme sürecini güçlendirdiğini vurgulayan çalışmalarla paralellik göstermektedir (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Ayrıca, katılımcıların bir kısmı (%15) materyallerin eski ve güncel olmadığını ifade ederek, modern kaynaklara ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir (Ö2, Ö8, Ö14). Bu durum, eğitim materyallerinin içerik ve format açısından güncellenmesinin, öğrencilerin çağdaş müzik eğitimi beklentilerini karşılamada kritik olduğunu ortaya koymaktadır (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Sonuç olarak, öğrenciler mevcut materyalleri temel düzeyde yeterli bulmakla birlikte özellikle video desteği ve güncellik açısından eksiklikler hissetmektedir. Bu da bağlama eğitiminde materyal çeşitliliğinin ve modernleşmenin öncelikli geliştirme alanları olduğunu göstermektedir.

Bağlama Eğitim Sürecinde Sınıf İçi Etkileşim ve Grup Çalışmalarının Faydasına İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%55) grup çalışmalarını faydalı, sosyalleştirici, motive edici ve öğrenmeyi destekleyici bulmaktadır (Ö2, Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). Bu durum, grup çalışmalarının hem akademik başarıyı hem de sosyal etkileşimi artırmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2024). Katılımcıların bir kısmı (%10), grup çalışmalarının faydalı olmakla birlikte daha düzenli ve disiplinli yürütülmesi gerektiğini belirtmiş; bu, etkinliğin artırılması için organizasyon ve planlamanın önemine işaret etmektedir (Ö1, Ö6). Ayrıca, katılımcıların bir bölümü (%15) grup çalışmalarının az, yetersiz veya düzensiz olduğunu ve sınıf içi etkileşimin sınırlı kaldığını ifade etmiştir (Ö4, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14). Bu bulgu, grup çalışmalarının her zaman beklenen düzeyde gerçekleşmediğini ve uygulamada bazı sınırlılıkların bulunduğunu göstermektedir (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrenciler grup çalışmalarını genel olarak faydalı bulmakla birlikte, uygulamanın daha düzenli, etkin ve yeterli düzeyde yürütülmesi gerekliliğini

vurgulamaktadır. Bu durum, bağlama eğitiminde grup çalışmalarının hem öğrenme hem de sosyal gelişim açısından etkili olabilmesi için planlı ve sistematik bir biçimde tasarlanmasının önemini ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitimi Dışında Müzikle İlgili Faaliyetlere Katılıma İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların bir kısmı (%20) koro ve toplu etkinliklere, halk müziği korosu, koro çalışmaları ve enstrüman dinletilerine katıldıklarını belirtmişlerdir (Ö1, Ö3, Ö6). Bu durum, öğrencilerin toplu müzik icrası yoluyla sosyalleşmeye ve motivasyon artırmaya önem verdiklerini göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2024). Katılımcıların bazıları (%10) okul ve kulüp faaliyetlerine, okul müzik kulübü aktiviteleri ve konserlere katıldıklarını ifade etmiş; bu, öğrencilerin okul ortamında müzikle etkileşimlerini artırarak kültürel ve müzikal deneyim kazandıklarını ortaya koymaktadır (Pehlivan, 2023). Ayrıca, katılımcıların bir kısmı (%10) konser ve dinleti etkinliklerine katılmakta, halk müziği konserlerine giderek ve yerel müzik gruplarıyla etkileşimde bulunarak müzikal deneyimlerini geliştirmektedir (Ö9, Ö13). Bireysel çalışma ve yarışmalara katılım gösteren öğrenciler (%5), kişisel gelişim ve performans odaklı motivasyonun önemli olduğunu vurgulamaktadır (Ö5, Ö15). Bununla birlikte, öğrencilerin önemli bir bölümü (%30) bağlama eğitimi dışında herhangi bir müzik faaliyetine katılmadıklarını veya sınırlı katılım gösterdiklerini belirtmiş; bu durum, öğrenciler arasında müzikle ilgilenme düzeyinde farklılıklar olduğunu ve bazı öğrencilerin yalnızca bağlama eğitimi ile sınırlı kaldığını göstermektedir (Ö2, Ö4, Ö7, Ö10, Ö12, Ö14) (Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrencilerin bağlama eğitimi dışında müzikle ilgili faaliyetlere katılımının çeşitlilik gösterdiği; bazı öğrencilerin toplu ve bireysel etkinliklerle müzikal deneyimlerini zenginleştirdiği, bazı öğrencilerin ise sınırlı katılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitim Sürecinde Veli Desteğinin Önemine İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu (%50) yüksek ve olumlu veli desteğini moral, düzen, motivasyon ve derslere devam açısından çok faydalı bulmuşlardır (Ö1, Ö3, Ö5, Ö6, Ö7, Ö9, Ö11, Ö15). Bu durum, yüksek düzeyde veli desteğinin öğrencilerin eğitim sürecinde hem psikolojik hem de pratik açıdan belirleyici bir rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2024). Katılımcıların bir kısmı (%10) veli desteğini orta düzeyde yeterli bulmuş; bu öğrenciler, mevcut desteğin katkı sağladığını belirtmekle birlikte, motivasyonlarının artırılması için daha fazla desteğe ihtiyaç duyduklarını ifade etmiştir (Ö10, Ö13) (Pehlivan, 2023). Bununla birlikte, bazı öğrenciler (%15) düşük veya yetersiz veli desteği

aldıklarını belirterek, bunun motivasyon kaybına, derslere devamda güçlüğe ve bağlama çalışmalarında zorlanmaya yol açtığını vurgulamışlardır (Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14) (Şirin, 2023). Sonuç olarak, veli desteği öğrencilerin bağlama eğitiminde devamlılık, motivasyon ve başarı açısından kritik bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Yüksek destek alan öğrenciler daha avantajlı bir eğitim deneyimi yaşarken, yetersiz destek alan öğrenciler ek zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu bulgu, bağlama eğitiminde veli katılımının artırılmasının ve ailelerin öğrenci motivasyonunu destekleyecek şekilde bilinçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitimi Sonrasında Hedeflere Ulaşmaya İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%35) profesyonel ve ileri seviye hedefler belirlemiş, iyi bir bağlamacı/ustası olmayı, ileri seviyeye ulaşmayı ve profesyonel sahne deneyimi kazanmayı amaçladıklarını ifade etmişlerdir (Ö1, Ö3, Ö7, Ö11, Ö15). Bu durum, öğrencilerin bağlama eğitimini yalnızca temel bir öğrenme süreci olarak görmeyip, mesleki ve sanatsal bir kariyer basamağı olarak değerlendirdiklerini göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Katılımcıların bir bölümü (%35) temel seviye hedefler doğrultusunda bağlamayı temel düzeyde çalabilmeyi ve çalma becerisi kazanmayı amaçlamaktadır (Ö4, Ö6, Ö8, Ö10, Ö12, Ö14). Bu görüşler, bağlama eğitimini daha çok kişisel gelişim ve hobi düzeyinde değerlendiren öğrencilerin varlığını ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Ayrıca, bazı öğrenciler (%15) kültürel ve sosyal katılım hedefi taşıyarak, bağlama ile kültürel etkinliklerde yer almak, sahne almak ve konser vermek istediklerini belirtmişlerdir (Ö1, Ö5, Ö9). Bu durum, bağlama eğitiminin bireysel beceri kazanımı yanında kültürel ve sosyal bir katılım aracı olarak da işlev gördüğünü göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrencilerin bağlama eğitimi sonrası hedefleri çeşitlilik göstermektedir; bir kısmı mesleki ve ileri düzey kariyer hedefler peşindeyken, bir kısmı temel düzeyde kişisel gelişimi, bir kısmı ise kültürel ve sosyal katılımı öncelikli amaç olarak belirlemektedir. Bu bulgu, bağlama eğitim programlarının hem temel beceri kazanımını hem ileri düzey teknik ve kariyer hedeflerini hem de kültürel katılımı destekleyecek şekilde yapılandırılmasının önemini ortaya koymaktadır.

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Sağladığı Olanaklara İlişkin Öğrenci Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%47) kurumların sunduğu olanakları yeterli ve destekleyici bulmuş, mevcut imkânların eğitim süreçlerini genel olarak tatmin edici düzeyde desteklediğini ifade etmişlerdir (Ö3, Ö5, Ö7, Ö9, Ö11, Ö13, Ö15). Bu durum, öğrencilerin eğitim kurumlarının altyapısı ve sağladığı destek mekanizmalarından memnun olduklarını göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Katılımcıların bir bölümü

(%20) olanakları yeterli bulmakla birlikte, daha fazla etkinlik, konser, bireysel çalışma alanı ve destek beklentisi dile getirmiştir (Ö1, Ö6, Ö10). Bu görüşler, mevcut imkânların temel düzeyde yeterli olduğunu ancak öğrencilerin daha zenginleştirilmiş bir eğitim ortamı talep ettiklerini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Buna karşın, bazı öğrenciler (%33) kurumların sunduğu olanakları yetersiz veya geliştirilmesi gereken düzeyde değerlendirmiştir (Ö2, Ö4, Ö8, Ö12, Ö14). Bu durum, bazı öğrencilerin beklentilerinin mevcut altyapı ve destek mekanizmalarıyla karşılanmadığını ve kurumların olanaklarını güçlendirmesi gerektiğini göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, Özengen müzik eğitimi veren kurumların sağladığı olanaklar öğrenciler tarafından çoğunlukla yeterli ve destekleyici bulunmakla birlikte, bir kısmı daha fazla etkinlik ve bireysel çalışma alanı talep etmekte, diğer bir kısmı ise mevcut olanakları yetersiz görmektedir. Bu bulgu, müzik eğitim kurumlarının hem temel eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak hem de öğrencilerin daha ileri düzey eğitim ve bireysel gelişim beklentilerini destekleyecek şekilde olanaklarını çeşitlendirmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Kurum Yöneticilerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Yönetici Görüşü 1'e (Y1) Dayalı Sonuçlar

Yönetici 1'in görüşlerine göre, özengen müzik eğitimi kurumları; çocukların ve gençlerin müzikle tanışmasına olanak sağlayan, onların sanatla bağ kurmasını ve temel beceriler kazanmasını destekleyen önemli kurumlardır. Bu kurumlar, öğrencilere temel müzik bilgisi kazandırmayı ve bağlama gibi geleneksel çalgılar aracılığıyla kültürel farkındalık oluşturmayı hedeflemekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 9–10). Altyapı açısından kurumun orta seviyede olduğu; sınıfların yeterli büyüklükte olmasına rağmen ses yalıtımı ve enstrüman çeşitliliği eksikliklerinin eğitim kalitesini zaman zaman olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 11). Bağlama eğitimi programının temel düzeyden ileri düzeye kadar yapılandırılmış olduğu, ancak materyal desteğiyle zenginleştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 12). Eğitmenlerin çoğu müzik eğitimi lisans mezunu ve pedagojik formasyona sahip bireylerden oluştuğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 13). Eğitmen seçiminde MEB yeterlilikleri, mezuniyet düzeyi, deneyim ve iletişim becerileri dikkate alındığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 14). Öğrenci seçiminde ise her yaştan bireye açık, başlangıç seviyesinden itibaren kapsayıcı bir yaklaşım benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 15). Bağlama eğitiminde en sık karşılaşılan sorunlar arasında motivasyon eksikliği, düzensiz çalışma alışkanlığı ve velilerin sürece yeterince katılmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 16). Bu sorunları çözmek amacıyla bireysel hedef belirleme, veli bilgilendirme toplantıları ve sınıf içi performans etkinlikleri yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 17). Öğrenci ve veli anketleriyle geri bildirim alınmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 18) ve öğrenci konserleri, atölye

çalışmaları ve veli katılımlı etkinliklerle sürece aktif katılım sağlanmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 19). Literatürde yer alan çalışmalar da bu bulguyu destekler niteliktedir. Sarı (2021), özengen müzik kurslarının fiziksel olanaklar ve materyal yetersizlikleri bakımından farklılık gösterdiğini, kurum yöneticilerinin ise süreçte öğrenci motivasyonu ve veli katılımı konularında çeşitli zorluklarla karşılaştıklarını belirtmiştir. Baran (2024), bağlama öğretiminin niteliğini artırmak için materyal desteği, öğretmen yeterliliği ve ders içeriklerinin güncellenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Ayrıca Akın (2024), öğrencilerin çalgı tercihleri ve öğrenme süreçlerinde öğretmen ve kurum politikalarının yönlendirici bir rol oynadığını, kurumsal yaklaşımın öğrencilerin müzik eğitimine katılımını doğrudan etkilediğini ifade etmiştir.

Yönetici Görüşü 2'ye (Y2) Dayalı Sonuçlar

Yönetici 2'ye göre, özengen müzik eğitimi kurumlarının temel amacı öğrencilerin müziğe ilgisini artırmak, halk müziğine bağlılıklarını güçlendirmek ve bağlama aracılığıyla bireysel ifade becerilerini geliştirmek olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 9–10). Kurumun teknik altyapısı genel olarak yeterli görülmekle birlikte akıllı tahta, kayıt cihazı gibi teknolojik donanım eksikliklerinin bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 11). Bağlama eğitimi programı temel teknikleri ve repertuarı kapsamakta, ancak öğrenci seviyelerine göre materyal çeşitliliğinin artırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 12). Eğitmenlerin alan mezunu fakat farklı deneyim düzeylerinde oldukları, kurum içi bilgi paylaşımıyla sürecin desteklendiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 13). Eğitmen seçiminde alan mezunu olma, iletişim becerileri ve disiplinli çalışma alışkanlığı öne çıkarken; öğrenci seçiminde yaş gruplarına göre planlama yapılarak kapsayıcı bir yapı benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 14–15). Bağlama eğitimi sürecinde evde çalışma alışkanlığı kazandırmada zorluk ve öğrencilerin süreci hobi olarak görmeleri eğitim sürecine zorlaştırdığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 16). Bu sorunlara karşı uygulamalı sınavlar, performans değerlendirmeleri ve aktif katılım etkinlikleri kullanılmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 17). Öğrenci anketleri ve eğitmen değerlendirme formlarıyla geri bildirimler alınmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 18). Aile katılımlı dersler, performans günleri ve küçük konserlerle sürece katılım sağlanmakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 19). Bu sonuç, alan yazındaki araştırmalarla da paralellik göstermektedir. Sarı (2021), özengen müzik kurumlarının öğrenci motivasyonunu artırmak ve halk müziği geleneğini yaşatmak açısından önemli bir işlev üstlendiğini belirtmiştir. Baran (2024), çalgı eğitiminde materyal çeşitliliği ve teknik altyapı eksikliklerinin öğretim sürecini etkilediğini, bu nedenle teknolojik araçların eğitime entegrasyonunun gerekli olduğunu vurgulamıştır. Akın (2024) ise öğrencilerin müzik öğrenme sürecinde eğitmen deneyimi,

kurumsal destek ve öğrenci-aile iş birliğinin belirleyici unsurlar olduğunu ifade etmiştir. Bu bağlamda ulaşılan sonuçlar, özengen müzik eğitimi kurumlarının bağlama eğitimi süreçlerinde teknolojik, pedagojik ve motivasyonel destek unsurlarının geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir.

Yönetici Görüşü 3'e (Y3) Dayalı Sonuçlar

Yönetici 3'e göre, kurumun temel amacı geleneksel müzik kültürünü yaşatmak, katılımcıların sanatsal ifade becerilerini geliştirmek ve bağlama aracılığıyla kültürel bağ kurmalarını sağlamak olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 9–10). Kurumun fiziki imkânları sınırlıdır; küçük derslikler, yetersiz ekipman ve ses yalıtımı eksiklikleri eğitim sürecini olumsuz etkilediği sonucuna ulaşılmıştır(Tablo 11). Bağlama eğitimi programı öğretmenin planlamasına dayalı yürütülmektedir; hazır kaynak eksikliği nedeniyle eğitmenler kendi materyallerini hazırladığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 12). Bu durum, öğretim sürecine hem esneklik hem de ek zorluklar getirmektedir. Eğitmenlerin çoğunun sahne tecrübesine sahip fakat formel eğitim almamış bireylerden oluşması, uygulamada güçlü, teoride geliştirilmesi gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 13). Eğitmen seçiminde bağlama çalma becerisi, sahne deneyimi ve öğretme isteği önceliklidir sonucuna ulaşılmıştır(Tablo 14). Öğrenci kabulünde ise herkesin sanatla buluşma hakkı olduğu anlayışı benimsendiği sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 15). Karşılaşılan başlıca sorunlar arasında materyal eksikliği, düzensiz devamlılık ve motivasyon düşüklüğü olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 16). Yönetici bu sorunları çözmek için birebir ilgilenme, küçük grup çalışmaları ve çevrim içi kaynak önerileri uygulamakta olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 17). Geri bildirimler ise gözlem, öğretmen–öğrenci görüşmeleri ve sözlü değerlendirmeler yoluyla toplanmaktadır sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 18). Yılsonu dinletileri, sınıf içi performans sergileri ve sosyal medya paylaşımları ile öğrencilerin sürece aktif katılımı desteklenmekte olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 19). Bu sonuçlar, özengen müzik eğitimi kurumlarında özellikle fiziki altyapı, materyal yetersizliği ve eğitmen niteliği gibi unsurların öğretim sürecini doğrudan etkilediğini göstermektedir. Literatürde yer alan çalışmalar da bu bulguyu destekler niteliktedir. Baran (2024), özengen müzik eğitimi kurumlarında bağlama öğretiminde materyal eksikliği ve fiziki koşulların öğretim verimliliğini düşürdüğünü belirtmiştir. Şirin (2023) de benzer şekilde, kurumlarda fiziki olanakların yetersizliği, araç-gereç eksikliği ve öğretmenlerin formel eğitim yetersizliklerinin süreci olumsuz etkilediğini ifade etmiştir. Algı (2017) ise, bağlama öğretiminin genellikle öğretmen inisiyatifiyle yürütüldüğünü, planlama ve materyal eksikliklerinin eğitimin sürekliliğini zorlaştırdığını vurgulamıştır. Bu sonuçlar, Yönetici 3'ün görüşleriyle paralellik göstermekte; özengen müzik

kurumlarında bağlama eğitiminin sürdürülebilirliği için materyal desteği, altyapı güçlendirmesi ve öğretmen formasyonunun geliştirilmesinin önemine işaret etmektedir.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrenci Velilerinin Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Motivasyon Düzeyine ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%45) öğrencilerin bağlamaya karşı yüksek ilgi ve motivasyon sergilediğini, dersleri severek takip ettiklerini ve müziğe doğal bir ilgi duyduklarını ifade etmişlerdir (V1, V3, V5, V8, V9). Bu durum, öğrencilerin olumlu tutumlarının öğretmenin teşvik edici yaklaşımı, aile desteği ve düzenli çalışma alışkanlıklarıyla desteklendiğini göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Katılımcıların bir bölümü (%25) öğrencilerin motivasyonunun orta düzeyde olduğunu, zaman zaman isteksizlik ve dikkat dağınıklığı yaşadıklarını belirtmişlerdir (V6, V10). Bu görüşler, öğrencilerin motivasyonunun sabit olmadığını ve çevresel ile bireysel faktörlerden etkilendiğini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Buna karşın, bazı veliler (%30) öğrencilerin bağlamaya karşı ilgisinin düşük olduğunu ve derslere isteksiz katıldıklarını ifade etmişlerdir (V2, V4, V7). Bu durum, düzensiz çalışma, motivasyon eksikliği ve dikkat dağınıklığı gibi olumsuz faktörlerin eğitim sürecinde ilerlemeyi sınırladığını göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrencilerin bağlama eğitimine yönelik tutumları bireysel ilgi, çevresel destek ve çalışma alışkanlıklarıyla yakından ilişkilidir. Öğretmenlerin yönlendirici tutumu ve aile desteği, öğrencilerin ilgisini ve motivasyonunu sürdürülebilir kılmada önemli rol oynamaktadır. Öte yandan, düzensiz çalışma ve isteksizlik gibi olumsuz tutumlar, öğrencilerin eğitim sürecindeki ilerlemelerini sınırlamaktadır. Bu bulgu, bağlama eğitim programlarının öğrencilerin motivasyonunu artıracak destekleyici stratejiler ve aile katılımını teşvik eden uygulamalarla güçlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin İlgi ve Motivasyonunu Artırmaya Yönelik Veli Desteklerine İlişkin Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğu (%90) öğrencilerin motivasyonunu artırmak amacıyla evde birlikte pratik yapma, kısa çalışma seansları düzenleme, övgü ve cesaretlendirme gibi destekler sağladıklarını ifade etmişlerdir (V1, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10). Bu durum, ailelerin doğrudan katılım yoluyla öğrencilerin bağlama eğitimine ilgilerini ve motivasyonlarını sürdürmede aktif rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Katılımcıların bir bölümü (%10) ise öğrencilerle zaman zaman çalıştıklarını veya yalnızca dinleyici ve moral verici bir tutum sergilediklerini belirtmişlerdir (V2, V3). Bu görüşler, ailelerin motivasyonu desteklemede farklı yöntemler kullanabildiğini,

ancak bu desteğin bazı durumlarda düzenli veya sürekli olamayabileceğini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Sonuç olarak, öğrenci yakınlarının bağlama eğitimine katkıları hem doğrudan uygulamalı destek (birlikte pratik yapmak, kısa seanslar düzenlemek) hem de duygusal destek (övgü, moral verme) şeklinde gerçekleşmektedir. Bu bulgu, aile katılımının öğrencilerin ilgisini ve motivasyonunu artırmada kritik bir faktör olduğunu ve bağlama eğitiminde öğrenme sürecinin sürdürülebilirliğini desteklediğini göstermektedir.

Bağlama Eğitimi Programının İçeriği ve Eğitmenlerin Deneyim ve Yöntemleri Hakkında Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğretmenin deneyimi, ders işleme yöntemleri ve eğitim programı hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmiştir (V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10). Bu durum, velilerin eğitim sürecini yakından takip ettiklerini ve çocuklarının öğrenme deneyimine aktif olarak ilgi gösterdiklerini ortaya koymaktadır (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Velilerin büyük bir kısmı (%50) öğretmeni deneyimli, sabırlı ve ilgili olarak tanımlamış; derslerin etkili, anlaşılır ve planlı bir şekilde yürütüldüğünü ifade etmiştir (V1, V3, V5, V8, V9). Bu görüşler, eğitim programının genel olarak kaliteli ve öğretmenin profesyonel niteliklerinin öğrencilerin öğrenme sürecine olumlu katkı sağladığını göstermektedir (Baran, 2024). Buna karşın, bazı veliler (%20) öğretmenin deneyimli olmasına rağmen derslerin uygulama boyutunun sınırlı olduğunu veya program yoğunluğunun düşük olduğunu belirtmişlerdir (V2, V4). Diğer bir grup (%30) ise öğretmenin yöntemlerinin bazı öğrenciler için yeterince uygun olmadığını ve motivasyonu desteklemede eksiklikler olduğunu ifade etmiştir (V6, V7, V10). Bu durum, eğitim programının ve öğretim yöntemlerinin öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre geliştirilmesinin önemini göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, velilerin tamamı eğitim programı ve öğretmen hakkında bilgi sahibidir ve genel olarak öğretmenin deneyiminden ve eğitim kalitesinden memnun oldukları görülmektedir. Ancak bazı yöntemsel eksiklikler ve uygulama sınırlılıkları, programın öğrencilerin bireysel gereksinimlerini daha iyi karşılayacak şekilde geliştirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Gelişimi Hakkında Eğitmenlerle İletişime İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%50) öğretmenle düzenli iletişim kurabildiklerini ve öğrencinin gelişimi hakkında yeterli düzeyde bilgi aldıklarını ifade etmiştir (V1, V3, V5, V8, V9). Bu durum, velilerin öğrencilerin öğrenme süreçlerini yakından takip edebildiklerini ve öğretmenle etkili bir iletişim kurabildiklerini göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna karşın, bazı veliler (%30) öğretmenle

iletişim kurabildiklerini ancak aldıkları geri bildirimlerin daha ayrıntılı olmasının faydalı olacağını belirtmişlerdir (V6, V7, V10). Bu görüşler, iletişimin var olduğunu ancak geri bildirimlerin niteliği ve detay düzeyinin geliştirilebileceğini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Diğer yandan, birkaç veli (%20) öğretmenle yeterli iletişim kuramadıklarını ve geri bildirimlerin sınırlı veya yetersiz olduğunu ifade etmiştir (V2, V4). Bu durum, bazı velilerin öğrencinin gelişimi hakkında düzenli bilgi alabilmek için ek iletişim kanallarına ihtiyaç duyduğunu göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, velilerin genel olarak öğretmenle iletişim kurabildikleri ve öğrencinin gelişimi hakkında bilgi alabildikleri görülmektedir. Ancak geri bildirimlerin ayrıntı düzeyi ve sıklığında farklılıklar bulunduğu için, iletişimin daha sistematik ve detaylı bir şekilde sağlanmasının, velilerin sürece katılımını artırmada önemli olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Karşılaştıkları Zorluklara İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%60) kurs ortamında fiziksel ve materyal yetersizlikleri ile karşılaştıklarını ifade etmiştir (V1, V2, V5, V6, V7, V10). Bu durum, kursların fiziki imkanlarının bazı durumlarda öğrencilerin eğitim sürecini tam anlamıyla desteklemede yeterli olmadığını göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%20) kurs ortamının gürültülü olması ve bekleme alanı gibi çevresel eksikliklerden kaynaklanan zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir (V4, V7). Bu görüşler, kursların çevresel düzenlemeler ve öğrencilerin bekleme alanları gibi unsurlar açısından geliştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Diğer yandan, bazı veliler (%20) kurs sürecinde herhangi bir zorlukla karşılaşmadıklarını ifade etmiştir (V3, V8, V9). Bu durum, bazı kursların mevcut altyapı ve düzenlemeler açısından öğrencilerin ve velilerin ihtiyaçlarını karşılayabildiğini göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, bağlama eğitimi verilen kurumlarda genel olarak fiziksel altyapı ve materyal yetersizliği ile çevresel koşulların bazı eksiklikleri söz konusu olmakla birlikte, bazı veliler sürecin sorunsuz ilerlediğini gözlemlemektedir. Bu bulgu, kursların fiziki düzenlemelerini ve materyal olanaklarını geliştirmesinin, eğitim sürecinin kalitesini artırmada önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitiminin Kalitesini Artırmaya Yönelik Veli Önerilerine İlişkin Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%60) ders materyallerinin çeşitlendirilmesi ve ders süresinin uzatılması gerektiğini ifade etmiştir (V1, V3, V5, V6, V7, V10). Bu durum, öğrencilerin eğitim sürecinde daha zengin içerik ve kaynaklarla desteklenmesinin, öğrenme kalitesini artırmada önemli olduğunu göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%40) derslerde bireysel ilginin artırılması ve

uygulamalı etkinliklerin çoğaltılması gerektiğini belirtmişlerdir (V2, V4, V6, V7). Bu görüşler, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının ve uygulamalı öğrenme süreçlerinin eğitim kalitesini doğrudan etkilediğini ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Üçüncü olarak, bazı veliler (%40) grup etkinlikleri, küçük konserler ve öğrenci performanslarını artırıcı fırsatların çoğaltılması gerektiğini ifade etmişlerdir (V6, V7, V8, V9). Bu durum, öğrencilerin sosyal etkileşim ve sahne deneyimi kazanmasının eğitim motivasyonu ve performansı açısından önemli olduğunu göstermektedir (Şirin, 2023). Sonuç olarak, bağlama eğitiminin kalitesini artırmaya yönelik öneriler; materyal çeşitliliğinin artırılması, bireysel ilgi ve uygulamalı etkinliklerin çoğaltılması ile grup etkinlikleri ve performans fırsatlarının artırılması şeklinde öne çıkmaktadır. Bu bulgu, kurumların hem içerik hem de uygulama boyutunda eğitim süreçlerini zenginleştirmesinin, öğrencilerin öğrenme motivasyonu ve performansını desteklemede kritik öneme sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Hatalarını Fark Etme ve Düzeltmeye Yönelik Veli Görüşlerine İlişkin Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%70) öğrencilerinin hatalarını fark edip evde birlikte tekrar yapma ve düzeltme çalışmaları gerçekleştirdiklerini ifade etmiştir (V1, V3, V4, V5, V8, V9, V10). Bu durum, öğrencilerin eğitim sürecindeki hatalarının aile desteği ile düzenli olarak takip edilmesinin ve düzeltilmesinin öğrenme sürecini güçlendirmede önemli olduğunu göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%30) hataları fark etmelerine rağmen düzeltme çabalarını düzensiz veya istikrarsız bir şekilde sürdürdüklerini belirtmişlerdir (V2, V6, V7). Bu görüşler, hataların sürekli ve planlı şekilde takip edilmesinin, öğrenme başarısının ve beceri gelişiminin sürdürülebilirliği açısından kritik olduğunu ortaya koymaktadır (Baran, 2024). Sonuç olarak, öğrencilerin eğitim sürecindeki hatalarının fark edilmesi ve evde yapılan düzenli tekrar ve düzeltme çalışmaları, öğrenme sürecini destekleyen temel stratejiler arasında yer almaktadır. Ancak müdahalenin düzensiz olması, öğrenme sürecinde sürekliliğin sağlanmasını sınırlayabilmektedir. Bu sonuç, eğitim kurumlarının aileleri hataların takibi ve düzenli düzeltme yöntemleri konusunda bilgilendirmesi ve rehberlik etmesinin önemini ortaya koymaktadır (Şirin, 2023).

Bağlama Çalma Sürecinde Öğrencilerin Gelişim Durumlarına İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%50) öğrencilerin düzenli tekrar ve öğretmen yönlendirmesi sayesinde gözle görülür bir ilerleme kaydettiklerini ifade etmiştir (V1, V3, V5, V8, V9). Bu durum, müzik eğitiminde düzenli uygulama ve öğretmen rehberliğinin öğrencilerin teknik beceri ve performans gelişiminde kritik bir rol

oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%50) öğrencilerin ilerlemesinin yavaş olduğunu, düzenli tekrar ve pratik eksikliği nedeniyle gelişimin sınırlı kaldığını belirtmişlerdir (V2, V4, V6, V7, V10). Bu görüşler, öğrencilerin yetenek gelişiminin süreklilik ve düzenli uygulama ile doğrudan ilişkili olduğunu ortaya koymakta, düzensizlik veya pratik eksikliğinin ilerlemeyi olumsuz etkilediğini göstermektedir (Pehlivan, 2023). Sonuç olarak, bağlama çalma yeteneğindeki gelişim, düzenli pratik ve öğretmen rehberliği ile desteklendiğinde belirgin bir ilerleme sağlanabilmektedir. Öte yandan, pratik ve tekrar eksikliği, yetenek gelişimini sınırlamakta ve ilerlemeyi yavaşlatmaktadır. Bu sonuç, müzik eğitiminde hem öğrencilerin düzenli çalışma alışkanlıklarının hem de öğretmen yönlendirmesinin önemini vurgulamaktadır (Şirin, 2023).

Bağlama Eğitimi Alan Öğrencilerin Düzenli Pratik Yapma Alışkanlığı ve Nedenlerine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların yarıdan fazlası (%50) öğrencilerin ilgi ve motivasyonlarının yüksek olduğunu ve düzenli olarak pratik yaptıklarını ifade etmiştir (V1, V3, V5, V8, V9). Bu durum, öğrencilerin müzik eğitiminde düzenli uygulama alışkanlığının, bireysel ilgi ve motivasyon ile doğrudan ilişkili olduğunu göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna karşın, bazı veliler (%50) öğrencilerin motivasyon eksikliği veya ilgi düşüklüğü nedeniyle düzenli pratik yapmadığını belirtmişlerdir (V2, V4, V6, V7, V10). Bu bulgu, motivasyon ve disiplin eksikliğinin öğrencilerin pratik alışkanlığını olumsuz etkilediğini ve bunun doğrudan müzik yeteneği gelişimi üzerinde sınırlayıcı bir rol oynadığını ortaya koymaktadır (Baran, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, düzenli pratik yapma alışkanlığı, öğrencilerin motivasyonu, ilgisi ve disiplin düzeyi ile yakından ilişkilidir. Motivasyon ve ilgisi yüksek öğrenciler düzenli pratik yaparak yeteneklerini geliştirirken, motivasyon eksikliği ve ilgi düşüklüğü olan öğrencilerde pratik alışkanlığının zayıf olması, ilerlemeyi sınırlamaktadır. Bu sonuç, müzik eğitiminde öğrencilerin bireysel motivasyon ve disiplinlerinin desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır.

Bağlama Eğitimi İçin Ayrılan Süre ve Kaynakların Yeterliliğine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) öğrencilerin eğitim için ayırdığı zaman ve kaynakların yeterli olduğunu ifade etmiştir (V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10). Bu durum, öğrencilerin bağlama eğitimi sürecinde temel zaman ve kaynak ihtiyacının karşılandığını göstermektedir (Akın, 2024; Pehlivan, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%50) zaman ve kaynakların yeterli olmasına rağmen, bunların daha verimli ve etkili kullanılabileceğine dikkat çekmişlerdir (V4, V6, V7, V8, V10). Bu görüşler, eğitim sürecinde

yalnızca yeterli zaman ve kaynağın bulunmasının yeterli olmadığını, aynı zamanda bu imkânların etkin şekilde kullanılmasının da öğrenci başarısını artırmada kritik rol oynadığını ortaya koymaktadır (Baran, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, bağlama eğitimi için ayrılan zaman ve kaynak miktarı genel olarak yeterli olmakla birlikte, bu zaman ve kaynakların verimli kullanımı, öğrencilerin öğrenme sürecini optimize etmek ve yetenek gelişimini desteklemek açısından önemlidir. Bu sonuç, eğitim planlamasında yalnızca nicelik değil, nitelik ve etkin kullanımın da dikkate alınması gerektiğini vurgulamaktadır.

Velilerin Öğrenciler ile Kurdukları İletişimin Eğitim Sürecine Katkısına İlişkin Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%70) (V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9) öğrenciler ile düzenli iletişim kurarak değerlendirmeler yaptıklarını ve bu süreçte öğrencinin eksiklerini fark etme, düzeltme ve motivasyonunu artırma yönünde katkılar sağladıklarını belirtmişlerdir. Bu durum, öğrenciler ile aile veya yakın çevre arasında etkili iletişim ve geri bildirim mekanizmalarının, öğrenme sürecinin geliştirilmesinde önemli rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%20) (V2, V10) yoğunluk veya zaman eksikliği nedeniyle değerlendirmeleri düzensiz yapmakta olduklarını ifade etmişlerdir. Bu durum, iletişim ve değerlendirme süreçlerinin sürekliliğinin sağlanamaması hâlinde öğrencinin gelişim ve motivasyon kazanımının sınırlı kaldığını ortaya koymaktadır (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrenci yakınları ile düzenli iletişim kurularak yapılan değerlendirmeler, öğrencinin eksiklerini fark etmesini, motivasyonunu artırmasını ve öğrenme sürecini desteklemesini sağlamaktadır. Ancak, zaman ve yoğunluk eksikliği durumunda bu katkı sınırlı kalmakta, dolayısıyla etkili iletişim ve değerlendirme için düzenlilik ve süreklilik kritik öneme sahip olmaktadır.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerin Öğrendiklerini Sergileme Konusundaki Özgüvenine İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların önemli bir kısmı (%70) (V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9) öğrencilerinin kendine güveninin yüksek olduğunu, sahnede veya çalma sırasında rahat ve motive olduklarını ifade etmişlerdir. Bu durum, öğrencilerin sahne deneyimi, düzenli pratik yapmaları ve öğretmenin olumlu geri bildirimleri gibi faktörlerin özgüven gelişimi ve performans sergileme becerisinde kritik rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%30) (V2, V4, V10) öğrencilerinin özgüveninin düşük olduğunu, sahneye çıkarken çekingen davrandıklarını ve sahne deneyimi eksikliğinin bu duruma etkili olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgu, sahne deneyimi ve düzenli pratik eksikliği durumunda öğrencilerin kendilerini sergileme konusunda motivasyon ve güven düzeylerinin sınırlı kalabileceğini ortaya koymaktadır (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak,

öğrencilerin eğitim sürecinde öğrendiklerini sergileme konusundaki güveni, düzenli pratik, sahne deneyimi ve öğretmen geri bildirimleri ile doğrudan ilişkilidir. Özgüvenin düşük olduğu durumlarda ise çekingenlik ve deneyim eksikliği ön planda olup, bu alanlara yönelik desteklerin sağlanması, öğrencilerin performans sergileme becerisini artırmada kritik öneme sahiptir.

Bağlama Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal ve Duygusal Gelişimine Sağladığı Katkıya İlişkin Veli Görüşlerine Yönelik Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların büyük bir kısmı (%70) (V1, V3, V5, V6, V7, V8, V9) bağlama eğitiminin öğrencilerinin özgüvenini artırdığını ve arkadaşlarıyla etkileşimlerini güçlendirdiğini belirtmişlerdir. Bu durum, bağlama eğitimi sürecinde edinilen beceriler, öğretmenin olumlu geri bildirimleri ve sosyal paylaşım fırsatlarının, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimini desteklemede önemli rol oynadığını göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2023). Buna ek olarak, bazı veliler (%30) (V2, V4, V10) eğitimin sosyal ve duygusal katkısının sınırlı olduğunu veya öğrencilerinin gelişiminin daha çok bireysel pratikle ilerlediğini ifade etmişlerdir. Bu bulgu, sosyal etkileşim fırsatlarının ve rehberliğin sınırlı olduğu durumlarda öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişim kazanımlarının sınırlı kalabileceğini ortaya koymaktadır (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, bağlama eğitiminin öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimine katkısı, özgüven artırma, arkadaşlarla etkileşimi güçlendirme ve sosyal becerileri geliştirme yollarıyla sağlanmaktadır. Sosyal ve duygusal katkının sınırlı olduğu durumlarda ise bireysel pratik ve ek desteklerin önemi öne çıkmakta olup, bu alanlara yönelik yönlendirmeler öğrencilerin gelişimini desteklemede kritik öneme sahiptir.

Bağlama Eğitimi Sürecinde Öğrencilerden Beklenen Başarılara Yönelik Veli Beklentilerine İlişkin Sonuçlar

Elde edilen veriler incelendiğinde, katılımcıların tamamı (%100) (V1, V2, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10) öğrencilerinin temel eserleri veya türküleri çalabilme becerisini kazanmasını beklemektedir. Bu durum, eğitim sürecinde teknik ve performans kazanımlarının, öğrencilerin müziksel yeterliklerinin temel göstergesi olarak görüldüğünü ve aileler tarafından öncelikli hedef olarak değerlendirildiğini göstermektedir (Akın, 2024; Baran, 2023). Buna ek olarak, birçok veli (%90) (V1, V3, V4, V5, V6, V7, V8, V9, V10) öğrencilerinin özgüven kazanmasını, sahne deneyimi elde etmesini ve kendilerini geliştirmesini beklediklerini belirtmişlerdir. Bu bulgu, ailelerin teknik becerilerin yanı sıra öğrencilerin sosyal-duygusal gelişim kazanımlarına ve performans sergileme motivasyonuna önem verdiklerini ortaya koymaktadır (Pehlivan, 2023; Şirin, 2023). Sonuç olarak, öğrenci yakınları eğitim süreci sonunda öğrencilerin hem teknik ve performans becerilerini geliştirmesini hem de özgüven,

sahne deneyimi ve kişisel gelişim gibi sosyal-duygusal kazanımlar elde etmesini beklemektedir. Bu beklentiler, öğrencilerin kapsamlı bir şekilde hem müziksel hem de bireysel gelişimlerini destekleyecek eğitim stratejilerinin önemini vurgulamaktadır.

Öneriler

Bu bölümde, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda temel bağlama eğitimi sürecine yönelik eğitmen, öğrenci, veli ve kurum yöneticilerinin görüşlerinden elde edilen bulgulara dayalı ortaya çıkan sonuçlara göre önerilere yer verilmiştir.

Eğitmenlere yönelik öneriler;

- Eğitmenlerin ritim, tezene tutuşu, perde baskısı gibi teknik sorunları aşabilmeleri için eğitim ve atölye çalışmaları düzenlenmeleri,
- Seviye temelli kaynak kitaplar ve sistematik öğretim materyalleri hazırlanarak eğitmenlerin kullanımına sunulması,
- Eğitmenlerin dijital kaynakları pedagojik süzgeçten geçirerek kullanabilmeleri için rehberlik ve eğitim verilmesi,
- Öğrencilerin görsel/işitsel öğrenme farklılıklarına uygun öğretim yöntemleri geliştirilmeleri, önerilebilir.
- Öğrencilerin teknik becerilerini geliştirmek için düzenli etüt planları oluşturulmalı ve bireysel çalışma alışkanlıkları desteklenmeleri,
- Küçük konserler, sınıf içi performanslar ve grup çalışmalarıyla öğrencilerin motivasyonu artırılmaya yönelik etkinliklerin düzenlemesi,
- Geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserlerin de öğretilerek öğrencilerin ilgi ve zevkleri dikkate alınması,
- Çevrimiçi ders materyalleri, video içerikleri ve mobil uygulamalar ile öğrencilerin öğrenme sürecine entegre edilmelerinin sağlanması önerilebilir.

Kurumlara yönelik öneriler;

- Ses yalıtımı, sınıf düzeni ve donanım eksiklikleri giderilerek daha uygun öğrenme ortamları oluşturmaları,
- Enstrüman ve materyal eksiklikleri giderilerek, öğrencilere farklı kaynaklara erişim sağlamaları,
- Kurumların sürdürülebilir eğitim politikaları oluşturması ve kurumsal kimliklerini güçlendirmeleri,
- Öğretim programlarının sistematik hale getirilerek, eğitimci niteliğinin sürekli olarak denetlenmesi ve desteklenmesi,
- Velilerin sürece aktif katılımını sağlamak için düzenli bilgilendirme toplantıları yapılması,

- Velilere müzik eğitiminin yalnızca hobi değil, çocukların kişisel ve akademik gelişimine katkı sağlayan bir süreç olduğu anlatılması,
- Velilerin çocuklarının düzenli çalışmasını takip etmeleri ve sürece dahil olmaları teşvik edilmesi önerilebilir.

Araştırmacılara yönelik öneriler;

- Gelecek araştırmalarda yalnızca eğitmen, öğrenci, veli ve yöneticiler değil; aynı zamanda farklı yaş gruplarından öğrenciler, profesyonel müzisyenler ve eğitim politikası yapıcıları da dahil edildiği çalışmaların yapılması,
- Nitel bulguların yanı sıra nicel veri toplama yöntemleri (anket, ölçek geliştirme) ile sonuçların genellenebilirliği artırılmasına yönelik çalışmaların yapılması,
- Kesitsel olarak yapılan bu çalışmadan farklı olarak öğrencilerin bağlama öğrenim süreçlerini zaman içinde izleyen uzun dönemli araştırmaların yapılması,
- Özellikle perde baskısı, tel geçişi ve ritim sorunları gibi teknik güçlükler üzerine odaklanan ayrıntılı pedagojik araştırmaların yapılması,
- Öğrenci motivasyonunu artıran faktörler, müzik eğitiminin psikolojik etkileri ve velilerin tutumlarının öğrenciler üzerindeki yansımalarının incelendiği çalışmaların yapılması,
- Yerel kültürün etkisine yönelik olarak Erzincan ve çevresindeki müzik kültürünün bağlama eğitimine etkisinin ve kültürel bağlamın öğrenme motivasyonuna katkısı incelendiği çalışmaların yapılması önerilebilir.

Bu çok boyutlu yaklaşımların, bağlama eğitiminin niteliğini artırmaya yönelik daha kapsamlı ve uygulanabilir çözüm önerileri geliştirilmesine katkı sağlayacağını söylemek mümkündür.

KAYNAKÇA

Akça, M. (2018). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda teknolojik araç ve bilgisayar destekli klasik gitar eğitim metodunun etkililiğinin sınanması* (Tez No. 526286) [Yüksek lisans tezi, Trakya Üniversitesi-Edirne]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Akdağ, A. K. (2013). *Bağlama çalgısında pozisyon yaklaşımları ve kromatik pozisyon yaklaşımının bağlama ve bozuk düzeninde incelenemesi* (Tez No. 344747) [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi-İstanbul]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Akgül Barış, D. (2014). Okul müzik eğitiminde çaldı eğitimi uygulamaları. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2*(15), 1-12. https://doi.org/10.11616/AbantSbe.189

Akkuş, R. (2000). Çalgı çalışma alışkanlıkları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 107-111.

Akın, S. (2024). *Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin çalgı seçimlerini belirleyen etmenler (İzmir ili örneği)* (Tez No. 857421) [Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi-İzmir]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Aksoy, H. (2020). *Müzik eğitimi ve aile desteğinin öğrenci başarısına etkisi*. Ankara: Eğitim Bilimleri Yayınları.

Algı, S. (2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama öğretim yöntemleri (konya ili örneği). *Fine Arts, 12*(2), 64-82. https://doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.2.D0190

Ateş, A. (2021). The relationship between parental ınvolvement in education and academic achievement: a meta-analysis study. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi , 11*(3), 50 - 66.

Baran, S. (2024). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda bağlama öğretimine yönelik öğretmen görüşleri (Mersin ili örneği)* (Tez No.894033) [Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi-Mersin]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Binbaşıoğlu, C. (1994). *Genel öğretim bilgisi.* Gül Yayınevi ve Dağıtım.

Buzduğu, M. (2010). *Amatör müzik eğitimine yönelik öğretmen ve öğrenci tutumları* (Tez No. 279245) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* Pegem Akademi.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2019). *Bilimsel araştırma yöntemleri.* (26. baskı). Pegem Akademi.

Ceviz, B. (2014). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda uygulanan gitar eğitiminde kullanılan kaynakların incelenmesi* (Tez No. 388140) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Çaylak, D. G. (2021). *Müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik akademik motivasyon ve tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 758817) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi-Denizli]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Çevik, D. B. (2007). Müzik öğretim yöntemlerinden, orff müzik öğretisine genel bir bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 9*(1), 95-100.

Daş, O. (2018). *Müzik kurslarında verilen bağlama eğitimi durumunun incelenmesi* (Tez No. 527315) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Demir, S. (2019). Veli katılımının müzik eğitimindeki rolü: Öğrenci başarısı ve motivasyon üzerine bir inceleme. *Müzik Pedagojisi Dergisi, 7*(1), 33–50.

Doğru, M.(2024). *Üniversite öğrencilerinin gençlik merkezlerindeki özengen müzik eğitimine yönelik görüşleri* (Tez No. 919419) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Elbaş, E. (2024). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimine yönelik öğretmen görüşleri* (Tez No. 907772) [Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi-Van]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Elvan, E.(2003).*İlköğretim okullarındaki özengen müzik eğitiminin öğrencilerin müziksel davranışlarına yansımasına ilişkin öğrenci ve veli görüşleri* (Tez No. 133741) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Ertürk, S. (1972). *Eğitimde program geliştirme.* Yelkentepe Yayınları.

Güleç, V.(2018). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klarnet eğitimine yönelik öğretmen görüşleri (Ankara ili örneği)* (Tez No. 526968) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Haşhaş, S. (2013). *Bağlama eğitiminde, bağlama tutuş, mızrap (tezene) tutuş-vuruş yönlerinin yeri ve önemi üzerine bir inceleme* (Tez No. 328823) [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi-Erzurum]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

İli, N.S.(2024), *Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman eğitimine yönelik öğretmen ve öğrenci görüşleri* (Tez No. 899783) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

İnanıcı, M. K. (2017). *Bağlama eğitiminde yöresel tavırların öğretimine yönelik bir model önerisi* (Tez No.495754) [Doktora tezi, İnönü Üniversitesi-Malatya]. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi.

İnanıcı, M. K. (2021). Bağlama öğretim sürecinde mikrotonal aralıkların seslendirilmesinde karşılaşılan durumlar. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi, 14*(33), 287-311.

İnce, R. (2021). Amatör *müzik eğitimi veren kurumlarda temel bağlama eğitiminde karşılaşılan problemler ve çözüm önerileri (polatlı belediyesi örneği)* (Tez No. 670103) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Kahramanoğlu, R., & Yücetaş Artan, G. (2020). Eğitimde veli katılımına yönelik çalışmaların incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*(2), 99–110.

Karan, M. (2011). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda çalgı eğitimi alan öğrencilerin mesleki yönelimlerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü). (Tez No. 290600) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Küçüköncü, H. Y. (2007). *Müzik eğitimi ve öğretimi.* İlke Yayınları.

Küçüköncü, Y. (2000). Sınıf öğretmenliğinde müzik eğitimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7*(7), 8-12.

Özata, C., & Kalyoncu, N. (2021). Bağlama eğitiminde başlangıç düzeyine yönelik bir performans değerlendirme ölçeği geliştirme. *Eurasian Journal of Music and Dance* (19), 1-25. https://doi.org/10.31722/ejmd.1033395

Özdek, A. (2006) *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar eğitimi* (Tez No. 189394) [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Özmenteş, S. (2013). Çalgı eğitimi alan lisans öğrencilerinin kullandıkları çalışma taktikleri. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26*(2), 439–453.

Pehlivan, F. F. (2023). *Popüler ezgilerin özengen Bağlama öğretiminde kullanımına yönelik tespitler* (Tez No. 811953) [Yüksek lisans tezi, İnönü Üniversitesi-Malatya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Sarı, A. (2021). *Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde verilen özengen müzik eğitimine ilişkin görüşler* (Tez No. 675212) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Say, A. (2002). *Müzik sözlüğü.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Say, A. (2012). *Müzik sözlüğü.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Soylu, Y. (2022). *Özengen müzik eğitiminde kullanılan uzaktan eğitim sistemine ilişkin görüşlerin bazı değişkenlere göre incelenmesi* (Tez No. 711955) [Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi-Denizli]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Şirin, E. (2023). *Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı problemlerin incelenmesi* (Tez No. 826249) [Yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi-Samsun]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Şişman, M. (2015). *Eğitim bilimlerine giriş.* Pegem Akademi Yayıncılık.

Tepeli, H. (2018). *Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren kurumların çok yönlü incelemesi* (Tez No. 527769) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Tokatlı, B. (2020). *Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler* (Tez No. 642006) [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi-Konya]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Tokatlı, B., & Mustul Ö. (2021). Özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler. *OPUS International Journal of Society Researches, 18*(43), 6595-6634.

Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi: temel kavramlar - ilkeler - yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum.* içinde Evrensel.

Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar - ilkeler - yaklaşımlar.* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar ilkeler yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum (Genişletilmiş İkinci Baskı).* Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Umuzdaş, S., & Yağız, M. (2020). Öğrencilerin değerlendirmeleriyle çalgı çalışma motivasyonlarını olumlu ve olumsuz etkileyen öğretmen özellikleri. *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 26*(45), 546–557. https://doi.org/10.32547/ataunigsed.748422

Uslu, M. (2006). Türkiye'de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesi . *Müzik ve Bilim Dergisi, 5*(2), 1-10.

Uyan, Z. D. (2012). *Özengen müzik eğitimi alan ve almayan ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının ve okula yönelik tutumlarının incelenmesi* (Tez No. 331648) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi-Ankara]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Ünlü, L. (2023). Özengen piyano eğitimi alan kişilerin, kişisel gelişimlerine ilişkin görüşleri. *Ekev Akademi Dergisi* (94), 191-205.

https://doi.org/10.17753/sosekev.1237426

Ürün, T. (2015).*Karşılaştırmalı tonal ve makamsal dizi öğretiminin silahlı kuvvetler bando okulları öğrencilerinin bilişsel gelişimlerine etkisi* (Tez No. 395986) [Yüksek lisans tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi-Afyonkarahisar]. Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

Yıldırım Orhan, Ş., & Ercan, N. (2012). Yetişkin çalgı öğretmeni özellikleri. *Turkish Studies - InternationalPeriodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,* , 223-231.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

EKLER

EK-1. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 1 (Bağlama Eğitmenlerine Yönelik)

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği) Yönelik Görüşme Formu 1 (Bağlama Eğitmenlerine Yönelik)

Sayın hocam, bu form "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarında Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlere Yönelik" görüşünüzü belirlemek üzere düzenlenmiştir. Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar, yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacak, hiçbir kurum veya kişiyle paylaşılmayarak gizli tutulacaktır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 60 dakikanızı alacağı öngörülmektedir. İçtenlikle yanıtlar vermeniz, araştırmada yanıtı aranacak sorunların çözümü açısından önem taşımaktadır.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Mesut KAYMAZ

Görüşme Yapılan Bağlama Eğitmeninin Demografik Bilgileri	
Cinsiyet:	
Yaş:	
Öğrenim Düzeyi:	**Orta Okul** ☐
	Lise ☐
	Ön Lisans ☐
	Lisans ☐
	Yüksek Lisans ☐
	Doktora ☐
Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Pozisyon:	**Eğitmen** ☐ **İşletme Sahibi** ☐
Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Görev Süresi:	

"Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" çalışmasına yönelik bağlama eğitmenleri için soru havuzu:

Bağlama Eğitmenleri İçin Sorular

1. Bağlama eğitimi verirken en sık karşılaştığınız zorluklar nelerdir?

Bedensel kurulum	☐
Sağ el konumlandırma	☐
Sol el konumlandırma	☐
Tezene tutuşu	☐
Perde üzerine parmak baskısı	☐
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme	☐
Tel geçişi	☐
Ritimsel Sorunlar	☐
Ezgi seslendirme sorunları	☐
Nota okuma sorunları	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	

2. Öğrencilerin Bağlama çalma becerilerini geliştirmeleri ne tür etkinlikler yapıyorsunuz?

Doğru oturuş ve bağlama tutuş pozisyonlarını öğretimi etkinlikleri	☐
Etüt ve alıştırma çalışmaları	☐
Ritim kalıplarının öğretimi	☐
Bağlamada kullanılan akort düzenlerinde (Bağlama, Bozuk, Misket vb.) çalışmalar	☐
Çeşitli süsleme tekniklerinin (legato, vibrasyon, mordan vb.) öğretimi	☐
Öğretilen teknikleri, eser üzerinde uygulama çalışmaları	☐
Nota okuma/çalma becerilerine yönelik etkinlikler	☐
Makam dizilerinin öğretimi	☐
Farklı ustalardan eser dinletme çalışmaları	☐
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	☐

Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	☐
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐

3. Bağlama öğretim sürecinde öğrenci motivasyonunu artırmak için uyguladığınız stratejiler nelerdir?

Öğrencilerle birlikte kısa ve uzun vadeli hedefler belirleme	☐
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders planları hazırlama	☐
Geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserler öğretme	☐
Öğrencilerin başarılarını kutlama takdir etme	☐
Öğrencilerin birlikte çalabilecekleri grup çalışmaları düzenleme	☐
Öğrencilerin zevklerine uygun repertuar oluşturma	☐
Öğrencilerin ilerlemelerini düzenli olarak takip etme ve geribildirimde bulunma	☐
Temel tekniklerin yanı sıra Bağlamanın tarihi ve müziğe yönelik teorik bilgiler sunma	☐
Öğrencilerin eserlere kendi yorumlarını katmalarını teşvik etme	☐
Öğrencilerin kendi bestelerini yapmalarını teşvik etme	☐
Öğrencilere konserler veya diğer performans fırsatları sunma	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐

4. Öğrencilerin Bağlama öğrenim süreçlerinde ilerlemelerine etki eden unsurlar hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Öğrencinin yüksek motivasyonu, daha fazla pratik yapma ve öğrenme isteği doğurur.	☐
Öğretmenin öğrenciyle olan olumlu ilişkisi, Bağlama öğrenme sürecinde etkilidir.	☐
Öğrenim ortamının fiziksel ve sosyal etkenleri, öğrencinin bağlama öğrenme sürecini olumlu yönde etkileyebilir.	☐
Düzenli ve hedef odaklı çalışma, öğrencinin teknik becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.	☐
Öğrencinin diğer enstrümanları çalma becerisi veya müzik teorisi bilgisi gibi daha önceki müzik deneyimleri, Bağlama öğrenimini kolaylaştırır.	☐
Her öğrencinin görsel veya işitsel öğrenme tarzlarındaki farklılığa göre öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi, öğrenme sürecini etkileyebilir.	☐
Akran grupları ile yapılan bilgi ve deneyim paylaşımı Bağlama öğrenme sürecini olumlu olarak etkiler.	☐

Öğrencinin kültürel bağlamı, Bağlama öğrenme isteğinde etkili olabilir.	☐
Çevrimiçi dersler, video içerikleri ve mobil uygulamalar, öğrencinin Bağlama öğrenme sürecini destekleyebilir.	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐

*5. **Bağlama öğretiminde kullanılan eğitim materyalleri ve kaynakları yeterli buluyor musunuz? Neden?***

*6. **Bağlama eğitimi sürecinde veli yaklaşımının önemi hakkında ne düşünüyorsunuz?***

*7. **Müzik eğitimi alanında güncel gelişmeleri takip ediyor musunuz? Bu gelişmelerin eğitiminize etkileri neler?***

*8. **Özengen müzik eğitimi veren kurumların altyapı ve donanım açısından yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?***

EK-2. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 2 (Bağlama Öğrencilerine Yönelik)

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 2 (Bağlama Öğrencilerine Yönelik)

Sayın Bağlama öğrencisi, bu form "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla "Özengen Müzik EğitimiVeren Kurumlarında Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlere Yönelik" görüşünüzü belirlemek üzere düzenlenmiştir. Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar, yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacak, hiçbir kurum veya kişiyle paylaşılmayarak gizli tutulacaktır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 60 dakikanızı alacağı öngörülmektedir. İçtenlikle yanıtlar vermeniz, araştırmada yanıtı aranacak sorunların çözümü açısından önem taşımaktadır.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Mesut KAYMAZ

Görüşme Yapılan Bağlama Öğrencisinin Demografik Bilgileri	
Cinsiyet:	
Yaş:	
Öğrenim Düzeyi:	**İlk Okul** ☐
	Orta Okul ☐
	Lise ☐
	On Lisans ☐
	Lisans ☐
	Yüksek Lisans ☐
	Doktora ☐
Ozengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Öğrenim Süresi:	

"Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" çalışmasına yönelik bağlama öğrencileri için soru havuzu:

Bağlama Öğrencileri İçin Sorular

1. Bağlamaöğrenme sürecinde en çok hangi konularda zorlandığınızı düşünüyorsunuz?

Bedensel kurulum	☐
Sağ el konumlandırma	☐
Sol el konumlandırma	☐
Tezene tutuşu	☐
Perde üzerine parmak baskısı	☐
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme	☐
Tel geçişi	☐
Ritimsel Sorunlar	☐
Ezgi seslendirme sorunları	☐
Nota okuma sorunları	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	

2. Eğitmeninizin öğretim yöntemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Eğitmen, her öğrencinin bireysel yeteneklerine ve öğrenme hızına göre özelleştirilmiş bir eğitim planı sunuyor mu? Bu planlama size ne katkı sağlıyor?	☐
Eğitmen, pratik uygulamaların yanı sıra teorik bilgilere (makam, usûl, form vb.) de yer veriyor mu?Bu bilgiler size ne katkı sağlıyor?	☐
Eğitmen, eğitim sürecindekihataları anlama ve düzeltmeye yönelikgeri bildirim veriyor mu? Bu geri bildirimler size ne katkı sağlıyor?	☐
Eğitmen, farklı öğretim yöntemleri (görsel materyaller, ses örnekleri	☐

vb.uygulamalar) kullanarak, farklı açılardan öğrenme sağlıyor mu? Bu uygulamalar size ne katkı sağlıyor?	
Eğitmen, müziğe olan ilgiyi artıracak şekilde motive edici bir yaklaşım sergiliyor mu? Bu durum sizi nasıl etkiliyor?	☐
Eğitmen,iyi bir iletişimkurarak, derse yönelik sorular sormaya olanak sağlıyor mu? Bu durumun size katkısı ne oluyor?	☐
Eğitmen,eğitim sürecinde çeşitli performans fırsatları sunarak güven artırıcı uygulamalar yapıyor mu? Bu uygulamalar size ne katkı sağlıyor?	☐
Eğitmen, Bağlama eğitimi sırasındaçalgının kültürel bağlamı hakkında bilgi veriyor mu? Bu bilgi size ne katkı sağlıyor?	☐
Eğitmen, öğrenme sürecini düzenli olarak takip ediyor mu?Bu takip size ne katkı sağlıyor?	☐
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	☐
Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	☐
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐

3. Bağlama çalmaya olan motivasyonunuzu artıran veya azaltan faktörler nelerdir?

4. Bağlama eğitimi sırasında en çok hangi teknik veya teori üzerinde çalışmak istersiniz?

5. Eğitim materyalleri (kitap, nota, video vb.) hakkında ne düşünüyorsunuz? Yeterli mi?

6. Sınıf içindeki etkileşim ve grup çalışmalarının faydalı olduğunu düşünüyor musunuz?

7. Bağlama eğitiminin dışında, müzikle ilgili başka hangi faaliyetlere katılıyorsunuz?

8. Eğitiminiz süresince veli desteğinin sizin için önemi nedir?

9. Bağlama eğitiminizi tamamladıktan sonra hangi hedeflere ulaşmak istiyorsunuz?

10. Özengen müzik eğitimi veren kurumların sağladığı olanaklardan memnun musunuz?

EK-3. Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 3 (Velilere/Yakınlara Yönelik)

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 3 (Velilere/Yakınlara Yönelik)

Sayın öğrenci yakını, bu form "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla "Özengen Müzik Eğitimi VerenKurumlarındaTemel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlere Yönelik" görüşünüzü belirlemek üzere düzenlenmiştir. Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar, yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacak, hiçbir kurum veya kişiyle paylaşılmayarak gizli tutulacaktır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 60 dakikanızı alacağı öngörülmektedir. İçtenlikle yanıtlar vermeniz, araştırmada yanıtı aranacak sorunların çözümü açısından önem taşımaktadır.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Mesut KAYMAZ

Görüşme Yapılan Öğrenci Yakınının Demografik Bilgileri	
Cinsiyet:	
Yaş:	
Öğrenci Yakınlığı:	**Anne** ☐
	Baba ☐
	Eş ☐
Öğrenim Düzeyi:	**Ilk Okul** ☐
	Orta Okul ☐
	Lise ☐
	On Lisans ☐
	Lisans ☐
	Yüksek Lisans ☐
	Doktora ☐

"Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" çalışmasına yönelik öğrenci yakınları için soru havuzu:

Öğrenci Yakınları için Sorular

1. YakınınızınBağlama eğitimi sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Açımlayıcı Sorular	Evet	Hayır
Öğrenci yakınınızın, Bağlamaya karşı gösterdiği ilgi ve motivasyon yüksek buluyor musunuz? Bu durumun sizce nedeni nedir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, ilgi ve motivasyonunu artırmak için yardım yapıyor musunuz? Bu konuda neler yapıyorsunuz?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, aldığı eğitim programının kalitesi, öğretmenin deneyimi ve yöntemleri hakkında bilgi sahibi misiniz? Bilgi sahibi iseniz bu konudaki düşünceleriniz nelerdir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızınöğitmeni ile iletişime geçip, yakınınızın gelişimi hakkında yeterli bilgi alabiliyor musunuz?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, Bağlama eğitimi için gittiği kursta karşılaştığınız zorluklar var mı? Karşılaştığınız bu zorluklar nelerdir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, Bağlama eğitimi için gittiği kursta verilen Bağlama eğitimin kalitesini artırmak için önerileriniz var mı? Bu öneriler nelerdir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, eğitim sürecindekihatalarını görüyor musunuz? Bu durumun düzelmesine yönelik neler yapıyorsunuz?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, Bağlama çalma yeteneğinde gelişim ve ilerleme görüyor musunuz? Bu durumun nedeni sizce nedir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın, düzenli olarak pratik yapma alışkanlığı var mı? Bu durumun nedeni sizce nedir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın,Bağlama eğitimi için harcadığınız zamanı ve kaynağı yeterli buluyor musunuz?	☐	☐
Öğrenci yakınınız ileiyi bir iletişimkurarak, eğitim sürecine yönelik değerlendirmeler yapıyor musunuz? Bu değerlendirmelerin sürece nasıl bir katkısı oluyor?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın,eğitim sürecinde öğrendiklerini sergileme konusunda kendisine güveni olduğunu düşünüyor musunuz? Bu durumun nedeni sizce	☐	☐

nedir?		
Bağlama eğitiminin,yakınınızın sosyal ve duygusal gelişimine katkısı olduğunu düşünüyor musunuz? Bu katkılar hakkında görüşleriniz nelerdir?	☐	☐
Öğrenci yakınınızın,eğitim sürecinde sonunda neleri başarmasını bekliyorsunuz? Bu beklentilerinizin nedeni nedir?	☐	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.		

EK-4.Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 4 (Özengen Müzik Eğitimi Kurumu Yöneticilerine Yönelik)

Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesine (Erzincan İli Örneği)Yönelik Görüşme Formu 4 (Özengen Müzik Eğitimi Kurumu Yöneticilerine Yönelik)

Sayın kurs yöneticisi, bu form "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" başlıklı çalışmaya veri elde etmek amacıyla "Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarında Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlere Yönelik" görüşünüzü belirlemek üzere düzenlenmiştir. Görüşme sorularına vereceğiniz yanıtlar, yalnızca bu araştırma kapsamında kullanılacak, hiçbir kurum veya kişiyle paylaşılmayarak gizli tutulacaktır. Soruların yanıtlanması yaklaşık olarak 60 dakikanızı alacağı öngörülmektedir. İçtenlikle yanıtlar vermeniz, araştırmada yanıtı aranacak sorunların çözümü açısından önem taşımaktadır.

Yüksek Lisans Öğrencisi

Mesut KAYMAZ

Görüşme Yapılan Ozengen Müzik Eğitimi Kurumu Yöneticilerinin Demografik Bilgileri	
Cinsiyet:	
Yaş:	
Öğrenim Düzeyi:	**Orta Okul** ☐
	Lise ☐
	On Lisans ☐
	Lisans ☐
	Yüksek Lisans ☐
	Doktora ☐
Ozengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Pozisyon:	**Eğitmen** ☐ **İşletme Sahibi** ☐
Ozengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Görev Süresi:	

"Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)" çalışmasına yönelik özengen müzik eğitimi kurumu yöneticileri için soru havuzu:

Özengen Müzik Eğitimi Kurumu Yöneticileri için Sorular

1. Özengen müzik eğitimi veren kurumların genel olarak müzik eğitimi alanındaki rolü nedir?
2. Özengen müzik eğitimi veren kurumunuzun müzik eğitimi alanındaki temel amacı nedir?
3. Kurumunuzun altyapı ve donanım açısından yeterli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?
4. Kurumunuzdaki Bağlama eğitimi programının içerik ve yapısını nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu içerik ve yapının olumlu ya da olumsuz yönleri nelerdir?
5. Kurumunuzda görev alan eğitmenlerin yeterliliği ve deneyimi hakkında ne düşünüyorsunuz?
6. Kurumunuzda görev alan eğitmenleri seçme ölçütleriniz nelerdir?
7. Kurumunuzda eğitim alan öğrencileri seçme ölçütleriniz nelerdir?
8. Kurumunuzda Bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlar var mı? Bu sorunların kaynağı nedir?
9. Kurumunuzda Bağlama eğitimi sürecinde karşılaşılan sorunlarıçözmek için ne tür uygulamalar yapıyorsunuz?
10. Kurumunuzdagörev yapan eğitmen ve eğitim alan öğrencilerin Bağlama eğitim sürecine yönelik düşünceleri için geri bildirimler alıyor musunuz? Bu geri bildirimler ne yönde oluyor ve bu geri bildirimleri toplamak ve değerlendirmek için hangi yöntemleri kullanıyorsunuz?
11. Kurumunuzdaki Bağlama eğitimi sürecinde eğitmen, öğrenci ve öğrenciyakını katılımını sağlamak için uygulamalar yapıyor musunuz? Ne tür uygulamalar yapıyorsunuz?

EK-5. Etik Kurul Onay Belgesi

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU
Eğitim Bilimleri Birim Etik Kurulu Karar Formu

KARAR BİLGİLERİ	**Toplantı Sayısı: 02** **Karar No: 28**	**Toplantı Tarihi: 03.03.2025**
	Aşağıda bilgileri verilen yüksek lisans tez ile ilgili çalışmanın, etik ilkeler açısından değerlendirilmesi isteği ile ilgili husus görüşüldü. Yapılan görüşmelerden sonra; söz konusu yüksek lisans tez ile ilgili yapılacak çalışma için, araştırmanın gerekçe, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak konuyla ilgili çalışmanın gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel yönden sakınca bulunmadığına, Etik Kurulu oy birliği ile karar vermiştir.	
ÇALIŞMA BİLGİLERİ	**Proje Yürütücüsü:** Mesut KAYMAZ **Çalışma Konusu**: Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Temel Bağlama Eğitiminde Karşılaşılan Problemlerin İncelenmesi (Erzincan İli Örneği)	

EĞİTİM BİLİMLERİ BİRİM ETİK KURULU		**İMZA**
Prof. Dr. Ufuk ŞİMŞEK	Etik Kurul Başkanı	e-imza
Prof.Dr. İhsan Sabri BALKAYA	Etik Kurul Başkan Yardımcısı	e-imza
Prof. Dr. Betül ASLAN	Etik Kurul Üyesi	e-imza
Prof. Dr.Muhsine BÖREKÇİ	Etik Kurul Üyesi	e-imza
Prof. Dr. Mustafa CİHAN	Etik Kurul Raportörü	e-imza

EK-6. Katılımcıların Verdiği Cevaplar

"Bağlama eğitimi verirken en sık karşılaştığınız zorluklar nelerdir? " Sorusuna Yönelik Bulgular

	E1	E2	E3	E4
Bedensel kurulum	☒	☒	☐	☐
Sağ el konumlandırma	☒	☒	☒	☐
Sol el konumlandırma	☒	☐	☒	☒
Tezene tutuşu	☒	☒	☐	☒
Perde üzerine parmak baskısı	☒	☐	☒	☒
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme	☐	☒	☒	☒
Tel geçişi	☐	☒	☐	☒
Ritimsel Sorunlar	☒	☒	☒	☒
Ezgi seslendirme sorunları	☒	☐	☒	☒
Nota okuma sorunları	☐	☒	☒	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.				

"Öğrencilerin Bağlama çalma becerilerini geliştirmeleri ne tür etkinlikler yapıyorsunuz? " Sorusuna Yönelik Bulgular

	E1	E2	E3	E4
Doğru oturuş ve bağlama tutuş pozisyonlarını öğretimi etkinlikleri	☒	☒	☒	☐
Etüt ve alıştırma çalışmaları	☒	☒	☒	☒
Ritim kalıplarının öğretimi	☒	☒	☐	☒
Bağlamada kullanılan akort düzenlerinde (Bağlama, Bozuk, Misket vb.) çalışmalar	☒	☐	☒	☐
Çeşitli süsleme tekniklerinin (legato, vibrasyon, mordan vb.) öğretimi	☒	☐	☒	☐
Öğretilen teknikleri,eser üzerinde uygulama çalışmaları	☒	☒	☒	☐
Nota okuma/çalma becerilerine yönelik etkinlikler	☐	☒	☒	☒
Makam dizilerinin öğretimi	☐	☐	☐	☐

Farklı ustalardan eser dinletme çalışmaları	☐	☒	☒	☒
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	☒	☐	☐	☒
Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	☐	☒	☒	☒
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	☐	☐	☒	☒
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐	☐	☐	☐

"Bağlama öğretim sürecinde öğrenci motivasyonunu artırmak için uyguladığınız stratejiler nelerdir?" Sorusuna Yönelik Bulgular

	E1	E2	E3	E4
Öğrencilerle birlikte kısa ve uzun vadeli hedefler belirleme	☒	☒	☒	☒
Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına göre ders planları hazırlama	☒	☒	☐	☒
Geleneksel eserlerin yanı sıra popüler eserler öğretme	☐	☒	☒	☒
Öğrencilerin başarılarını kutlama takdir etme	☒	☒	☒	☐
Öğrencilerin birlikte çalabilecekleri grup çalışmaları düzenleme	☐	☒	☒	☐
Öğrencilerin zevklerine uygun repertuar oluşturma	☐	☒	☒	☒
Öğrencilerin ilerlemelerini düzenli olarak takip etme ve geribildirimde bulunma	☐	☐	☐	☐
Temel tekniklerin yanı sıra Bağlamanın tarihi ve müziğe yönelik teorik bilgiler sunma	☒	☐	☐	☒
Öğrencilerin eserlere kendi yorumlarını katmalarını teşvik etme	☐	☐	☒	☒
Öğrencilerin kendi bestelerini yapmalarını teşvik etme	☐	☐	☐	☐
Öğrencilere konserler veya diğer performans fırsatları sunma	☐	☐	☐	☐
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐	☐	☐	☐

"Öğrencilerin Bağlama öğrenim süreçlerinde ilerlemelerine etki eden unsurlar hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?" Sorusuna Yönelik Bulgular

	E1	E2	E3	E4
Öğrencinin yüksek motivasyonu, daha fazla pratik yapma ve öğrenme isteği doğurur.	☒	☒	☒	☒
Öğretmenin öğrenciyle olan olumlu ilişkisi, Bağlama öğrenme sürecinde etkilidir.	☒	☒	☒	☒
Öğrenim ortamının fiziksel ve sosyal etkenleri, öğrencinin bağlama öğrenme sürecini olumlu yönde etkileyebilir.	☒	☒	☒	☐
Düzenli ve hedef odaklı çalışma, öğrencinin teknik becerilerini geliştirmesine yardımcı olur.	☒	☒	☒	☒
Öğrencinin diğer enstrümanları çalma becerisi veya müzik teorisi bilgisi gibi daha önceki müzik deneyimleri, Bağlama öğrenimini kolaylaştırır.	☐	☒	☒	☒

Her öğrencinin görsel veya işitsel öğrenme tarzlarındaki farklılığa göre öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi, öğrenme sürecini etkileyebilir.	☐	☐	☒	☐
Akran grupları ile yapılan bilgi ve deneyim paylaşımı Bağlama öğrenme sürecini olumlu olarak etkiler.	☐	☒	☐	☒
Öğrencinin kültürel bağlamı, Bağlama öğrenme isteğinde etkili olabilir.	☒	☐	☒	☐
Çevrimiçi dersler, video içerikleri ve mobil uygulamalar, öğrencinin Bağlama öğrenme sürecini destekleyebilir.	☐	☒	☐	☒
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.	☐	☐	☐	☐

"Bağlama öğrenme sürecinde en çok hangi konularda zorlandığınızı düşünüyorsunuz?" Sorusuna Yönelik Bulgular

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	Ö13	Ö14	Ö15
Bedensel kurulum	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓
Sağ el konumlandırma		✓		✓		✓		✓				✓		✓	
Sol el konumlandırma	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓
Tezene tutuşu		✓		✓		✓		✓				✓		✓	
Perde üzerine parmak baskısı	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓
Doğru tezene yönlerine göre seslendirme		✓		✓		✓		✓				✓		✓	
Tel geçişi	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓
Ritimsel Sorunlar		✓		✓		✓		✓				✓		✓	
Ezgi seslendirme sorunları	✓		✓		✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓
Nota okuma sorunları		✓		✓		✓		✓				✓		✓	
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.															

"Eğitmeninizin öğretim yöntemlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?" Sorusuna Yönelik Bulgular

	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	Ö6	Ö7	Ö8	Ö9	Ö10	Ö11	Ö12	Ö13	Ö14	Ö15
Eğitmen, her öğrencinin bireysel yeteneklerine ve öğrenme hızına göre özelleştirilmiş bir eğitim planı sunuyor mu? Bu planlama size ne katkı sağlıyor?		✓		✓		✓		✓		✓		✓		✓	
Eğitmen, pratik uygulamaların yanı sıra teorik bilgilere (makam, usûl, form vb.) de yer veriyor mu? Bu bilgiler size ne katkı sağlıyor?	✓		✓		✓	✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓
Eğitmen, eğitim sürecindeki hataları anlama ve düzeltmeye yönelik geri bildirim veriyor mu? Bu geri bildirimler size ne katkı sağlıyor?	✓	✓				✓				✓				✓	
Eğitmen, farklı öğretim yöntemleri (görsel materyaller, ses örnekleri vb. uygulamalar) kullanarak, farklı açılardan öğrenme sağlıyor mu? Bu	✓			✓	✓	✓	✓		✓	✓		✓		✓	

uygulamalar size ne katkı sağlıyor?															
Eğitmen, müziğe olan ilgiyi artıracak şekilde motive edici bir yaklaşım sergiliyor mu? Bu durum sizi nasıl etkiliyor?			✓	✓		✓	✓		✓		✓		✓	✓	✓
Eğitmen, iyi bir iletişim kurarak, derse yönelik sorular sormaya olanak sağlıyor mu? Bu durumun size katkısı ne oluyor?		✓	✓	✓		✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓
Eğitmen, eğitim sürecinde çeşitli performans fırsatları sunarak güven artırıcı uygulamalar yapıyor mu? Bu uygulamalar size ne katkı sağlıyor?	✓					✓								✓	
Eğitmen, Bağlama eğitimi sırasında çalgının kültürel bağlamı hakkında bilgi veriyor mu? Bu bilgi size ne katkı sağlıyor?	✓		✓	✓		✓		✓	✓	✓		✓	✓	✓	

Eğitmen, öğrenme sürecini düzenli olarak takip ediyor mu?Bu takip size ne katkı sağlıyor?	✓	✓													
Öğrenilen eserleri sergileme çalışmaları (küçük konser veya sınıf içi performanslar)	✓													✓	
Bireysel çalışmaları yanı sıra grup çalışmaları yapma	✓				✓	✓			✓		✓		✓		
Ders konularına yönelik görsel kayıtlar oluşturup tekrar olanağı sağlama	✓			✓		✓	✓							✓	
Diğer: Yukarda belirtilen düşünceler dışında bir görüşünüz var ise lütfen belirtiniz.															

ÖZGEÇMİŞ

İlkokul, ortaokul ve liseyi Erzincan'da tamamladım. 2015 yılında Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Müzik Eğitimi/Öğretmenliği bölümünden mezun oldum. 2016 yılında Muş Hasköy Kadir Rezan Has Kız Yatılı Bölge Ortaokulu'nda müzik öğretmeni olarak göreve başladım ve 5 yıllık görevin ardından Erzincan Merkez Çağlayan Anadolu Lisesi'ne tayin olarak geldim ve hala aynı okulda görev yapmaktayım. 2022 yılında Atatürk Üniversitesi Müzik Eğitimi- Bilim Dalı- Tezli Yüksek Lisans Programına girmeye hak kazandım. Müzik ile ilgili çalışmalarıma devam etmekteyim.